The Latvian Newspaper for Canada and U.S.A.
Published Twice Weekly
by the DAUGAVAS VANAGS
EDITOR IN CHIEF: INGRIDA VIKSNA
Editorial and Business Offices:
123 Huron St., Toronto, Ont., Canada
Telephone — EM 8-0792
Cable Address: LATAMERIKA
Editor in U.S.A. — A. ZVĒRIŅŠ
102—15 85 Drive, Richmond Hill 18, N.Y., U.S.A.
Tel.: Virgina 9-7778
AUTHORIZED AS SECOND CLASS MAIL
POST OFFICE DEPARTAMENT, OTTAWA

JUL 29 1954

LATVIJA
AMERIKĀ

52./280. n-rs. SESTDIEN, 1954. G. 3. JŪLIJĀ 4. GADS.

Latviešu laikraksts Amerikā
iznāk divas reizes nedēļā — trešdienās un sestdienās
Izdevējs — Apgāds DAUGAVAS VANAGS
Galvenais redaktors — INGRIDA VIKSNA
Redakcija un kantoris:
123 Huron St., Toronto, Ont., Canada
Telefons — EM 8-0792
Telegrammu adrese: LATAMERIKA
ASV redakcija — A. ZVĒRIŅŠ,
102—15 85 Drive, Richmond Hill 18, N.Y., U.S.A.
Tel.: Virgina 9-7778
Abonēšanas maksa ASV un Kanadā:
par 1 mēn. $1.50; par 3 mēn. $4.50;
par 6 mēn. $8.50; par 1 gadu $16.00
SLUDINAJUMU MAKSA:
slud. daļā $1.40; tekstā $2.80 par 1 collas telpu 1 reizē

Jūlija mēnesis Kanadā — latviešu jaunatnes dienām!

RIETUMU VIENPRĀTĪBA NAV SAGRAUTA

Eizenhauera un Čerčila vēstījums pasaulei

Vašingtonā. Pēc Sav. Valstu prezidenta Eizenhauera un Anglijas ministru prezidenta Čerčila konferences Vašingtonā Baltais nams izdeva sekojošu, abu valstsvīru parakstītu paziņojumu: „Nobeidzot sarunas, kas skar mūsu savstarpējās, kā arī visas pasaules intereses, mēs no jauna atkārtojam, ka:

1. Ciešā draudzībā mēs kopīgi turpināsim savas līdzšinējās pūles pasaules miera panākšanai, kas balstītos uz Atlantijas Chartas principiem, ko mēs no jauna apstiprinām.

2. Mēs — gan kopīgi, gan katrs par sevi — vēl vienmēr turam savu roku izstieptu draudzībā pret jebkuru tautu, kas ar zvērestu un šāda zvēresta cienīgiem darbiem pierāda savu vēlēšanos darboties līdz taisna un patiesa miera saglabāšanā.

3. Mēs aizstāvam pašnoteikšanās principus, un visiem iespējamiem miermīlīgiem līdzekļiem cenšamies panākt un nodrošināt neatkarību visām tām valstīm, kuru iedzīvotāji vēlas un ir spējīgi turpināt neatkarīgu eksistenci.

Kas attiecas uz kādreiz neatkarīgām valstīm, kas tagad ir nebrīvas, mēs nekad nebūsim tādu līgumu vai vienošanos līdzdalībnieki, kas varētu vai nu apstiprināt vai arī palīdzināt šo piespiedu padotību.

Tām valstīm, kas pašreiz ir dalītas pret viņu pašu gribu, mēs mēģināsim palīdzēt, mēģinot panākt brīvas vēlēšanas visas valsts mērogā Apvienoto Nāciju pārraudzībā, lai tādējādi būtu pārliecināti **par šo vēlēšanu īstenumu.**

4. Mēs esam pārliecināti, ka pasaules miera idejai būtu ļoti palīdzēts ar vispārēju un drastisku bruņošanās samazināšanu visās ieroču šķirās un nozarēs. Mūsu vēlēšanās tiktu piepildīta, ja briesmīgā atomenerģija, kas pašreiz atrodas cilvēces rokās, varētu tikt izlietota, lai padarītu cilvēci bagātāku un nevis lai to iznīcinātu.

Eizenhauers apmierināts ar sarunu iznākumu

Vašingtonā. Sav. Valstu prezidents Eizenhauers žurnālistiem izteicās, ka pēc sarunām ar Anglijas ministru prezidentu Čerčilu Tālo Austrumu situācija ir kļuvusi daudzsološāka. Prezidents paskaidro, ka Čerčila un Īdena vizīte Vašingtonā ir palīdzējusi nolīdzināt Sav. Valstu un Anglijas ārpolitikas ceļus un ka sarunu laikā izdevās panākt apmierinošu vienošanos tālākai politikai. Panākta vienošanās arī par tālākiem soļiem Dienvidaustrumāzijas aizsardzības sistēmas veidošanā. Eizenhauers sacīja, ka pasaules cerība ir sadzīvot mierā ar komūnistiem, bet, uzsvēra prezidents: „Es atsakos piedalīties jebkādā nolīgumā, kuŗa iznākumā kādam būtu jākļūst par vergu; un tas lai ir pilnīgi skaidrs."

MIERA ENĢELIS OTAVĀ

Otavā. Pēc nedēļas nogāles sarunām Vašingtonā ar Sav. Valstu prezidentu Eizenhaueru un ārlietu ministru Dallesu Anglijas ministru prezidents Čerčils uzkavējās Kanadas galvaspilsētā. Preses pārstāvjiem mūžīgi optimistiskais sērs Vinstons izteicās, ka tagad cerība uz pasaules mieru ir daudz gaišāka nekā pirms viņa brauciena uz Ziemeļameriku, un ka attieksmes Sav. Valstu, Anglijas un Kanadas starpā ir drošs pamats mieram, kas nevar tikt iznīcināts. „Kanada ir galvenais loceklis, kas savieno Sav. Valstis un Angliju."

KERSTENA KOMITEJA LONDONĀ

Višinska loma Latvijā un Rumānijā

ASV Tautas vietnieku nama komiteja komūnisma agresijas izmeklēšanai 14. jūnijā ieradās Londonā. Komiteja noturējusi sēdes un uzklausījusi liecības. Kādā komitejas sēdē bija ieradies Rumānijas ekskaralis Michaels, kas attēloja notikumus kritiskajās dienās 1945. g., kad Rumānijā bija ieradies Višinskis, lai nodibinātu tur komūnistisku iekārtu. Višinskis tur atkārtoja to pašu, ko viņš Latvijā izdarīja 1940. gadā.

Ekskaralis pastāstīja, ka kādu dienu Višinskis ieradies karaļa pilī Bukarestā ļoti saniknots un pieprasījis paskaidrojumus, kas notiekot Rumānijā. Karalis viņam atgādinājis Jaltas konferences lēmumu, ka katrai zemei ir tiesības izvēlēties valdības formu.

„Tādā gadījumā es esmu Jalta un es jums saku, kas jādara," pateicis Višinskis, ar dūri sitot pa galdu. Viņš gribot, lai trīs stundu laikā ministru prezidents Radesku būtu atkāpies un būtu iecelts jauns ministru prezidents. Pēc tam Višinskis piecēlies un izgājis no istabas, aizcirzdams durvis ar tādu sparu, ka sienas nodrebējušas. Kad Višinskis un viņa tulks kāpuši savā automobilī, tie skaļi smējušies.

Gvatemalā kara darbība beigusies

GVATEMALAS PAGAIDU „PREZIDENTS" CIETUMĀ. KAROJOŠIE PULKVEŽI PĀRTRAUKUŠI KARA DARBĪBU, LAI KAIMIŅU EL SALVADORĀ NEKAVĒJOTIES UZSĀKTU PAMIERA SARUNAS.

Belizē, Angļu Hondūrā. Divpadsmit dienu divu prezidentu ilgais Gvatemalas karš ir beidzies. Plkv. Karlos Enrikve Diazs, kas varu pārņēma no līdzšinējā Gvatemalas prezidenta Arbenca, atrodas apcietinājumā, kamēr visa noteikšana pašreiz nodota trīs vīru komitejai. Šo komiteju vada plkv. Alfredo Monzons. Varu pārņemot, Monzons ne vien apcietināja Enrikvi Diazu, bet atstādināja arī visu Gvatemalas kongresu, paskaidrodams, ka pašreizējie kongresa locekļi nav īstie tautas pārstāvji.

Plkv. Monzons bija ministrs bez portfeļa prezidenta Arbenca valdībā un iekšlietu ministrs divu dienu ilgajā Enrikves Diaza valdībā. Pārņemot varu savās rokās, Monzons izdeva pavēli apcietināt visus zināmos komūnistus, kā arī atbrīvot visus politiskos ieslodzītos.

Kara darbības pārtraukums, kā liekas, līdzšinējā divpadsmit dienu ilgajā karā ir vienīgais notikums, ko viena vai otra karojošā puse nemēģina apstrīdēt. Pretkomūnistu radio ziņo, ka atbīvošanas armijas komandieris plkv. Kastillo pievienojoties kara darbības pārtraukšanai, lai tiešās sarunās ar valdības armijas pārstāvjiem uzsāktu priekšdarbus pamieram. Līdz šim gan plkv. Kastillo nepārtraukti uzsvēra, ka kara darbība tiks pārtraukta tikai ienaidnieka beznoteikumu kapitulācijas gadījumā, bet valdības maiņa, acīmredzot, ir bijusi par iemeslu Kastillo noteikumu mīkstināšanai. Iespējams, ka pamiera sarunas paša Kastillo un Monzona starpā tiks uzsāktas El Salvadorā.

Pasaules ūdeņi neesot Dallesa bikšu kabatas

Gvatemalas karš Sav. Valstīm izrādījās ļoti nepatīkams, jo sākumā Gvatemala apvainoja Savienotās Valstis agresijā. Maskavai tas bija ļoti pa prātam. Žēl tikai, ka beigas pienāca tik ātri. Bet gan jau atkal kādu citu reizi...

Komūnisti Gvatemalas karu redz šādā gaismā: Latīņu Amerika ir viens no komūnisma mērķiem. Bet tam nav nekādas steigas, laika pietiek, vismaz tik ilgi, kamēr paši vietējie komūnisti ir gatavi cīnīties un sūtīt savus aģentus uz citām kaimiņu valstīm. Tai pašā laikā, redzot komūnisma izplatīšanos tik tuvu savām robežām, Sav. Valstis kādu dienu var pārsteigties un iejaukties Latīņu Amerikas iekšējās lietās, līdz ar to noskaņojot Latīņu Ameriku pret Sav. Valstīm.

Bet arī ar 12 dienu ilgā kara notikumiem Gvatemalā Maskava var būt pavisam apmierināta. Vispirms jau Sav. Valstīm tiek uzvelta vaina par revolūcijas sākšanu Gvatemalā. ASV bija jāsamierinās ar veselu protesta vētru no lielākām pasaules jūras tirdzniecības zemēm (Anglija, Norvēģija), jo amerikāņi bija iedomājušies, ka būtu jāpārmeklē visi uz Gvatemalu ejošie kuģi, lai pārliecinātos, ka komūnistiem netiek pievesti jauni ieroču krājumi. Bet pārējie sabiedrotie par to negribēja ne dzirdēt, un Anglija kliedza visskaļāk, jo pasaules okeani un jūras taču neesot Dallesa bikšu kabatas, kur viņš varot bāzt savas rokas, kad vien iedomājoties.

TORONTO JAUNS PILSĒTAS GALVA

Lamports citā amatā

Toronto. — Cerēdams uz Toronto transita komisijas priekšsēža amatu, Toronto pilsētas galva Allans Lamports atteicās no saviem līdzšinējiem pilsētas tēva pienākumiem, tikai lai rūgti vīlies tiktu izbalsots no iecerētā goda. Lamporta vietā TTC priekšsēža amatā ar 10—12.000 dolaru lielu gada algu ievēlēja Viljamu Rasseli, kamēr Lamportam būs jāsamierinās ar vicepriekšsēža vietu un 8.000 dolariem gadā.

Toronto pilsētas galvas amatu pēc Lamporta aiziešanas uzņēmies Leslijs Sonders.

Lietuviešu delegācija Vašingtonā

Lietuviešu delegācija ar Lietuvas atbrīvošanas augstākās komitejas priekšsēdi M. Krupaviču un sūtni P. Žadeiki priekšgalā apmeklēja ASV valsts departamentu un vēlāk ieradās pie viceprezidenta R. Niksona. Kad lietuviešu delegāti lūdza Niksonu nodot sveicienus prezidentam Eizenhaueram, Niksons tūliņ pāņēma klausulī un izdarīja to pa telefonu. Valsts sekretāram Dallesam delegāti nodeva kā dāvanu lietuviešu mākslinieka Galdika gleznu. Lietuviešu delegāti pēc tam vēl apmeklēja Tautas vietnieku nama prezidentu J. Martinu un vairākas citas ievērojamas personas.

BEIGUŠAS SESTDIENAS SKOLU

Vinipegas Latviešu ev.-lut. draudzes Svētdienas skolas pirmā izlaiduma absolventes. No kr.: Ināra Blūma, skolas pārz. Mārtiņš Šlauvers, Aina Ruža un Agra Kamara. Foto T. Sniķeris

VIENĪGAIS NOTEICĒJS ŽENĒVĀ

BIJA ČU EN LAJS

Komūnistu Ķīnas ministru prezidents un ārlietu ministrsČu En Lajs, atgriežoties Pekingā, var lepni ziņot komūnistu valdībai par saviem lieliskajiem panākumiem Ženēvā un arī vēlāk Indijā un Burmā:

Ženēvas konferencēČu En Lajs bija galvenā figūra, aizēnojot pat tādu vīru kā Padomju Savienības ārlietu ministru Molotovu. Ženēvā Anglijas ārlietu ministrs Īdens bija spiests lūgtČu En Laju palīdzēt panākt mieru Indoķīnā. Angļu kreisā spārna pārstāvji apmeklējaČu, mudinādami ciešākus sakarus komūnistu Ķīnas un Anglijas starpā. Francijas ministru prezidents, kaut gan Francija neatzīst komūnistu Ķīnu, pavadīja 2 stundas privātsarunās arČu En Laju, lai mēģinātu atrast atslēgu kara darbības izbeigšanai Indoķīnā.

Ženēvas konferencēČu En Lajs patiesi varēja izjust savu stāvokli, kā vienīgais cilvēks, kam bija vara vai nu atzīt vai arī noraidīt Rietumu pamiera piedāvājumus Indoķīnā. Ja sabiedrotie grib mieru Āzijā, tad viņiem jāiet pie komūnistu ĶīnasČu En Laja.

###Ču En Laja nolūki Indijā

Viņa apmeklējums Jaundelhi nāca tieši laikā, lai Eizenhauera un Čerčilam atņemtu pasaules uzmanības monopoltiesības. Politiķu acīsČu En Laja braucienam uz Indiju tika piešķirta tikpat liela uzmanība kā Čerčila braucienam uz Vašingtonu, liekot pasaulei lieku reizi saprast, ka komūnistu Ķīna ir lielvalsts, ar kuŗu labāk būtu rēķināties jau pie laika.

Jaundelhi apmeklējuma laikāČu En Lajam bija sarunas ar Indijas ministru prezidentu Nēru. Cik var spriest, tad komūnistu Ķīnas ministru prezidents mēģināja pēc iespējas mierināt savu Indijas kaimiņu, tā cenšoties viņu atturēt no brālošanās ar Rietumu sabiedrotajiem.Ču En Lajs labi saprot, ka Nēru uztraucas, redzēdams, cik viegli karš no Indoķīnas var pārsviesties uz Indiju.Ču arī redzēja, ka komūnistu nelokāmība Ženēvas konferencē izraisīja asu Indijas neapmierinātības vētru, varbūt, pat pietuvoja Indiju sabiedrotajiem, var būt, pat lika Indijai sākt domāt par daudz iztirzāto Dienvidaustrumāzijas aizsardzības plānu? Bez tam, Nēru jūtas neērti, redzēdams komūnistu aktīvitāti Tibetā un Nepalā, Indijas kaimiņos; Indija Nēru ir sācis ierobežot komūnistu brīvību — tas gan nebūt nav draudzības žests Rietumiem, vienīgi mājiens komūnistu Ķīnai.

Ču En Laja mērķis Jaundelhi bija tikai viens un, proti, pierādīt ministru prezidentam Nēru, ka pamiers Indoķīnā būs, ja vien Sav. Valstis atturēsies no iejaukšanās. Tādā gadījumā Nēru redzēs, ka Dienvidaustrumāzijas aizsardzības plāns ir nevajadzīgs, ka komūnistu Ķīnas draudzība ir garantēta. Tas ir tikai viens no daudzajiem Maskavas un Pekingas paņēmieniem, kā apvārdot Indijas ministru prezidentu un atturēt viņu no tuvošanās Rietumiem. Par to, ka komūnisti sola ko vienu un dara ko pavisam citu, paši komūnisti nekā nebēdā. Par to lai bēdā Indijas ministru prezidents Nēru.

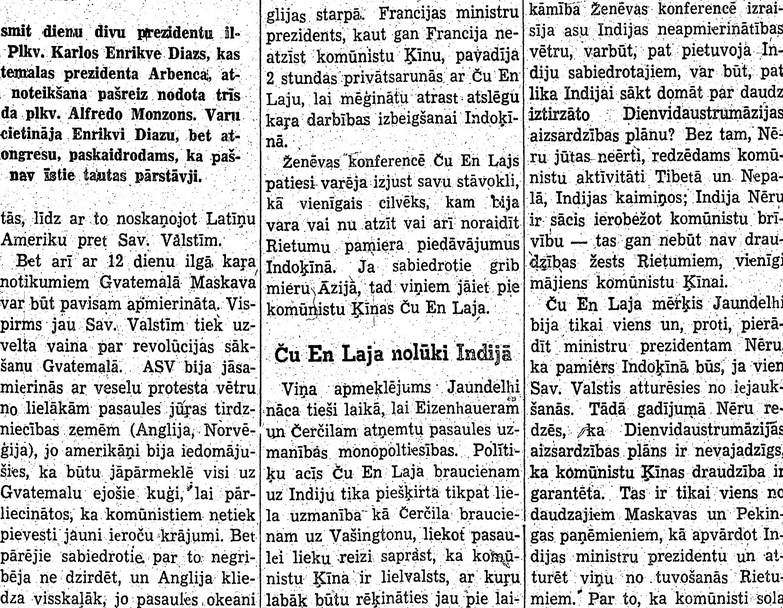

Līgo svētku izskaņās Jāņu bērni pulcējās Saulainē, kur pļavā un upmalā, Dainas koŗa ievadītas, skanēja gaviles un līgo dziesmas visu nakti.

GĻĒVULĪBAS PAZĪME

Ženēvas konferencē Rietumu diplomātiem ir jāmēģina atrast iespēju pamiera panākšanai Indoķīnā. Vienkārša padošanās komūnistu agresijai būtu par daudz liela Rietumu gļēvulības pazīme, tādēļ Rietumi cenšas klanīties komūnistu priekšā, paturēdami savas cepures galvā, cerēdami, ka tā viņi neko nezaudē no sava goda un lašciepas.

Eiropas sabiedroto pašreizējā politika runā nepārprotamu valodu — ar militāras varas palīdzību komūnistu agresija Āzijā netiks apturēta. Eiropas sabiedrotie ir gatavi samierināties ar ienaidnieku un ienaidnieka militāriem guvumiem, lai tikai izvairītos no tālāka konflikta. Enerģiskais franču ministru prezidents Mendes - Frānss, it kā nevarot ciest piekāpšanos komūnistu priekšā, bet tai pašā laikā viņš arī saprotot, ka šoreiz piekāpšanos prasa franču tautas vairākums un ka nekā cita nevar darīt kā vienīgi paklausīt. Anglijas ministru prezidents, jaunām vēlēšanām tuvojoties un redzot savas opozicijas varas pieaugšanu, arī saprot, ka savas ādas glābšanai viņa valdības ārpolitikai ir jāaizstāv Indoķīnas pamiers, lai tas maksātu ko maksādams (frančiem un vietnamiešiem). Lai vēl tālāk pasvītrotu savu miermīlīgo nostāju, Anglijas ārlietu ministrs Īdens nāca ar priekšlikumu parakstīt neuzbrukšanas līgumu ar Padomju Savienību tādu, kāds tika pieņemts 1925. gadā Lokarno un ko vēlāk, izdevīgam brīdim pienākot, Hitlers vienkārši iesvieda papīru grozā. Kā tagad sāk likties, tad Anglija ir mainījusi savu politiku un, atmetot rūpes par militāru gatavību, kas līdz šim it kā atturēja Padomju Savienību no jauna kāra sākšanas, vienkārši padodas komūnistu labsirdībai un miermīlībai, cerībā, ka tie nesāks jaunu pasaules karu, kamēr Anglijas galva ir pagriezta uz citu pusi.

Īdens savā runā atkārtoja to pašu, ko jau tik daudzas reizes sacīja Trūmens un Ačesons, baidīdamies no jauna kara iespējām. Katrreiz, kad tiek pieminētas šādas bailes no jauna kara un katrreiz, kad šādai runai seko sabiedroto samierināšanās ar komūnistu rīcību, komūnisti skaidri redz Rietumu vājumu, resp., ka Rietumi ir gatavi darīt visu, lai tikai izvairītos no jauna kara.

Sav. Valstu noteiktā pretkomūnistiskā nostāja Eiropas politiskajā laukā ir kļuvusi gaužām vientuļa, jo līdz šim abi spēcīgākie sabiedrotie — Anglija un Francija — lūgtin lūdzās komūnistus, lai tie sadarbotos un līdz ar to pasargātu Angliju un Franciju no iziršanās.

Lasot pagājušās nedēļas runas Anglijas Apakšnamā, nezinātājam gandrīz vai sāk likties, ka komūnisms ir vienkārša teorētiska parādība, bez jebkāda reāla pamata. Otrkārt, šī „teorētiskā parādība", šis komūnisms, ir paspējis sabiedēt vienīgi Sav. Valstis. Nevienu citu tas netraucē.

Bet tik vienkārši tas nav. Komūnistu aģentu iefiltrēšanos visās pasaules malās nevar likvidēt ar rokas mājienu kā kādu tuksu rēgu. Komūnistu aģenti, kas spēja pat atrast savai mācībai ceļus. Sav. Valstu pievērtē Gvatemalā, jau sen ir slaveni kā nemieru kūdītāji. Anglijai šie komūnistu aģenti sagādā galvas sāpes Ēģiptē, Persijā un Malajā, Francijai viņi dara to pašu Tunisijā, Maroka un arī Indoķīnā Vai tad patiesi angļu un franču valstsvīri būtu akli, neredzēdami, kas notiek turpat viņu degungalā? Nebūt ne. **Viņi labi saprot komūnisma briesmas, tāpat kā viņi saprata nacionālsocialisma briesmas. Bet tāpat kā 1938. gadā Minchenē Rietumi centās stāvokli glābt ar savu samierināšanās politiku, tāpat viņi mēģina stāvokli glābt arī šodien.** Bet tā ir bezcerīga politika, kas drīzāk var neizdoties nekā izdoties. Pirms piecpadsmit gadiem ar šādu politiku neizdevās pasargāt pasauli no Otrā pasaules kara briesmām. Vai tas izdosies šodien? Eiropiešiem no kara ir bezgala bail, un tādēļ viņu cerības bieži vien sasniedz nereālus augstumus, lai, ticot sevis pašapmānīšanai, ticētu pastāvīgam mieram nākotnē. Kara briesmas Eiropu ir tā iebaidījušas, ka daudzi franči bez kautrēšanās labāk izvēlētos komūnistu okupāciju nekā jaunu pasaules karu. Labāk mēģināt palikt dzīvam zem svešas varas, nekā mirt goda pilnu nāvi kara laukā. Kopš tā laika, kad tika publicēti pirmie dati par ūdeņražbumbas ietekmi, pacifisms sāka neredzētus ziedu laikus, un kā Anglijā, tā Francijā par pretošanos neviens neko daudz nerunāja, jo, tikai neizraisot stiprākā dusmas, vājais var sevi pasargāt no iznīcības. Agrāko dienu diplomātija, kad katra valsts varēja paļauties, ka viņas iedzīvotāji cīnīsies par savu brīvību, tagad ir novecojusi. Šīsdienas cilvēku vairumam brīvības un neatkarības zaudēšana liekas sīkums, salīdzinot ar nāvi kara laukā. Pašam par sevi vien domājot, cilvēka morāle ir noslīdējusi uz bezgala zemas pakāpes. Komūnistiem pilnīgi pietiktu ar savu aģentu iefiltrēšanas palielināšanu, lai neskaitāmas brīvās pasaules valdības pašas iesēstos komūnistu klēpjos.

FRANČI NOLIEDZ

SAGATAVOŠANOS HANOJAS ATSTĀŠANAI

Hanojā. Sadzirdējis baumas, ka franču karaspēks gatavojas Hanoju atstāt, jaunais Vietnamas ministru prezidents steigā ieradās franču armijas galvenajā mītnē, lai protestētu pret franču atvilkšanos.

Franču karaspēks frontes saīsināšanas nolūkā sācis bagātās Nam Dinas provinces evakuāciju, ko paredzēts atstāt komūnistiem bez cīņas.

Sakarā ar pieaugošo uztraukumu bēglu pārpildītajā Hanojas pilsētā Francijas valdība atzina par vajadzīgu paziņot, ka frančiem ar komūnistiem nav nekāda slepena nolīguma, kuŗā būtu paredzēta visas Sarkanās upes grīvas evakuācija.

Apvienotās Nācijas ziņo no Nujorkas, ka Taizemes ārlietu ministrs esot dzirdējis, it kā franču karaspēks gatavojoties atstāt Hanoju un Haiphongas ostu, caur kuŗu līdz šim plūda Sav. Valstu palīdzība. „Ja šīs pilsētas tiek atdotas komūnistiem," brīdināja ārlietu ministrs, „tad var pieņemt, ka līdz ar to tiek zaudēta ne tikvien Saigona, bet visa Indoķīna."

Saīsina fronti INDOĶĪNĀ

Hanojā. Franču armijas pagaidu komandieris ģen. Rauls Salāns izdeva rīkojumu mobilizēt visus franču rezervistus ziemeļu Vietnamā, lai mēģinātu palielināt savas armijas dzīvā spēka rezerves gaidāmam komūnistu lieluzbrukumam. Zem nepārtraukto vietminiešu masu spiediena franču karaspēks Hanojas rajonā ir spiests saīsināt fronti, iznīcinot apkārtējos ciemus un koncentrējot aizsardzību vistiešākā Hanojas pilsētas tuvumā. Baidoties no komūnistu atriebības, Hanojā plūst nepārtrauktas bēgļu rindas.

Pēkšņie bēgļu plūdi sākās, franču armijai uzsākot frontes saīsināšanas darbus, lai savus spēkus koncentrētu pēc iespējas mazākā platībā, tādējādi radot blīvu uguns sieņu komūnistu masu apturēšanai. Pat bēgļi Hanojā plūst ne tikai pa zemes ceļiem vien. Visā Sarkanās upes grīvas apkārtnē franči ir uzsākuši masu evakuāciju, un katras desmit minūtes Hanojas lidlaukā nosēžas bēgļiem pielādētas lidmašīnas no apkārtējām pilsētām.

Par spīti iedzīvotāju pānikai un franču karaspēka atvilkšanai uz jau iepriekš sagatavotām aizsardzības porizijām armijas virspavēlniecība vēl vienmēr domā, ka pašreizējos apstākļos nav jārēķinās ar komūnistu lieluzbrukumu Hanojai.

LATVIJA

Ienaidnieki grib mūs iznīcināt.
Draugi grib mūs asimilēt.
Bet mēs gribam palikt latvieši.

Archibīskaps T. GRĪNBERGS

SLIMNĪCAS APDROŠINĀJUMI KANADĀ

Lai nodrošinātu savus pilsoņus slimību vai nelaimes gadījumos, Kanadā nav vēl izveidota valsts veselības apdrošināšana, bet, kombinējot privātos un provinču valdību apdrošināšanas plānus, katram iespējams sevi kaut kā nodrošināt.

1942. g. tikai kādiem 11 proc. kanadiešu bija kāda veselības apdrošināšanas polise, un puse no tiem piederēja pie bruņotiem spēkiem vai kādā citā veidā bija valsts apdrošināti. Sodien stāvoklis ir jūtami mainījies. Pāri par vienu trešdaļu iedzīvotāju apdrošinājušies privātās apdrošināšanas biedrībās vai Zilajā krustā. Tālākie 20 proc. bauda kādas federālās valdības apdrošinājumu priekšrocības. Atlikušajiem 43 proc. ,kuri galvenokārt ir lauku iedzīvotāji, nav nekādas apdrošināšanas.

Tomēr katrs Kanadas iedzīvotājs var sevi vai savu ģimeni apdrošināt pret ārsta un slimnīcu izdevumiem dažādos veidos. Britu Kolumbijas, Saskačevanas, Albertas un Nufaundlendas provinču valdības rūpējas par zināmiem medicīniskiem un slimnīcu izdevumiem, bet šie noteikumi ir dažādi katrā provincē, tādēļ katram ieteicams noskaidrot, par cik šie noteikumi viņu nodrošina, un kas pašam būtu jādara papildus.

Dažās provincēs attiecīgās mediķu sabiedrības piedāvā īpašus medicīnisko izdevumu priekšsamaksas plānus, kas vajadzības gadījumā sedz ārsta izdevumus. Ontario provincē to sauc par Physician's Services Incorporated. Arī Zilā krusta apdrošināšanas plāni īstenībā ir iepriekš samaksāti slimnīcu izdevumi. Kā Physicians Services, tā Zilais krusts ir bezpeļņas biedrības, ko pārrauga valdība.

Arī daudzas apdrošināšanas sabiedrības piedāvā dažāda veida apdrošināšanas plānus - nodrošinājumus pret ārstu un slimnīcu rēķiniem vai ienākuma zaudējumiem nelaimes gadījuma vai slimības dēļ, vai arī visu triju veidu kombinācijas plānus. Daži plāni ir visai apmierinoši, bet ir prātīgi, ja pirms saistīšanās rūpīgi pārlasa kontrakta noteikumus, lai pārliecinātos, ka parakstītāju no prēmijas saņemšanas neizslēdz agrākās slimības vai kādi citi noteikumi.

Daudzi lielākie uzņēmumi un sabiedrības veicina savu darbinieku apdrošināšanu un palīdz to reālizēt, pie algas izmaksas atskaitot kārtējos maksājumus.

Kanadā jau daudzus gadus debatē par to, vai izveidojama valsts veselības un slimnīcu apdrošināšana ar federālās valdības atbalstu. Tomēr lielie izdevumi, kas saistītos ar šādas apdrošināšanas īstenošanu, kavē federālo valdību iedzīvināt šādu apdrošināšanas likumu.

Autoritātes apdrošināšanas jautājumos tomēr cer, ka starplaikā arī atlikušās Kanadas provinces uzsāks pašas savus apdrošināšanas plānus un agrāk vai vēlāk visi iedzīvotāji būs apdrošināti.

Ir atskanējušas arī balsis, kas ceļ iebildumus pret visus aptverošiem valdības apdrošināšanas plāniem, jo tie veicinātu tieksmes izmantot šos plānus ļaupratīgi, griežoties pēc palīdzības pirms laika vai pat neesošu slimību gadījumos. Kritiķi apgalvo, ka ilgākā laika sprīdī katrs šāds plāns izmaksātu tautai nodokļos daudz vairāk, nekā maksā apdrošināšana uz brīvprātīgiem pamatiem.

Tie, kas aizstāv valdības iejaukšanos visos vai dažos medicīniskos apdrošinājumos, ko tagad izdara katrs personiski, pamato savus iebildumus galvenokārt ar cilvēcisku apsvērumu, ka tādā zemē kā Kanada neviens iedzīvotājs nedrīkstētu palikt bez labāko ārstēšanās iespēju nodrošinājuma tikai tāpēc, ka nevar to samaksāt.

Sagaidāms, ka tuvākos gados veselības apdrošināšana strauji pieaugs un vēlāk vai agrāk visiem kanadiešiem būs kāds nodrošinājums — vai nu valsts, vai brīvprātīgas apdrošināšanas veidā.

Birutu Lasmani un Valdi Kalāci Montreālā salaulāja māc. A. Gaudiņš. Abi jaunlaulātie ir aktīvi sportisti. R. Sīmaņa foto

PATEICĪBA

Baltijas Federācija Kanadā izsaka sirsnīgu paldies viru dubultkvartetam „Kalvis", pianistei E. Timermanei - Ozolai, latviešu gaidām un skautiem, kas visi bez atlīdzības pašaizliedzīgi sekmēja Mocekļu dienas piemiņas sarīkojumu 13. jūnijā, Meseja zālē.

A. Stašāns,
BFK vicepriekšsēdētājs.

PASAULES TĀLĒS AUGSIM VIENOTI LATVIJAI!

Rīgas 72. skautu vienības nodaļas mazskautu pulciņam 30. maijā bija liela diena. Šajā dienā, Sidrabenes mežiņā, pie sarkani - balti - sarkanām krāsām Jsp vad. J. Treimanis pieņēma sešiem mazskautiem viņu pirmo mūža solījumu. Līdz ar to brīdi šie mazskauti kļuva par pilntiesīgiem latviešu skautu trimdas organizācijas locekļiem.

Vēl vairāk šī brīža svinīgumu un solījuma nozīmi izcēla jau izbalējušais karogs, kas paņemts līdzi trimdā no dzimtenes Latvijas.

PAZIŅOJUMS

Sakarā ar manu atteikšanos no DV invalidu mītnes Bērzaines pārvaldnieka amata, laipni lūdzu tautiešus invalīdiem domātos saiņus uz mana vārda vairs nesūtīt. Pēc vienošanās ar DV „Bērzaine" nodaļas valdes priekšsēdi R. Auzu, lūdzu sainīšus turpmāk sūtīt uz sekojošu adresi:

R. Auza, Lettisches Invalidenheim, (17b) Freiberg i. Br., Leinhaldenweg 24, Germany, French Zone. **T. Mamis**

LA REDAKCIJAS KOLLĒĢIJA

Daugavas Vanagu organizācijas dzīves skaņošos jautājumos, sakarā ar DV delegātu pilnsapulces lēmumu, izraudzīta un konstruējusies šādā sastāvā: priekšsēdis A. Sprūdžs, pr. b. P. Balodis, sekr. L. Līdums. Sekretāra adrese: 27 Wiley St., St. Catherines, Ont., Canada.

LATVIEŠU KATOĻU KONGRESAM TORONTO

1954. G. 3. - 4. JŪLIJĀ

Ar interesi un prieku šos 5 gadus esmu vērojis latviešu katoļu organizēšanos, darbus un dzīvi kā tur, kur lielākas vienības, tā tur, kur tikai dažas ģimenes vai atsevišķi tautieši. Visur esmu izjutis tieības un vienotības garu un sirsnību un lojālitāti iepretim tautiešiem luterāņiem, viņu draudzēm un baznīcas vadībai. Viņi ir apzinājušies: mēs visi vienas tautas miesa, un mums visiem viens galva — Kristus.

Šī kongresa un katoļu kultūras centra 5 g. svinību gadījumā silti apsveicu brāļus - katoļus. Ja tik liels procents latviešu ir auguši katoļu baznīcas klēpī, tad katolu organizācijām arī trimdā jo liela nozīme un sūtība. Apzināsimies arī turpmāk: roku rokā mums jāstrādā, lai uzturētu visos dzīvu ticību Visuvarenajam un mūsu Pestītājam, un lai nevienā tautietī nepanīktu latviskais gars! Ja tautas rūpju ezers ir kļuvis tik liels un dziļš, lai katra katoļa un luterāņa krūtīs rodas mazs sirsnības strautiņš; šie strautiņi lai apvienojas divās skaidru ūdeņu upēs un abas upes, saplūstot varenā straumē, lai ieplūst šo rūpju ezerā un aizskalo visu smago, tumšo, netīro ...

Mans novēlējums katram kongresa un katoļu saimes loceklim lai ir izteikts ar ap. Pāvila vārdiem (1. Tim. 4,12): „Topi tu par paraugu ticīgajiem vārdos un dzīvē, mīlestībā, ticībā un šķīstībā" ... un par skubinājumu katram tautietim un par mūsu tautas godu svešinieku vidū.

Brālīgā sirsnībā

prāv. A. Skrodelis

Baltijas draugu biedrība Bonnā

Rietumvācijas galvaspilsētā Bonna 15. jūnijā atcerējās Baltijas valstis ar dievkalpojumiem, svinīgu aktu un koncertu. Ievērojamākais notikums šinī dienā bija Baltijas valstu draugu biedrības dibināšana, kuŗas locekļi ir pazīstami vācu politiķi un parlamentārieši.

Baznīcās notika aizlūgumi baltiešu aizvesto piemiņai. Luterāņu dievkalpojumu vadīja Latvijas archibīskaps Dr. T. Grīnbergs, bet katoļu katedrālē mesu vadīja archibīskaps Ferche. Pēcpusdienā notika Baltijas valstu draugu biedrības dibināšana, kuŗā piedalījās ap 50 personu. Biedrība publicēs grāmatas un pētīs Baltijas valstu jautājumu. Pēc tam notika preses konference, iepazīstinot vācu un ārzemju preses pārstāvjus ar Baltijas valstu likteni. No latviešu puses paskaidrojumus sniedza Latvijas diplomātiskais pārstāvis pie Bonnas valdības R. Liepiņš.

Vakarā bija svinīgs akts ar koncertu. Telpa bija dekorēta Latvijas, Lietuvas un Igaunijas karogiem. Viesu starpā bija daudz vācu parlamentāriešu un vācu jaunatnes. Nolasīja ASV prezidenta Eizenhauera vēstījumu baltiešiem š. g. 13. jūnijā, kā arī deputāta Č. Kerstena un Brīvās Eiropas komitejas prezidenta W. Šeperdsona apsveikumus. Ievērojamu runu par Baltijas valstu stāvokli teica Rietumvācijas parlamenta ārlietu komisijas priekšsēdis Dr. E. Gerstenmeijers. Viņa runu sapulcējušies bieži pārtrauca aplausiem. Koncertā uzstājās baltiešu mākslinieki. Latviešu mākslu reprezentēja dziedātāja L. Sepe - Ešē un čellists prof. Atis Teichmanis. Vācu publika priekšnesumus uzņēma ar lielu atsaucību.

SPRAIGAS JAUNATNES SACENSĪBAS ŠAUŠANĀ

1. Niagāras mazpulka sarīkojumā notika Ontario latviešu meistarsacīkstes šaušanā jaunatnei līdz 17 gadiem. Negaidīti uzvarēja Juris Kalniņš (Čipava), kas sacīkstēs piedalījās pirmoreiz. Viņa noteiktība trāpījumos un rūpīgā tēmēšana sola labus sasniegumus nākotnē. Neredzēti sīva spēkošanās izvērtās ,noskaidrojot uzvarētāju. Trīs dalībnieki sasniedza vienādu — 46 punktu skaitu. Nācās rīkot 4 papildu sacensības. Ceturtajā kārtā veiksmīgākais bija J. Kalniņš, kas prata vismierīgāk un bez nervozēšanas novadīt savus papildus šāvienus mērķī. Otrā vietā palika J. Ivsiņš, bet trešajā — G. Kolesņikovs. Neveiksmīga diena bija mazpulka labākajam šāvējam M. Vītolam, kas palika 5. vietā. Pirmo trīs vietu ieguvējiem agr. P. Treijers pasniedza balvas. Sacīkstes vadīja mazpulka fiziskās audzināšanas instruktors J. Liģers. Skatītāji, kas bija ieradušies prāvs pulciņš, ar lielu interesi sekoja sacensībām un, pirms došanās mājup, pamielojās ar saldajām meža zemenēm, kas mazpulka šautuves tuvumā atrodamas jo bagātīgi.

J. P.

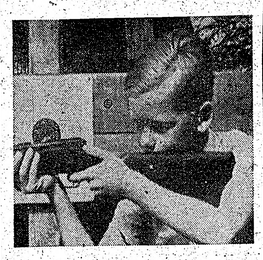

Juris Kalniņš — veiksmīgākais šāvējs.

GENERĀLKONSULS
Mr. R. N. BRYSON
Toronto, tel. GE 2707
114 DANFORTH AVE

MONTREĀLĀ, P. Q.
KONSULS
VILIS TOMSONS
5210 VICTORIA AVE, APT. 16
Tel. AT 7798

LASĪTĀJU VĒSTULES

IEROSINĀJUMS Dr. A. VALDMAŅA LIETĀ

Pēc attiecīgo rakstu izlasīšanas laikrakstos par Dr. A. Valdmaņa apcietināšanu esmu pārliecināts, ka viss tas saistās ar smagu politiku un financistu intrigu. Ja šai intrigā iemaisījušies arī latvieši, tad tiešām tas ir negods mums visiem.

Gribētos ticēt, ka Kanadā un ASV kopā atrodas 1500 — 2000 latviešu, kas gribēs un varēs „noriskēt" ar 100 dolaru lielu naudas summu, lai sagādātu apcietinātam drošības naudu.

Tamdēļ lūdzu, ja iespējams, publicēt laikrakstā ierosinājumu par drošības naudas sagādi no latviešu puses. Tā būtu vienreizēja maza kopības piemēra parādīšana, ko A. Valdmanis tiešām pelnījis.

Iestādījumu, kur naudu nosūtīt vajadzētu noorganizēt Kanadā. Vai tiešām tas būtu tik grūti? Savu daļu $100 apsolos censties nosūtīt pirmais.

Fricis Vite, 325 Roosevelt Ave Pomona, Calif., ASV.

PSEUDOPATRIOTI JAUC VIENPRĀTĪBU

Izlasījis LA 51. numurā ievietoto patriota R. B. vēstuli Runas vai piemiņas brīdī? — esmu pārsteigts un nevaru šinī jautājumā neizteikt arī savas domas.

R. B. starp citu raksta: „Vai patiesi mēs būsim atcerējušies savus aizvestos vai dzimtenē palikušos tautiešus, stundām klausoties gaŗajās svešā valodā teiktajās runās?"

Manuprāt — ne tikai būsim atcerējušies, bet arī pakalpojuši mūsu cietējiem Sibirijā un Latvijā, jo teiktajās runās tiek piemineti šie komūnisma mocekļi un tās kalpo mūsu dzimtenes atbrīvošanai. Šīs runas ir spēcīgs ieroču cīņā pret komūnismu, jo tās izplatās svešajās tautās un zemēs — noskaņo brīvo cilvēci pret Maskavas varmācībām. Un šī valoda nav arī vairs tik sveša, lai mēs to nesaprastu. Bet stundas (apm. 2) nav tik gaŗas, lai patriots kurnētu.

Arī tas „patriota" R. B. atzinums, ka runās atkārtojas „sen zināmas lietas," neiztur kritiku. Tāpat kā visā pasaulē, arī brīvajā Latvijā mēs svinējām savas valsts svētkus. Kaut gan šo svētku nozīme visiem bija zināma, tomēr katru gadu notika parādes, kuŗas karaviri soļoja vecajā parādes solī un sen pazīstamajos parādes tērpos. Arī valstsvīri savās runās neteica nekā jauna — tikai jau zināmo — ka tautai jāturas kopā un jāstāv sardzē par valsti. Šis parādes, svinīgie akti un „sen zināmās lietas," par kuŗām runāja, tomēr notika, jo tās stiprināja tautas nacionālos spēkus, audzināja un sagatavoja jaunatni nākotnes valstiskajiem uzdevumiem.

14. jūnija baigie notikumi šeit svešumā zināmi tikai mums, bet miljoniem citu tautu piederīgajiem tie ir sveši. Tie sāk izbālēt mūsu atmiņās un ir sveši mūsu jaunajai audzei, kas tos nav pieredzējusi. Tāpēc ar runām un rakstiem šie notikumi jāpauž tiem, kas tos vēl nezina; to vislabāk varam panākt kopīgiem spēkiem.

Ja šinī nedēļā kanadiešu laikraksti bija tik pilni ar aprakstiem un fotoattēliem par to, kā ukraiņi svešumā protestē pret bolševiku varmācībām, tad tikai tāpēc, ka viņu demonstrācijās piedalījās daudzi tūkstoši, pieauguši, jaunatne un bērni.

Cik latviešu bija 14. jūnija aktā Toronto? — Tikai ap simtu!

Mums, baltiešiem, būtu jāprotestē daudz stiprāk kā ukraiņiem, lai mūsu spēcīgie apvainojumi Kremlim būtu sadzirdami arī ārpus Toronto Meseja zālēs un lasāmi kanadiešu preses slejās daudz vairāk nekā līdz šim. Protesta demonstrācijas ir mūsu vērtīgākie cīņas ieroči, bet — mēs tos negribām pienācīgi izmantot.

Neklausīsimies uz tādiem pseudopatriotiem, kāds ir R. B., kas ar mūsu cīņai kaitīgām ierunām mēģina attaisnot savu nepatriotisko stāju. Turpmāk pulcēsimies visi savos patriotiskajos sarīkojumos, klausīsimies „sen zināmās", bet mūžam jaunās lietas, jo tādējādi mēs stiprināsim sevi cīņai un pierādīsim, ka mūsu spēks ir liels, bet mūsu griba atbrīvot savu tautu un valsti — vēl lielāka.

Latvietis V. M., Toronto

KANADĀ

TORONTO

● Lāpas Literārās kopas nākošā sanāksme notiks svētdien, 11. jūlijā, plkst. 7.30 vakarā, 123 Huron ielā.

● 28. jūnijā Saulaines nometnes komandants A. Freibergs bija sasaucis savu darbinieku apspriedi, kur sīkāki pārrunāja bērnu nometnes jautājumus. Teltis, kuŗu lielākā daļa ir pašas Saulaines īpašumā, uzstādīja jau pirms nedēļas, un ir iegādāts viss nepieciešamais inventārs.

● Vasaras posmā Sv. Jāņa draudzes dievkalpojumi notiks Sv. Jāņa baznīcā, plkst. 9,15 no rīta, sākot ar 18. jūlija svētdienu.

● 11. jūlijā, plkst. 2.00 notiks Sv. Jāņa draudzes jauniešu iesvētes dievkalpojums. Iesvētīs 10 jaunavas un 10 jaunekļus. Dievkalpojumu vadīs māc. A. Lūsis un A. Briedis.

● Misurī sinode iecēlusi mācītāju A. Lūsi par vienu no 4 locekļiem Ontario apgabala Finanču un draudžu organizācijas pārvaldē. Šī pārvalde pēti un nāk ar ierosinājumiem draudžu organizāciju darbā, sastāda projektus par pieskaņamiem naudas pabalstiem u. t. t. Sēdes notiek apmēram reizi mēnesī. Mācītājs A. Lūsis ir pirmais no nekanadiešu mācītājiem, kas iecelts tik atbildīgā amatā.

● Gandrīz katru svētdienu talcinieki palīdz uzpost Sidrabeni. Pagājušā svētdienā tur klaudzēja zāģi un cirvji, tika uzceltas publiskās labierīcības un pārbūvēti tramvaja vagoni nometnes vajadzībām. Lielās dejas grīdas beigu darbi nodoti uzņēmējam, un sestdien Sidrabenes pārvalde rīko pirmo balli. Balle sāksies plkst. 8 vakarā.

● LSAK priekšs. biedrs E. Skujiņš 28. jūnijā bija sasaucis Sidrabenes bērnu nometnes personāla apspriedi, kuŗā piedalījās 12 personas. Nebija ieradušies tie darbinieki, kas dzīvo ārpus Toronto. Laimīgi izdevies atrisināt nometnes komandanta jautājumu, ko kopīgi uzņēmušās personas ar lielu pieredzi šai darbā — skautu ģendas priekšn. J. Treimanis, J. Rudzītis un P. Būmanis. Komandanta palīdze būs latviešu ārste Treilona no Sadberijas. Nodarbību vadību uzņēmušās E. Karlsone - Kukaine un gaidu vad. V. Slaviešа. Vadītāji, kas pastāvīgi dzīvos nometnē, būs V. Kārkliņa, B. Skujiņa, D. Čika, V. Švanks. Īsāku laiku nometnē uzturēsies pārmaiņus E. Steinhards, I. Vilks, M. Ozoliņš u. c. Ugunskurus vadīs J. Pālēns, B. Rubess, P. Būmanis u. c. Saimniecības vadītājas pienākumus uzņēmusies V. Strauta. Attiecībā uz nodarbību programmu paredz aicināt talkā vēl citus darbiniekus. Komponists T. Keniņš nometnei lasīs populāru referātu un to ilustrēs ar attiecīgām skaņu platēm. Visu vadītāju kopējs vēlējums bija, lai šogad nometnes vadībā ar padomiem un vēlējumiem būtu aktīvāki bērnu vecāki. Šinī sakarā izraudzīs vecāku padomi. Garīgo aprūpi uzņēmās mācītājs A. Čops.

Nometnes atklāšanas svētbrīdis notiks svētdien, plkst. 7.00 vakarā. Atklāšanā solīja ierasties arī ģenerālkonsuls R. N. Braisons.

● Pagājušo sestdien N. Feodorova saimniecībā, kur notiek Kanadas gaidu un skautu jendas 3. lielā nometne, ieradās ap 40 lielgaidas, roveri un vadītāji, lai nākošā dienā veiktu priekšdarbus nometnei. Vakarā lielgaidas un skauti aplīgoja un appušķoja saimnieci un saimnieku un iededzināja Jāņu ugunis. Drīz visā „latviešu pagastā" mirdzēja Jāņu mucas un skanēja līgo dziesmas Jāņu bērni ar Jāņu zālēm apstaigāja latviešu mājas, kur tos mīļi sagaidīja Jāņa mātes un Jāņa tēvi ar sieru un alu.

Otrā dienā, kad bija sacelti vārti, izraudzīta vieta teltīm, sastādīts nometnes plāns, saulei rietot gaidas un skauti atvadījās no viesmīlīgās mājas.

● Kanadas latviešu gaidu un skautu jendas 3. lielā nometne notiek no 1. līdz 4. jūlijam. Bez jau pieteiktiem 150 dalībniekiem ir vēl viesi no ASV. Gaidu nometnes priekšniece ir gaidu jendas vad. R. Pavasare, komandante V. Slaviešа, Skautu nometnes priekšnieks ir skautu jendas prāks vad. J. Treimanis, bet komandants vad. v. J. Rudzītis. Saimniecības vadītājs ir A. Budrevics un vietniece vad. I. Berkholce. Nometnes laikraksta Iebūviešu Klabatas redaktori ir vad. J. Dekšnis, vad. R. Pavasare, vad. A. Kangars un vad. A. Budrevics.

Nometnes tuvumā ir arī vietas viesu teltīm, tāpat Feodorova saimniecībā ir izrīējamas telpas, kur viesi var apmesties arī ar pilnu pansiju.

● Īsti grandiozi izvērtās Jāņu svinēšana sv. Jāņa baznīcas laukumā Saulainē pagājušā sestdienā. Jaukais laiks bija pulcinājis negaidīti daudz viesu, ap 1400 personu, un noparkoto auto skaits bija ap 380. Vakarā, iedegoties neskaitāmiem ugunskuriem, koši skanēja līgo dziesmas. Jāņa māte un Jāņa tēva pienākumus bija uzņēmušies A. Vanags ar kundzi. Netrūka ne siera, ne Jāņu alus. Pēc aplīgošanās un apdziedāšanās jaunatne izmēģināja jauno dejas grīdu. Saulaines pārvalde bija rūpējusies arī par viesu izguldīšanu un sacēlusi teltis. Daudziem viesiem, kuŗi bija ieradušies pat no Kvebekas, Jukonas, Britu Kolumbijas un Mičigēnas u. c., bija līdz pašiem savas teltis. Viesu vidū bija redzams arī Latvijas ģenerālkonsuls R. N. Braisons ar dēlu un Simko novada makšķernieku uzraugs Kuks. Neskatoties uz daudziem apmeklētājiem, līgo vakars noritēja bez starpgadījumiem.

● Sakarā ar labo atlikumu Jāņu sarīkojumā, Saulaines pārvalde pirks 10 riņķu elektrisko pavardu. Saulaini šonedēļ pieslēdz elektriskās stāvas tiklam.

Bērnus uz vasaras nometni Saulainē vedīs ar autobusu. Sapulcēšanās plkst. 9.00, svētdien, 4. jūlijā pie sv. Jāņa baznīcas, 274 Concord Ave. Paredz noorganizēt ar Saulaini svētdienās autobusu satiksmi. Nometni paredz atklāt ar svētbrīdi plkst. 4.00 pp. Aicināts piedalīties arī Latvijas ģenerālkonsuls R. N. Braisons.

● Līgo svētku sarīkojums Bridžmaņa farmā, ko bija kopīgi rīkojušas Toronto un Hamiltonas latviešu biedrības, bija pulcinājis ap 150 apmeklētāju, kuŗus iepriecināja Fannijas Viksnes līgo dziesmu priekšnesumi. Mākslinieces pati sevi pavadīja ar akordeonu, radot līgotāju pulciņā īstu Jāņu svētku noskaņojumu. Tie pulcējās ap ugunskuru, laida gaisā raketes un pavadīja silto Jāņu nakti lielā sirsnībā.

Makšķernieki svētdien, 4. jūlijā, rīko kopēju izbraukumu uz Belvili, ap 135 jūdžu no Toronto, uz Ontario ezera līci. Diemžēl, priekšniekam Dr. P. Bārdiņam šoreiz makšķerēšanas prieks aiziet secen, jo tam kā Sidrabenes bērnu nometnes ārstam tanī pašā dienā jābūt nometnē.

NIAGARĀ

● Atzīmējot aizvesto piemiņas dienu 14. jūnijā, DV Niagaras nodaļas valdes pr-js K. Sisenis kopā ar valdes loc. Edm. Ozolu ieradās pie vietējās izglītības pārvaldes sekretāres Vēberes un pasniedza DV vešti Niagaras pilsētas bibliotēkai — grāmatu Cross-Road Country Latvia. Pēc dažām dienām pienāca pateicības vēstule. Tika arī informēta prese; vietējā laikrakstā bija ievietoti raksti par baltiešu aizvešanām un vietējiem latviešiem. **E. O.**

LONDONA, ONT.

● DV Londonas nodaļa, L. L. Kopa un Jaunatnes pulciņš Jāņus šogad svinēja 26. jūnijā Eglīšu un Grebžes lauksaimniecībā, ap 20 jūdzēm ārpus Londonas. Bija sapulcējies ap 100 tautiešu, kas, līgodami un Jāņus atcerēdamies dzimtenē, pie sārtiem kavējās līdz agram rītam.

● 25. jūnijā Londonas Viktorijas parka estrādē Pilsētas valdes rīkotā koncertu serijā notika gadskārtējais tautību vakars. Ar tautiskām dejām uzstājās poļi, latvieši, lietuvieši, skoti un ukraiņi, ar dziesmām — vācieši. Latviešus reprezentēja Londonas jaunatnes pulciņa deju grupa. Kaut arī vakars bija lietains, skatītāju bija daudz.

● Londonas Western Ontario universitātē šo pavasari latvietis M. Šnore ieguva maģistra gradu psiholoģijā.

Ps.

SIDRABENES
PĀRVALDES RĪKOTAIS
DEJU VAKARS
sestdien, 3. jūlijā, pl. 8 v
Sidrabenē.
LABA DEJU MŪZIKA

DAUGAVAS VANAGI

DV CENTRĀLĀS VALDES PAZIŅOJUMS

Visām DV nodaļām un zemes valdes un revīzijas komisijas locekļiem Rietumvācijā.

DV Rietumvācijas valde sasauc 10. un 11. jūlijā Ētlingenā DV nodaļu delegātu pilnsapulci.

Valde paredzējusi šādu darba kārtību:

1. Pilnsapulces atklāšana. 2. Mandatu komisijas ziņojums. 3. Pilnsapulces vadības vēlēšanas. 4. Valdes priekšsēža un valdes locekļu ziņojumi. 5. Revīzijas komisijas ziņojums. 6. Invalīdu mītnes jautājums (Bērzaines izveidošana, jauna objekta iegāde vai eventuāla individu ģimenes mājiņu celšanas atbalstīšana). 7. Statūtu grozījumi. 8. Valdes un revīzijas komisijas locekļu un to kandidātu vēlēšanas. 9. DV CV locekļu un to kandidātu vēlēšanas. 10. DV mēnešraksts. 11. Budžets 1954.-55. gadam. 12. DV Bēru fonds. 13. Dažādi jautājumi.

Papildinājumus vai grozījumus darba kārtībā nodaļas lūdzam pieteikt sekretāram V. Hāzneram vēlākais līdz š. g. 1. jūlijam.

Visus delegātus lūdzam ierasties Etlingenā piektdien, š. g. 9. jūlijā pēcpusdienā, jo plkst. 19.00 Etlingenas baznīcā notiks svinīgs dievkalpojums ar Archibīskapa tēva piedalīšanos.

Pilnsapulces sākums 10. jūlijā, plkst. 8.00. Priekšpusdienā paredzēta delegātu izbraukšana uz Bērzaini, kā arī eventuāla dažādu pirkšanai piedāvāto objektu apskate Freiburgas apkārtnē.

Pilnsapulce notiek plkv. O. Kalpaka DV nodaļas, kā arī Etlingenā stacionētās 7566. latviešu transporta vienības protektorātā, Reinlandes kazarmās.

Pilnsapulces vieta sasniedzama:

1. Ar vilcienu līdz stacijai Karlsruhe. Tur jāpārsēžas un jābrauc no Albtal-Bahnhof (apm. 100 m no galvenās stac.) līdz Ettlingen-Stadt. Tad kājām līdz Reinlandes kazarmām (Rheinlandkaserne). Pieteikšanās pie vārtu sardzes, kas norādīs apmešanās vietu un pilnsapulces telpas. No stacijas Karlsruhe līdz Reinlandes kazarmām Etlingenā var braukt arī ar taksometru. Attālums ap 8 km. 2. Braucot ar auto no ziemeļiem jābrauc pa autoceļu līdz Etlingenas nobrauktuvei, kuŗas tiešā tuvumā ceļa kreisajā pusē atrodas Reinlandes kazarmas.

Ceļa izdevumi līdz Etlingenai, kā arī atlīdzība par pilnsapulces laikā izsniegtām maltītēm (apm. DM 3.50 dienā) jāsedz nodaļām.

DV nodaļām, kas atrodas no Etlingenas lielākā attālumā, ieteicams braucienu uz pilnsapulci saskaņot, noorganizējot transportam kopējas automašīnas pēc iepriekšējo gadu parauga.

Pilnsapulces darba laika sadalījums:

Piektdien, 9. jūlijā: plkst. 19.00 dievkalpojums Etlingenas vācu ev.-lut. baznīcā. Plkst. 21.00 — vakariņas.

Sestdien, 10. jūlijā: plkst. 7.30 brokastis, plkst. 8.00 pilnsapulces sākums, apm. plkst. 11.00 izbraukšana autobusā uz Bērzaini, kā arī ev. pirkšanai piedāvātu objektu apskate; pirms izbraukšanas — otrās brokastis, apm. pl. 20.00 atgriešanās Etlingenā, plkst. 21.00 vakariņas.

Svētdien, 11. jūlijā: pl. 07.30 — brokastis, no pl. 8 līdz 12.00 pilnsapulces turpinājums, no plkst. 12 līdz 14 pusdienu pārtraukums, no plkst. 14.00 līdz 19.00 pilnsapulces turpinājums un noslēgums, pl. 20.00 kopējs alus vakars.

Lūdzam delegātus iekārtoties tā, lai tiem pilnsapulces darba kārtībā būtu iespējams piedalīties no sākuma līdz beigām, t. i. lai pilnsapulce nebūtu jāatstāj, pirms tās noslēguma.

Lūdzam it visas nodaļas sūtīt uz pilnsapulci savus delegātus.

Daugavas Vanagi, sasauksimies!

V. Janums, pr-dis
V. Hāzners, sekretārs

PASKAIDROJUMS

Š. g. 8. maija DV Kanadas delegātu pilnsapulces atreferējumā „Runā kā vīri, šķirās kā draugi" (LA š. g. 19. maija n-rā), ar sašutumu konstatēju dažas nepilnības, kas ir saistītas ar Dr. A. Valdmaņa goda biedra jautājumu, kā arī ar manu vārdu.

Atreferējumā, starp citu, ir teikts: „Kā pirmie vaininieki, ķika arī minēti I. Jankovskis un O. Kļavenieks, pie kam pēdējais pat lūdzis protokolēt, ka ierosinātājas gods pienākās Montreālas nodaļai, bet tagad abi mainījuši savus iesaskatus, vainu uzvelot Balodim un Detroitas pagrīdei"...

Uzskatu Dr. A. Valdmaņa goda biedra lietu par svarīgu jautājumu, tādēļ paskaidroju sekojošo: Atreferējumā minētais neatspoguļo manas domas šai jautājumā un nesaietas ar patiesību.

Mani sniegtie paskaidrojumi delegātu sanāksmē neatšķirās no tā, ko esmu arī agrāk deklarējis šai jautājumā, par ko var ikviens pārliecināties KV un DV Montreālas nod. protokolos un manā KV uzdevumā iesniegtā rakstā DV Biļetenam Vācijā.

Osv. Kļavenieks

Ziedosim stundas algu trūkumcietējiem Ziedojumi iemaksājami DV Kanadas valdes kasierim Mr. A. Patniņam 280 Wrigth Ave, Toronto, Ont., vai vietējās Daugavas Vanagu nodaļās

Redakcija patur tiesības iesūtītos manuskriptus saīsināt.
Neizlietotos manuskriptus neuzglabās, bet uz vēlēšanos būtīs atpakaļ, ja būs pievienota pasta marka.
Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītajos rakstos izteiktās domas var arī neatbilst redakcijas viedoklim.

IR VAJADZĪGA TRAUKSME

Latviešu Nacionālais Fonds Skandinavijā 6 darba gados uzrāda ievērojamus sasniegumus Latvijas un latviešu tautas likteņa izteikšanā rietumvalstu vadītājās apridās un sabiedrībā, par ko izcilus liecinājumus nodevuši bij ASV prezidents Trūmens (Aizvesto sarakstu akcijā), ASV kongresa locekļi, Kanadas, Austrālijas un Eiropas valstsvīri. Pēdējā laikā Nac. Fonda darbs lielu ievērību ieguvis ASV Tautas vietnieku nama deputāta — padomju noziegumu Baltijā izmeklēšanas komisijas vadītāja Č. Kerstena vērtējumā un Fondam izteikta atzinībā. Visā Amerikas kontinentā — presē un radiofonos atbalsojās pēdējo Liepājas bēgļu politiskās informācijas akcija ASV. Nacionālais Fonds ārpus saviem izdevumiem atbalstu sniedzis kapitālizdevumiem angļu valodā, kā piem., prof. A. Spekkes Latvijas vēsturei, Latvian Literature, tāpat sekmējis mūsu skolu darbu un citus nacionāli nozīmīgus pasākumus.

Pašreizējā Nac. Fondā programmā izkārtota tā, lai lielāko pasākumu veikšana nekavētu elastīgu darbību arī citos virzienos. Desmitajā svešniecības gadā, kas jau durvju priekšā, Baltijas un citu apspiesto tautu atbrīvošanas prasībai organizējama vienlaicīga un kopēja trauksme visā brīvajā pasaulē, kas jo spilgti pašreizējā momentā izteiktu apspiesto tautu postu padomju varas varmācībā, kas, gadiem ieilgstot, var beigties nacionālās katastrofās, kā arī ievērojami vājināt brīvo valstu spēku. Šī kopējā trauksme, baltiešiem desmit gadu apspiestības trauksme, jāorganizē vienlaicīgi presē, radiofonos, televīzijas raidījumos, iesniegumos valdībām organizācijām, sanāksmēs, priekšlasījumos, mobilizējot visus rīcībā esošos posta lieciniekus, faktu materiālus, draugus un labvēļus citu tautu sabiedrībā, mūsu problēmas aizstāvjus un līdzcīnītājus Eiropas, ASV, Kanadas, Austrālijas parlamentos. Naiconālās modrības un apspiesto desmit gadu posta trauksmes reālizēšana jau guvusi dzirdīgas ausis baltiešu politiskās informācijas institūtos kā Eiropā, tā ASV. Nacionālais Fonds Skandinavijā turpmāk pieliks visas pūles šīs akcijas reālizēšanai, to prasa baltiešu izmisuma sauciens Padomijas vergu nometnēs un latviešu tautas izpostīšana pašu zemē. To prasa desmit apspiestības gadi.

Lichtenšteinas princis iestājas par trimdas skautiem

Starptautiskās skautu organizācijas konference nesen notika Lichtenšteinā. Lichtenšteina ir viena no mazākām neatkarīgām valstīm Eiropā; tā atrodas starp Šveici un Austriju. Trimdas skautu organizācija, kas nodibinājās ASV šo pavasari, bija piesūtījusi peticiju Lichtenšteinas princim Emanuelam, kam jau agrāk bija izveidojušies draudzīgi sakari ar trimdas skautiem. Princis Emanuels šo peticiju nolasīja konferencē un ierosināja atzīt trimdas skautu organizācijas par pilntiesīgām loceklēm Starptautiskajā skautu organizācijā. Šo rezolūciju atbalstīja Īrijas un Portugales skauti. Nobalsošanā šo priekšlikumu pieņēma vienbalsīgi.

TRIMDAS SAULAINAS UN ĒNAS PUSES

NOTIESĀTI UZ PAZUŠANU

Latvijas sociāldemokrātu partijas fragments trimdā atzīmē partijas 50 gadu jubileju. Kaut gan savā partijas biļetenā mūsu sociāldemokrāti, pieturoties pie demagoģijas žargona, citus asi nosoda un nopalā, bet sevi cildina par vienīgajiem īstajiem Latvijas valsts aizstāvjiem, un tā maldina paši sevi un mēģina maldināt sev līdz arī latviešu sabiedrību, nav nekāda liela vajadzība censties atspēkot šo sev par labu sagrozīto Latvijas sociāldemokratijas vēsturi. Kam acis ir vērīgas, lai lasītu Latvijas vēsturi, tas zina, ka pati vēsture ir jau notiesājusi sociālismu un sociālistu partijas uz pazušanu.

Mūsu pašu sociāldemokratu vadoņi vairākkārt ir bijuši spiesti atzīt, ka viņiem nav trimdā vēlētāju, jo trimdā neesot strādnieku, — tie visi palikuši Latvijā, kas atkal reiz uzticīgi sekošot sociālisma mācībai. Atstāsim šos maldus nedaudzajiem sociāldemokratu vadoņiem, pār kuriem Vācijas Latvija tagad saka, ka „nav nekāds noslēpums, ka soc. dem.. partijā jau vairākus gadus valda visbargākais autoritārais režīms." Mēs esam pārliecināti, ka pēc šīs vēstures asins pirts, ko latviešu un citas tautas pārdzīvo zem sarkanā karoga, vēl dzīvi palikušie latvieši neko negribēs dzirdēt par materiālisma mācības novirzieniem — komūnismu un tā ciltstēvu sociālismu.

Nākamajiem laikiem raksturīgu ainu sniedz kādas citas sociālistu partijas 50 gadu jubilejas kongresa atzinumi, kas var noderēt par pamācību mūsu sociāldemokratiem, kas allaž ieturējuši kreiso novirzienu.

ASV sociālistu partijas kongresā Filadelfijā (tikai 125 delegātu!) partijas vadonis Normens Tomass atzina, ka ASV sociālistu partija kopš savas pastāvēšanas nonākusi politiskā prestiža un nozīmes ziņā uz vissemākā līmeņa, un partiju esot grūti vairs uzskatīt pat par grupu. M. Tomass atzinās, ka sociālisti vairs nevar rēķināties ar strādniecības balsīm vēlēšanās, jo strādniecība tagad seko citiem politiskiem un saimnieciskiem ideāliem, nevis sociālismam. Tā bija drūma un bēdīga atzīšanās par sociālisma bankrotu. To vēl vairāk palielināja Tomasa prasība, lai komūnistisko Ķīnu uzņem Apvienotās Nācijās.

Jaunākās vēsmas latviešu nacionālpolitiskajā domāšanā skaidri norāda, ka atbrīvotajā Latvijā arī latviešu sociāldemokratiskā partija, ja tā pilnīgi nepārmainīsies un neradīs jaunas idejas un jaunus vadoņus, piedzīvos tādu pašu likteni, kā amerikāņu sociālistu partija. Mēs ticam, ka brīvajā Latvijā tauta vairs negribēs šķiru, bet nacionālās partijas, kuru politisksās darbības izejas punkts būs latviešu nācija visā savā kopumā, no alfas līdz omegai, no strādnieka līdz prezidentam, bet partiju darbības mērķis būs — latviešu nācijas nedalīta labklājība un laime.

Saturns.

Lichtenšteinas princis iestājas par trimdas skautiem

Starptautiskās skautu organizācijas konference nesen notika Lichtenšteinā. Lichtenšteina ir viena no mazākām neatkarīgām valstīm Eiropā; tā atrodas starp Šveici un Austriju. Trimdas skautu organizācija, kas nodibinājās ASV šo pavasari, bija piesūtījusi peticiju Lichtenšteinas princim Emanuelam, kam jau agrāk bija izveidojušies draudzīgi sakari ar trimdas skautiem. Princis Emanuels šo peticiju nolasīja konferencē un ierosināja atzīt trimdas skautu organizācijas par pilntiesīgām loceklēm Starptautiskajā skautu organizācijā. Šo rezolūciju atbalstīja Īrijas un Portugales skauti. Nobalsošanā šo priekšlikumu pieņēma vienbalsīgi.

KAS NOTIEK KANADĀ?

NAFTAS MEKLĒŠANA ONTARIO PROVINCĒ

Jau gandrīz 100 gadus Ontario province ražo nelielus daudzumus augstas kvalitātes naftas. Tomēr šī province nekad nav bijusi liela naftas ražotāja, bet tagad sākti meklējumi bieži apdzīvotajā Dienvidontario daļā.

Toronto apriņķī uz rietumiem no Toronto pilsētas, izmēģinājuma urbumus izdara šifera laukos, kas ļoti līdzinās tiem šifera vai slānekļa laukiem, kādos atrada Albertas naftas avotus.

Senkleras ezerā, kas atrodas starp Detroitu un Vindzoru Ontario provinces pašā dienvidaustrumu stūrī, izdara zemūdens pētījumus, lai raudzītu atrast naftu.

KANADAS ZIEMASSVĒTKU VECĪTIM SAVA PILSĒTA

Šais mūsu drūmās reālitātes dienās ar ūdeņraža bumbu, komūnisma draudiem, ienākuma nodokli utt., ir patikami apzināties, ka dažiem ļaudīm netrūkst mazliet izdomas.

Bresbridžā, kas ir gleznaina mazpilsēta uz Ontario provinces Muskokas robežām, pilsētiņas iedzīvotāji uzcēluši Ziemassvētku vecītim darbnīcu un ciemātu uz skaistās Muskokas upes krastiem, apm. 4 jūdzes no pilsētiņas. Tradīcija gan prasa, lai Ziemassvētku vecītis dzīvotu kaut kur pie Ziemeļpola. Bet tur to ir visai grūti sasniegt. Tāpēc Bresbridžas pilsoņi to nodomājuši nometināt paši savā tuvumā.

Bresbridža ir pietiekami augstu ziemeļos, lai tur būtu sniegs un ledus ziemas mēnešos, un pietiekami zemu uz dienvidiem, lai to varētu sasniegt gan tūristi, gan citi apmeklētāji. Interesanti atzīmēt, ka Bresbridža atrodas arī taisni pusceļā no Ziemeļpola līdz Ekvatoram.

Šeit ceļ Ziemassvētku vecītim māju un veselu ciemātu ar darbnīcām, pastu, baznīcu un pilsētas laukumu. Tā ir domāta bērniem un līdzinās zīmējumiem bilžu grāmatās ar stāviem jumtiem un spilgtām krāsām.

Viss projekts izmaksās ap $150 tūkst... Šim nolūkam ir nodibināta īpaša akciju sabiedrība, un naudu saziedojuši apkārtējie iedzīvotāji.

KANADAS PIRMAIS DZELZCEĻA TUNELIS

Kanadas pirmo dzelzceļa tuneli sāka būvēt 1854. g. un pabeidza 1859. g. Tā nolūks bija sagādāt iespēju Ontario Brukviles un Otavas vilcieniem piebraukt krastam. Tuneļa garums ir tikai trešdaļa jūdzes, un tā abos galos ierīkotas durvis. Tās laikam bija ierīkotas ar nodomu pasargāt tuneli no sniega ziemā un aizkavēt klejojošo lopu iekļūšanu tunelī vasaras laikā.

Tuneļa cēlājiem nekādas grūtības nesagādāja tuneļa izrakšana zem Brukviles pilsētas klintīm, bet gan naudas dabūšana par padarīto darbu. Iznākumā tuneli nevarēja pabeigt pirms 1859. g., kad pirmais vilciens, ko vilka ar malku apkurināmā lokomotīve un kas sastāvēja tikai no diviem vagoniem, izbrauca caur tuneli uz Pertas pilsētiņu, 40 jūdžu garo ceļu paveicot vairāk kā 9 stundās.

GERALD H. MARSDEN

Advokāts un notārs

6 Adelaide St. E. Room 809

EM 6-9614

runā vāciski un krieviski

Mr. A. KERSON,

igauņu jurists,

mājās MA 0141, Toronto

(697)

DĀMU FRIZIERSALONS

MODEL

VIJA KRĒMANIS

109 Moberly Ave, Toronto

Tel. GR 0464

Danforth—Woodbine, 2. stāvā

KLAVIERU BŪVĒTĀJS

A. KLAVIŅŠ

skaņo, labo, modernizē klavieres, dod lietpratēja padomus klavieru pircējiem

TORONTO, 90 LONDON ST.

Tel. KE 8609

Pastāvīgi krājumā lietotas klavieres (440)

MONTREĀLĀ

FOTO STUDIJA

OSKARS ASMENIS

1248 Mackay St., Apt. 1

Montreal, P.Q. Pilsētas centrā

Tel. WE 5543

DAVID R. JOSEPHSON

R.O.L.B.E.O.

OPTOMETRISTS

386A BLOOR ST. W., TORONTO

(Spadina Rd.) birojā WA 3-9494

Acu pārbaude Recepte

Vai prezidents D. Eizenhauers ir slims?

Prezidenta ārsts ģen. H. Snaiders izklīdina baumas

Pirms kāda laika Eizenhauerā draugs jautāja prezidentam, kā viņš panes sava darba nastu?

„Nu, nevienu matu uz galvas gan neesmu uzaudzējis," atbildēja Aiks. Bet tāpat nevienu matu neesot arī pazaudējis, pārņemot pasaules atbildīgāko amatu. Aika seja šodien ir veselīga, mazliet sārta. Viņa kakls muskuļaini spēcīgs. Zilās acis skaidras. Kopš prezidentūras viņš zaudējis divas mārciņas svara. Soļo žigli un kāstas kā atlēts. Viņš spējot pārgērbties 7 minūtēs. Vispārīgi prezidents atstāj lielas vitālitātes iespaidu.

Tomēr, prezidentūras 18 mēnešī ir atstājuši arī pēdas Eizenhauera sejā. Rūpju līnijas kļuvušas dziļākas. Viņa acis atspoguļo pasaules rūpes. Pēc Dien Bien Phu krišanas Aiks bijis dienām ilgi nomāktā omā. Viņa darbinieki Baltajā namā redzējuši prezidentu sadrūmušu un dažreiz spējīgu dusmās eksplodēt. Viņa temperaments uzliesmo ātri kā raķete, bet ātri atkal nodziest. Tad viņš izplūst dusmās. Tomēr Aiks daudz vairāk smejas nekā dusmojas.

Prezidenta Eizenhauera personiskais ārsts ģen. Hovards Snaiders, jautāts par prezidenta veselības stāvokli, atbildējis: „Mūsu prezidents ir fiziski vesels, uz to jums mans vārds." Un ārsts konstatē, ka prezidentam ir 63 gadi, augums 5 pēdas 10 collas, svars 176 mārc., acis tālredzīgas, tādēļ valkā acenes, sirds vesela, pulss normāls, asinsspiediens 142, labs. Dažreiz Aikam ir klizmas ar kunģi, bijušas saaukstēšanās. Kā katram vīrietim mājās, arī Eizenhaueram bijuši mazi nelaimes gadījumi. Viņš sasitis elkoni pret Baltā nama durvīm, tad atkal pārmocījis roku ar roku spiešanu. Reiz ievainojis roku,rādot Mēmijai mežonīgo rietumu stila revolveri. Reiz skujoties iegriezis vaigā. Kad par visu to rakstīts presē, Aiks sūdzējies: „Es nevaru pat sev iegriezt ar skujamo naziti, kad neradu nacionālo incidentu."

Vislielākās bailes tomēr bija 1953. g. 16. aprīlī kādas runas laikā. Pēkšņi Aika balss kļuva vārga, sviedri apklāja seju. Viņš izlaida veselus teikumus no savas runas, lai runu ātrāk beigtu. Viņu steidzīgi ieveda blakus telpā, nosēdināja krēslā, un Dr. Snaiders „lēja viņam mutē melnu kafiju." Nākošo dienu Aiks pavadīja gultā — bija kunģa vaina. Eizenhaueru arvien vēl traucē ievainojums kreisajā celī.

Tāpat kā citi prezidenti pirms viņa, arī Eizenhauers ir „aplipināts ar rumorītis (baumām)". Par Aiku baumo, ka viņam esot kāda sirds slimība. Šī bauma ir tik plaši izplatīta, ka beidzot Dr. Snaiders pieskārās tai Nujorkas ārstu sanāksmē, pasakidrojot, ka prezidenta sirdi izmeklējot regulāri katru gadu un rezultāti rādot, ka prezidents uzrāda mazāku novecošanoš un piepūli, nekā tas parasti ir viņa vecumā.

Pirms pieciem gadiem Aiks atmeta smēķēšanu. Viņš nekad nedzer sabiedrībā, bet privātā dzīvē pirms vakariņām atļaujas skoču ar ūdeni. Viņš iet ātri pie miera, viņam ir labs miegs. Dr. Snaiders ir Eizenhauera ārsts kopš 1945. g. Viņš ieteicis Eizenhaueram sportu — golfu, bridžu, zvejošanu un medības — brīnišķu atpūšanos. Baltajā namā Dr. Snaiders ierīkojis 3 istabu ambulanci, kas var sacensties ar mazpilsētas slimnīcu. Kādā Baltā nama tējas sarīkojumā Mēmija teikusi: „Man nav nekādu bēdu par Aiku. Nekas Aikam nevar notikt... Dr. Snaiders vienmēr taustās ap Aiku."

V. L.

KĀDĒĻ TAS TĀ NOTIEK?

Rietumvācijas apbruņošana tagad ir atstāta Anglijas un Sav. Valstu rokās. Laiks ir nauda, šoreiz divu iemeslu dēļ. Pirmkārt, Rietumiem jāpasteidzas ar Rietumvācijas apbruņošanu, pirms vācieši atraujas no sabiedrotajiem, un otrkārt, tādēļ ka Čerčils baidās no iekšēja spiediena Anglijā. Sociālisti nav necik sajūsminâti par Vācijas apbruņošanas plānu, un Čerčilam ir bail, ka strādnieku partija to varētu izmantot kā jaunu ieroci Anglijas vispārējās vēlēšanās pret konservātīvajiem. Tādēļ Vācijas apbruņošana jāpanāk pēc iespējas ātri un bez liekas kavēšanās. Ja ar doma par Eiropas armiju jāatmet, tad tomēr būtu stipri jācenšas bruņotu Vāciju ietilpināt Rietumeiropas aizsardzības sistēmā, kurā būtu pārstāvēta arī Francija.

Redzot angļus kļūstam mīkstākus, komūnistu Ķīnas politika kļūst vienlīdz piemīlīgāka un draudzīgāka. Sagaida, ka drīzumā, četrus gadus pēc tam, kad Anglija atzina komūnistu Ķīnas valdību, Londonā atvērs komūnistu Ķīnas sūtniecību. Tuvākā laikā Londonā ierādīsies arī komūnistu Ķīnas tirdzniecības delegācija. Tāpat komūnistu Ķīna paredzējusi tuvākā laikā atbrīvot Honkongas ūdeņos sagūstītos britu jūrniekus.

Kādēļ tas tā viss tik pēkšņi tiek darīts? Šādam jautājumam atbilde ir tikai viena — lai turētu Angliju pēc iespējas tālu no Sav Valstīm. Protams, ka Čerčilu komūnistu manevrs nepievils, bet Anglijā jaunas iedzīvotāju masas tiks viegli vien pārliecinātas, ka Rietumi bez bēdām var ielaisties tirdznieciskos un diplomātiskos darījumos ar komūnistu Ķīnu.

KAS GUĻ, TAS NEGRĒKO

No Vudbridžas ziņo, ka 22 gadus vecā Hensona īkšķis izrādījies par īsu, lai apturētu kādu no garāmbraucošām mašīnām pēc tam, kad viņa paša mašīnai pārsprāgusi riepa. Pēc ilgas un nesekmīgas īkšķa vicināšanas Hansons apskaities un paskaidrojis savam līdzbraucējam, ka nogulsies uz ceļa, jo tā esot vienīgā iespēja piespiest apstāties garām braucošās mašīnas. Jauneklis paspējis nogulēt uz ceļa tikai dažas sekundes, kad kāda garām braucoša mašīna, vakara tumsā „dzīvo bremzi" laikā nepamanījusi, patiesi apstājās — bet tikai pēc tam, kad bija pārbraukusi pāri Hensonam, iedragājot pēdējā galvas kausu. Hensons palicis mierīgi gulam...

SARKANIE SMIEKLI

KOMŪNISTU VADOŅU PORTRETI

Pēc izbēgšanas no padomju joslas Vācijā kāds slavens Drēzdenes gleznotājs apmetās uz dzīvi Šveicē. Kāds draugs, apciemojot izbēmākslinieka viesistabas sienām ieraudzīja Austrumvācijas komūnistu gušo mākslinieku, pārsteigts pie vadoņu portretus. Ievērojis viesa pārsteigumu, gleznotājs paskaidroja: „Šie portreti ir labākās zāles pret ilgām pēc dzimtenes un mājām."

ZEMNIEKA ATBILDE KOMŪNISTIEM

Partijas sekretārs mazā Ungārijas ciemā mēģina pārliecināt kādu zemnieku iestāties kolchozā. „Visa zeme, ko tu redzi savā priekšā, reiz bija tava, ir tagad tava un paliks tava, ja tu pievienojies kolchozam."

Zemnieks, ko sakaitināja komūnista „laipnība" un augstās nodevas privātiem zemniekiem, atbildēja: „Ja tev būtu nogriezts deguns un tas iebāzts tavā kabatā, tad arī tas reiz bija tavs, ir vēl arvienu tavs un noteikti paliks tavs."

MILZĪGĀ LAIME UN PRIEKS

Kāds angļu un kāds čechu strādnieks salīdzināja dzīves prieku. Anglis teica, ka viņš strādājot tik daudz stundu nedēļā, saņemot tādu algu un viņam esot sava māja un varot tik daudz noslinkot, lai varētu priecāties par dzīvi.

„Tas viss ir ļoti jauki!" atbildēja čechs. „Bet, salīdzinot jūsu mazo prieku uzskaitījumu ar to milzīgo laimi un prieku, kāds ir man, kad slepenā policija plkst. 1 nakti klauvē pie manām durvīm, izceļ mani no gultas, pārbauda manus dokumentus un tad pasaka, ka es neesmu tas, ko meklē, bet mans kaimiņš, — tad jūsu prieki nobāl manu izjūtu priekšā!"

GRAVITĀCIJAS LIKUMS

„Sakiet man, biedri," kāds apbalvots stachanovietis jautā skolotājam, „kā tas nāk, ka mēs varam stingri stāvēt uz zemes, kaut gan zeme ir apaļa un visu laiku griežas?"

„Tas ir gravitācijas likums," atbildēja skolotājs.

„Ak tā," murmināja grūti domājošais ogļracis, „bet kā tas bija pirms tam, kad mūsu slavenā valdība izdeva šo likumu?"

NEKAS NOPIETNS

„Es gan neesmu redzējusi jūsu vīru," izsaucas pirmā namamāte.

„Viņš ir slims. Viņam ir plaušu karsonis," atbild otrā.

„Paldies Dievam! Es jau baidījos, ka ar viņu noticis kaut kas nopietns!"

PA DIENU NAV LAIKA

Kādu rītu dedzīgi partijas biedri ar izbailēm ieraudzīja uz fabrikas sienām uzrakstītus pretkomūnistiskus saukļus. Pēc tam, kad apvainojošie saukļi bija nodzēsti, kāds saniknots komūnists uzrakstīja ar krītu uz sienas: „Gļēvuļi! Kādēļ tu savu netīro darbu dari pa nakti? Pamēģini tikai to darīt dienas laikā!"

Otrā rītā uz sienas uzrakstīta atbilde: „Ļoti žēl, biedri! Pa dienu tiešām nav iespējams, jo pa dienu man daudz darba partijas sekretariātā."

A. ZUŠMAŅA LIELAIS LOMS SAULAINĒ

No kr.: māc. A. Lūsis. ģenerālkons. R. Braisons, medību uzr. Kūks (Cook) ar dēlu, V. Rublis, Braisona dēls un Zušmanis ar izmakšķerēto karpu. H. Kliģera foto.

TRAUKSME SMĒĶĒTĀJIEM

Kirtušās tabakas sabiedrību akcijas. — Tūkstoši cilvēku atmet smēķēšanu

ASV mediķu ap-bā Sanfrancisko pag. nedēļā nolasītais Dr. Kamerona referāts atstāja bumbas sprādziena iespaidu, izraisot 70 milj. smēķētājos pāniku. Dr. Kamerons savā referātā apgalvo, ka cilvēki, kas smēķē cigaretes 50—70 g. vecumā, ir divreiz vairāk apdraudēti no plaušu vēža, nekā gados jaunāki smēķētāji.

Savus apgalvojumus viņš dibina uz pētījumiem, kas izdarīti pēdējo divu gadu laikā ar 187.766 smēķētājiem vīriešiem. Dažos ar vēzi saslimšanas gadījumos mirstība smēķētājos esot par 75 proc. lielāka nekā nesmēķētājos.

Vislielākā reakcija uz Dr. Kamerona atklājumu radās biržā, kur lielās ASV tabakas firmu akcijas sāka strauji kristies. Tā American Tabaco s-ba, kas izlaiž cigaretes Lucky Strike u. c., vienā dienā zaudēja uz katru $56375 vērtības akciju — $3125. Arī citu firmu akcijas kritās no $10.00 līdz $1.75.

Jau pirms Dr. Kamerona referāta ne mazums bija zinātnieku, kas norādīja, ka smēķēšana izraisa vai veicina vēža attīstību plaušās. Kopš ilgāka laika bija jau jūtama arī smēķētāju samazināšanās tendence. Par spīti lielo tabakas firmu propagandai, izdodot miljoniem dolaru reklamām laikrakstos, radiofonā un televīzijā, pārdodamo cigarešu daudzums, īpaši pēdējos mēnešos, sācis regulāri samazināties. Piem., 1954. g. martā ASV pārdots par 1.810.000.-000 cigarešu mazāk kā iepr. gada marta mēnesī. Dr. Kamerona publicētais referāts šo tendenci pastiprinājis. Daudzi tūkstoši tūdaļ atmetuši smēķēšanu vai arī samazinājuši dienā izsmēķējamo cigarešu daudzumu.

ASV mediķu ap-bas bij. priekšsēdis Dr. Mekkormiks izteicies, ka būtu pārsteidzīgi, ja plaušu vēža izcelšanos piedēvētu tikai tabākai, jo ar šo slimību sirgstot daudz tādu cilvēku, kuŗi nekad nav smēķējuši. Vēzi organismā izraisot harmonu līdzsvara izjaukšana un nepareiza dziedeŗu darbība. Tikai ļoti nopietna un ilggadīga kādas iedzīvotāju grupas pētīšana varētu dot šinī ziņā neapstrīdamu rezultātu.

AIZ DZELZS ĪZNAKA

Rīgas radiofona ziņojumi:

ZVEJNIEKIEM JĀIET GULĒT NEĒDUŠIEM

6. jūnijā nolasa Sov. Latvijas ievadrakstu: „Zvejas kuģi tiek remontēti ļoti lēni un slikti. Ventspilī remontā pastāvīgi atrodas 7 līdz 8 kuģi. No Ainažiem līdz Kolkai jūrā ielikti 302 tīkli. Tagad ik dienas var izņemt no tiem vairākus simtus cent. zivju. Zveja turpinas Kolkas, Runo un Saremas rajonos. Bet atkārtojas pag. gada kļūdas: zivju pieņemšana noorganizēta ļoti vāji, jo zvejniekiem jāgaida uz zivju pieņemšanu stundām ilgi. Vēl nav noorganizēta zivju pārdošana zvejnieku ciemos. Netiek izmantoti zivju pieņemšanas paņēmieni Igaunijas fabrikās, kur zivis no laivām izsūknē ar speciāliem sūkņiem. Vakaros, kad zvejnieki atgriežas no jūras, viņi paliek bez pārtikas, jo veikali tad jau slēgti.'

— 10 gadu laikā, kamēr Latvijā saimnieko komūnisti, vēl nevienam nav ienācis prātā parūpēties par zvejniekiem, lai tie tiktu pie dienišķās maizes, kad izmirkuši un izsalkuši vakarā atgriežas no jūras, atvedot Maskavas saimniekiem bagātus lomus.

ĀTVĒRTI FELDŠERU KURSI

17. jūnijā: „Medicīnas māsu skolā, kas atrodas J. Asara ielā 5, turpmāk sagatavos tikai feldšerus. Tur darbojas arī grupa, kurā apmācīs krievu valodā. Pieņem līdz 30 g. vecumam. Lūgumi jāiesniedz direktoram personiski. Mācību maksa 200 rubļu gadā. Divgadīgs kurss."

— Jau sen Latvijā nesagatavoja feldšerus, tāpat kā Zviedrijā. Gluži kā vecajos laikos: jāmācās un jānopelna skolas nauda un cits dzīvei nepieciešamais ārpus skolas.

NEKLĀTIENES NODAĻA UNIVERSITĀTĒ

18. jūnijā: „Latvijas valsts universitātes neklātienes nodaļā mācās 1486 studenti. Pašlaik notiek pārbaudes sesija vēstures, filoloģijas un ekonomiskā fakultātē. Juridiskajā pārbaudes jau beigušās: diplomus saņēmuši 39 absolventi, to starpā Virstiesas loc. Briška un Ļeningradas 73. skolas direktors Leonovs, kā arī advokāts Kaktiņš no Cēsīm.

VAI BŪS PA SPĒKAM?

19. jūnijā: „Ministru padome un LKP CK izdevusi kolchoziem jaunu rīkojumu: 1954. g. vasarā jāizved uz tīrumiem 300.000 to torfa, 33.000 to kaļķi un 1 milj. to torfa pakaišiem. Galvenai meliorācijas pārvaldei līdz 15. sept. jāsagatavo 160.000 to saldūdens kaļķi."

— Ja kolchozi paši nevar mēslus izvest, kur nu tie izvedīs šādus kvantumus torfa un kaļķi. Uz papīra vien jau rīkojums paliks, un nākošajā gadā Kalnbērziņš meklēs vainīgos.

SAGATAVO IZPLĒTŅU LĒCĒJUS

„Virsnieku mājas stadionā atvērta izplētņu lēcēju nometne. Aktīvi darbojas izplētņu lēcēju pulciņi fabrikās: VEFā, Popovā, Zasulauka manufaktūrā, Technikumā u. c. Šinī gadā DOSAAF iestājušies 13.000 izpl. lēcēju."

— Eizenhauers un Čerčils nupat aicina „drastiski samazināt bruņošanos," bet Rīgas fabrikās un skolās 13.000 jaunekļu sagatavo izplētņu lēcēju uzdevumiem. Čerčilam šīksta dzīvība, varbūt šie zēni vēl paspēs viņu „apciemot" Londonā.

LĪGO SVĒTKI PADOMJU LATVIJĀ

23. jūnijā laikr. Sov. Latvijā Brodele stāsta: „Līgo svētki ir visvecākie latviešu nacionālie svētki, kuŗos tautu cildina darbu un vasaras krāšņumu. Šie svētki izveidojās nevis no reliģijas, bet no zemnieku darba. Tāpēc buržuazijas valdīšanas laikā visu konfesiju mācītāji no savām kancelēm lamāja tautu, kas svinēja šos pagāniskos svētkus."

Cīņa ievietojusi Sudrabkalna rakstu: „Līgo dziesmas dzirdamas visur, kur vien plīvo Latvijas karogs: Atlantiskā okeanā Altajā, Kazachijā u. c." „Tramvaju satiksme ar kultūras parku Rīgā būs līdz 3 naktī. Šodien uz Jūrmalu no pl. 14 — 24 aties papildus vilcieni 9 vagonu sastāvā. Naktī no Slokas uz Rīgu būs divi papildvilcieni, bet uz Siguldu un Skrīveriem — pa vienam."

— Brodele nevar nemelot, jo tad jau viņa nebūtu komūniste — bezdieve, kuŗai par mācītāju un ticības nozākāšanu jāizpelnās Kremļa žēlastība.

LĀCIM JAUNS PALĪGS

„Ar Pad. Latvijas augstākās padomes prezidija dekrētu par min. padomes pr-ža vietnieku iecelts Berklavs."

— Malenkovs valdīšanas grožus tur stingri rokās: viņa uzticības vīri pārrauga ne tikai ministrijas, bet arī cūku kūtis Latvijā.

Maskavas propagandas literātūra Japānā

Latvju tautas nodevēja Kalnbērziņa brošūra „Padomju Latvijas desmit gadi" Japānā

HUGO ATOMA SPECIĀLRAKSTS LATVIJAI AMERIKĀ NO TOKIJAS

Komūnistu propagandas mašīna strādā virsstundas. Padomju Savienība izdod milzu summas savu melu izdevumu izplatīšanai visās pasaules valodās. Komūnistiem nav bijis kauna arī Latvijas tautu pārvērst par Ļeņina - Staļina vergiem. Šos „sasniegumus" Padomju Latvijā viņi ievazājuši pat Japānā.

No 26. līdz 31. maijam Sendai pilsētā (ziemeļu Honšū) notika gadskārtējā japāņu augstskolu krievu valodas un literātūras mācības spēku seminārs. Šeit bija pulcējušies kādi 40 profesori no Tokijas, Vasedas, Osakas, Tahoku un citām augstskolām. Tika lasītas lekcijas par Tolstoju, Turgeņevu, Puškinu, Dostojevski un Gorkiju.

Divi no profesoriem bija nupat kā atgriezušies no padomijas un neba ar tukšām rokām. Viņi atzina, ka krievu rakstnieki neesot brīvi savā radīšanas darbā, viņi iekšēji ciešot, tādēļ šisdienas literātūras raža Padomju Savienībā neesot nekas cits, kā komūnistu ideoloģijas audēja.

Krievu literātūras seminārā grāmatu galds bija piekrauts ar komūnistu propagandas izdevumiem. Starp šiem izdevumiem izceļas maza formāta grāmatiņa ar saviem tumši sarkanajiem vākiem, uz kuŗiem ar gaiši sarkaniem burtiem, kā ar asinīm, Latvijas tautas nodevējs Jānis Kalnbērziņš uzrakstījis „Padomju Latvijas desmit gadi" (Ten years of Soviet Latvia). Grāmata tulkota angļu valodā un iespiesta Maskavā, satur 271 lappusi.

Tuvāk iepazīstoties ar saturu, redzams, ka Kalnbērziņš gandrīz katrā teikumā pateicas saviem kungiem, slavē tos un lūdz žēlastību par to, ka Latvija vēl vienmēr nav ierindojusies komūnisma kopsoli. Viņš raksta par paškritikas nepieciešamību un latviešu tautas izspiegošanas kāpināšanu, lai „izdzēstu buržujiskās ideoloģijas un nacionālisma izpausmi tautā".

Tagad Latvijā esot tikai 75 procenti latviešu. Valsts sadalīta 58 apgabalos un piecās pilsētās, kas pakļautas centrāladministrācijai. Tagad esot (1951. g.)) 53 pilsētas. 20 strādnieku sādžas un 1.358 ciemi. 129. lpp. Kalnbērziņš pūlas pilnīgi sagrozīt Latvijas vēsturi, lai iztaptu Kremlim.

Starp citu Kalnbērziņš žēlojas, ka intelligence savos literārajos sacerējumos vēl pārāk daudz domājot par pagātni. Viņi neizcelot Padomju Savienības sasniegumus un pašreizējo dzīvi. (?)

Nobeidzot, latviešu tautas nodevējs saka, ka: „Latvijā jāiznīcinot angļu - amerikāņu imperiālisms, jo tas esot latviešu visbriesmīgākais ienaidnieks. — Vai Kalnbērziņam jau sametušās bailes?

Šiem Kalnbērziņiem neizdosies apmānīt cilvēkus brīvajā pasaulē, pat ne te Japānā. Četrpadsmitajā jūnijā aizvesto un noslepkavoto latviešu balsis atbalsojušās arī šinī pasaules stūrī. Japāņu prese bija ievietojusi rakstus par latviešu tautas ciešanām un šo sēru dienu.

Japānā, jūnijā.

Hu.- Tē.-

JAUNS DRAUDS JŪRAS CEĻIEM

Ir zināms, cik smagus zaudējumus Otrā pasaules karā vācu zemūdenes sagādāja sabiedroto kuģu karavānām. Tāpat nav noslēpums, ka vācu zemūdeņu kara pēdējos jauninājumus visplašākos apmēros attīsta Pad. Savienība. Čerčila pūles rast mierīgu sadzīvošanas (vai labāk, rakstn. J. Grīna vārdiem sakot — dadzīvošanas) bazi starp sarkanajiem gangsteriem un demokratiskajiem vientiešiem nedibinās tikai uz bailēm no „zila gaisa". Blakus daudziem citiem faktiem angļu karaliskās admirālitātes stābā ir kāds pavisam svaigs ziņojums — proti, ka š. g. maijā pie Murmanskas notikušajos jūras manevros ir piedalījušies Pad. Savienības kara kuģi, kuŗos ir iebūvēti un pielāgoti jūras kara vajadzībām atomu lielgabali. (Cik zināms, ar līdzīgu problēmu nodarbojas arī ASV).

Sevišķi pārdomājamā šī lieta ir tām armijām un valstīm, kuŗu apgāde kara izcelšanās gadījumā atkarīga no jūras ceļu drošības. (Lielbritanija un tā saucamās Atlantijas aizsardzības savienības valstis, kuŗu militārā apgāde par 80 proc. atkarīga no ASV). Anglijas admirālitātes stābā notikušajās apspriedēs izsacīts secinājums, ka viens ar atomartileriju apbruņots kreiseris pašreizējos apstākļos var uzņemties kauju ar visu Lielbritanijas virsūdeņa kara floti un to iznīcināt pāris desmit minūšu laikā! Tāpat šādi atomkreiseri var pēkšņi parādīties vienā vai otrā okeana daļā un ar pāris lādiņiem iznīcināt veselu transportkuģu karavānu līdz ar to apsargātājām vienībām. Pēc britu admirāļu domām pašreiz vienīgais pretlīdzeklis ir atrast iespēju, kā šādu vientuļu sirotāju iznīcināt pirms tas pietuvojies savas atomartilerijas sniedzamības attālumā. Tas nozīmē pie katrās kuģu karavānas, pie katras kara flotes vienības un visbeidzot pie katras ostas, turēt vienmēr gatavībā milzīgu skaitu izlūklidmašīnu un vieglo torpēdbumbvežu.

Atlantijas aizsardzības sav. stābā stratēģiskie rēķinveži aplēsuši ka, pieņemot iespēju, ka nākamajā karā Rietumu valstis katra par sevi ražos augstāko no iespējamās produkcijas, tad tomēr vēl no pārokeanu apgādes Anglijā būs atkarīga par 60%, pārējās Rietumeiropas valstis par — 50% un ASV par 6 proc., bet toties Pad. Savienība ar saviem satelitiem no okeana ceļu izmantošanas transporta vajadzībām, var atteikties pavisam.

„Nākošais karš mums sagatavo arvien drausmīgākas izredzes!" sacījis angļu dzimtenes flotes admirālis Michaels Dennijs. (Michael Denny), un laikam arī sēram Vinstonam šķiet, ka pēc Trešā pasaules kara nav lielas izredzes vairs dziedāt: Britannia rules the waves...

Va-. Po-.

Kāpēc baidīties bezdarba, ja

WILLIAM BOLLAND

REAL ESTATE & BUSINESS BROKER

1120 College St., Toronto, LL 3744

JUMS PIEDĀVĀ BAGĀTĪGĀ IZVĒLĒ:

VEIKALUS,

AUTO REMONTU DARBNĪCAS, FABRIKAS

un DZĪVOJAMĀS MĀJAS

kur ikviens ar savu ietaupījumu var sev un savai ģimenei nodrošināt darbu un maizi.

Dufferin — Eglinton Rd.

31 Brantstone Rd.

6 ar pus istabu atsevišķa dubultķieģeļu māja, betonēts ieoraucamais ceļš un garāža, ejlas apkure, izbūvēts pagrabs, 2 kamīni, cietkoka grīdas, moderna virtuve, moderna četrdaļīgā vannas istaba, labi iekopts dārzs. Ievākšanās 15. jūlijā, jo īpašnieks aizbrauc no pilsētas. Pilna cena $14.900. Iemaksa $3.500.

Dufferin — College

23 Muir Ave

8 istabu atsevišķa dubultķieģeļu māja, iebraucamais ceļš ar garāžas iespējām. Tuvu satiksmei. Pilna cena $12.800. Iemaksa $3.600. Izdevīgi maksājumi uz vienu atklātu obligāciju $79.00 mēnesī

Indian Rd. — Bloor

9 istabas un saules istaba, atsevišķa dubultķieģeļu māja, iebraucamais ceļš un 2 garāžas, ūdens-ellas apkure, cietkoka grīdas. Māja ļoti labā stāvoklī, labi izrīkojama. Pilna cena — $18.500. Iemaksa $8.650.

Pēc tuvākas informācijas

zvanīt LL 3744 dienā un pēc pl. 6 vak., bet no 4—6 un svētdienās LL 7606

prasot

V. MUKTU

Iegaumējiet, ka mums ir bagātīgā izvēlē dzīvojamās mājas visos pilsētas rajonos par katra kabatai piemērotām cenām

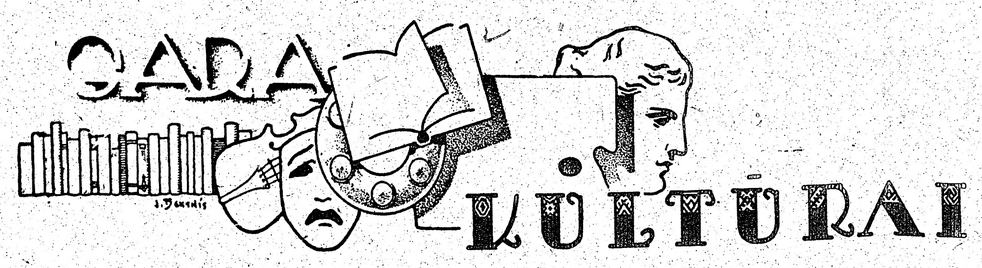

Vērtīga sinonimu vārdnīca angļu valodā

Katrs, kas jau vairāk vai mazāk apguvis angļu valodu, atzīs, ka savu vārdu krājumu visvieglāk var paplašināt, iegādājoties Rodžeta grāmatu Thesaurus. Grāmata sniedz plašu sinonimu izvēli parastāko angļu vārdu lietošanā un to plaši izlieto arī profesionāli rakstnieki.

Dīvainā kārtā, kaut gan Pītera Marka Rodžeta grāmatai ir bijusi visai jūtama ietekme uz angļu valodas lietošanu, viņš nebūt nav valodnieks, bet vispirms izglītojies par ārstu. Viņš nav arī angļu izcelsmes. Viņa tēvs bijis Šveices presbiteriāņu mācītājs Londonā. P. M. Rodžets dzimis 1779. g., un miris 1869. gadā un tikai dzīves pēdējos gados uzsācis Thesaurus'a kompilāciju, bet iepriekš bija devis pasaulei kādu izgudrojumu, kas ir daudz vairāk pazīstams nekā viņa Thesaurus. Viņš bija izgudrojis logaritmu līniālu.

Thesaurus'a pirmais izdevums, kas ir neaizstājama grāmata katrā bibliotēkā, iznāca 1852. gadā, kaut gan Rodžets bija sācis krāt sinonimus jau kopš 1805. gada. Minētā grāmata kopš tā laika ir pārbaudīta un pārstrādāta vismaz kādas 20 reizes, gan Anglijā, gan Amerikā.

Andrejs Pablo Mierkalns

NO STRASBURGAS LĪDZ LIJONAI

BRĪVĀS EIROPAS KOLLEDŽAS AUDZĒKNIS ATVALINĀJUMĀ

Pavasarīgs brauciens cauri Francijai vai — gandrīz mīlestības stāsts

... No miglas iznirst Vogezi un ķiršu koks balts kā ar pūdercukuru nobērts. Sēlestat. Nopērku Coca Colu. Pēkšņi kalna galā debeškrāsas pils, aiz tās mākonis, un izskatās it kā tā peldētu gaisā, jo arī mežs ap pili un zem tās ietīts dūmakās. Hant Koenigsbourg. Rožainī balti gaiši zaļas krāsas dominē zaros. Braucu ar sliežu auto, kas franciski saucas autorail, saīsinājumā — autor Colmar. (Buvez Coca Cola! — C'est que je suis en train de faire! (Dzeriet Coca colu! To es darīšu!)

Motors stāvot tikšķina kā pulkstenis, prombraucot iegaudojas, iesmilkstas. Aiziet! Kaut arī logam aizvilkts priekšā aizkars, saule jau deviņos no rīta sāk karsēt taisni neciešami. Vogeziem ir savs stils: tāds palss brūnganums savienots ar tumšu zaļumu: kalnu paugurū galos sacelti torņi, pakājēs sapiķinātas sādžas. Parādās papeles, sēru vītoli. Skat, tālumā uz vienas krietnas dūmakas sagrābtas kalna galotnes parādās pabalts sniegs. Tāds rožains mākonis peld apkārt:

Zinaīda Lazda

DZIESMA

Aizmirstie latvju dzejnieki,
Aizmirstā latviešu dziesma,
Tauta dziļumā rakusi
Tevi, lai neskartu briesma.

Neziņas atvaros dzīve dun,
Spīdolas ūdeņi šalko.
Atraks tevi, un vilnis cels,
Tevi skaišo un smalko.

rada saldumu pārdotavas iespaidu. Jaunie augļu kociņi dārzos izskatās kā dakšiņas, uz kurām uzdurtas sārti baltas ziedu odziņas — saldi! Motors rūc, un neviens nerunā. Uzreiz ciems ar vismaz simt baltām mājām sarkanim jumtiem. Vidū tāds tornis kā bāka: kam tāds sauszemē vajadzīgs? Kalni kļūst augstāki, jo piebraucam tuvāk. Auto taurē: laikam uz sliedēm kāds pastaigājas. Mulhouse (Milhauzena) nav vairs tālu no Šveices. Sporta laukumi: Mulhouse Rugby Club.. Braucam cauri milzīgam ķiršu dārzam — tos ziedus, tos ziedus! Stacija, apstājas, sakāpj laudis, motors tikšķ kā elles mašīna. Braucam. Visi smaida atvadoties, neviens neraud. Parallēli sliežu ceļam ūdens ceļš — ļoti taisns kanālis. Parādās konduktors lielu ādas somu kaklā, pēc cepures atgādina vairāk ekspresi. Uzņemam ātrumu. Rokas pulkstenis, diemžēl, nerāda, cik km stundā braucam. Saule uzreiz pārsviežas sliežu otrā pusē — cik patīkams vēsums! Lieli gludi zaļi kalni ar gaišbrūni baltām govīm — ļoti iemidzinošs skats. Kanālis sametas šķērsām un caur logu, tālumā var redzēt barku: atgādina slaveno Korintas kanāli Grieķijā, tikai pakalni te zemāki. Dūmaka kā uz jūras, zemi mākoņi, bet tādi neasām malām: sajaucas ar miglu, pa vidu spīd saule. Braucēji gandrīz simtprocentīgi lasa avīzes, izskatās ļoti gudri, Anšlavs Eglītis sacītu: decenti! Mani arī kādas sievietes galva žurnāla lappusē sāk interesēt vairāk kā dabas skati. Velns ar ārā, braukts tikai divas stundas, sāk aptrūkt tintes. Belfort. Kāds saka kādam: „Vēlreiz sveiki, rakstiet!" Attiecinu teikto uz sevi: ar ko lai rakstu?

(Nobeigums 6. lpp.)

ATBALSTĪSIM SAVU VIENĪGO ĢIMNĀZIJU

Roberts Štāls Ņujorkā, kurš pavasarī garākā ceļojumā apbraukāja Eiropu un rūpīgi izpētījis turienes dzīves apstākļus, īpaši Vācijā, daudz interesējies arī par latviešu ģimnaziju Augustdorfā un vairākkārt mudinājis gan latviešu sabiedrību, gan organizācijas atbalstīt tās darbību. P. Štāls pats no savas nelielās izpeļņas ziedojis ģimnazijai $2.00, aicinot viņa piemēram sekot arī pārējiem tautiešiem. Tālāk viņš mūs informē:

„Šai sakarā ir interesanti atzīmēt, ka Vācijā ir arī latviešu ģimnazija pie Veinheimas (netālu no Heidelbergas), ar kuras iekārtojumu bija izdevība iepazīties mūsu pārstāvim Lietuvas valsts svētkos. Izrādās, ka ģimnazijas internāta un citus ar ģimnaziju uzturēšanu saistītus izdevumus sedz Amerikas lietuvieši. Vecākiem nekas nav jāmaksā par internātu, un, tieši sakarā ar pēdējo apstākli skolā pašreiz ir pāri par 200 bērniem, un šis skaits būtu vēl lielāks, ja telpas nebūtu par šaurām. Ar piebūvi šo trūkumu paredzēts novērst. Mūsu ģimnazijā Augustdorfā skolēnu skaits būtu vēl lielāks (jo latviešu grupa Vācijā ir daudz lielāka par lietuviešu koloniju. Patlaban ģimnazijā mācās tikai ap 50 bērnu), ja vien nebūtu atrisināts internāta jautājums, resp. vecāki no visas Vācijas bērnus varētu sūtīt bez jebkādām piemaksām par uzturēšanos internātā. Ir tiesa, ka ASV lietuviešiem uzturēt savu ģimnaziju Vācijā nenākās grūti, ievērojot lielo lietuviešu skaitu Amerikā. Latviešu skaits Amerikā ir nesamērīgi mazāks, bet tomēr Kanadā un Savienotās Valstīs sasniedz vismaz 70.000 personu. Un ja tikai desmitā daļa no tām ziedotu kādus dolarus no savas izpeļņas, tad arī mūsu ģimnazijā skolēnu skaits palielinātos vismaz 5 vai 6 kārtīgi. Mūsu bērni cels nākamo brīvo Latviju. Tādēļ atbalstīsim šo mūsu svarīgāko kultūras uzdevumu trimdā."

Zenta Mauriņa.

LATGAĻU DZIESMINIEKI

Dzeju antoloģija. Sakārtojis Aleksis Rubulis. Izdevis Jānis Šķirmants, 1954.

Īsi pirms melnā un sarkanā nakts piemeklēja mūsu zemi, es apceļoju Latgli, un pārdomas par šo Latvijas novadu, tās ļaudīm un mākslu sīki pierakstīju. Manuskripts palika manā rakstāmgaldā Rīgā. Velti esmu mēģinājusi to atjaunot. No visiem zudušiem manuskriptiem par šo saukumu sirds visvairāk sāp. Varbūt tādēļ tik ļoti priecājos par nupat iznākušo antoloģiju, kuŗai ļoti lietišķu un vērtīgu ievadu sarakstījis Aleksis Rubulis. Viņš arī izraudzījis un sakārtojis 23 latgaļu dzejnieku darbus. Jāņa Stroda nemierīgie, neskaidrie zīmējumi, šķiet, neiederas šai gaišajā grāmatā. Turot to rokā, man dvesa pretī tā pati Latgales elpa, ko sajutu kādreiz savā ceļojumā. Vienkāršība — nevis kā primitīvisms un kultūras trūkums, bet kā dvēselība, kā tuvums Dievam, savai sirdij un dzīvajam cilvēkam. Te iedīglī ir tā vienkāršība, pēc kuŗas šodien pēc visiem prāta izmēģinājumiem un ... ismu dullumiem ilgojas visa pasaule. Francūzis Bernanoss tik skaisti ir teicis: „Dieva svētums! Dieva vienkāršība! Dieva baiga vienkāršība, kas nolādēja eņģeļu augstprātību". Lai atceramies tikai amerikāņu armēņa Sarojana stāstu „Cilvēku komēdija". Viņš tieši ar savu naīvo sirsnību, ar cilvēcisko īstumu un vienkāršību uzvarēja lasītājus gan viņpus, gan šaipus okeāna. (Te gan jāpiebilst, ka citas viņa grāmatas, diemžēl konstruktīvi primitīvas un liecina, ka autors vēl nav atradis savu īsto stilu). Bet lasot minēto stāstu, es domāju: tā mūsu Jāņis Klīdzējs raksta. Kā vispār latviešiem un armeņiem, abām šīm mazajām, svešo varu sašķeltajām tautām ir viena otra kopīga rakstura un mākslas īpatnība: kaškīgums, emocionālitāte, neiznīcināmā prasība pēc brīvības un tīri aizkustinoša mīlestība uz grāmatu.

Bet atgriezīsimies pie Latgaļu antoloģijas. Aleksis Rubulis savā ievadā mums atgādina pārāk bieži aizmirsto faktu: 1206. g. pirmo reizi Indriķa chronikā minētie latvji bija tikai viena baltu cilts — latgaļi, kas apdzīvoja tagadējo Latgali un gandrīz visu Vidzemi. Tālāk — Dānijas, Zviedrijas un Norvēģijas 1700 karte rāda, ka vienīgi senā Latgale bija latvju zeme un tikai latgaļus sauca par latviešiem, bet kuršu tika pārlatvināti tikai 17. gadsimtā. Īsi, latvju valoda savā tagadējā veidā ir galvenokārt latgaļu valodas pārveidojums. Un par mūsu senču raksturu teikts: „varonība, tēvzemes mīlestība un nežēlīga atriebība. Ienaidnieku nesaudzēja un nogalināja arī savējos — smagāk ievainotos".

Īsi un iespaidīgi A. Rubulis skicē Latgales drāmatisko literatūras vēsturi ar Pītera Miglinīka traģisko tēlu centrā. Bet paprasiet desmit latviešu patriotiem nobriedušā vecumā, kas bijis Miglinīks, atbildes būs ļoti miglainas, un lielākā daļa drošī vien varēs vairāk pastāstīt par Valtu Uitmenu, dižā latgaļa laika biedru. Diemžēl mūsu literatūras vēsturēs maz vai nemaz nebija apgaismota latgaļu traģiskā cīņa par savu garīgo patstāvību, par savu literatūru, par savām tiesībām un valodu. Par spīti visdrakoniskākiem spaidiem un vajāšanām, viņi skalu gaismā rakstīja biezus sējumus savā valodā, izkliegdami savu rūgtumu pret varmākām, prasīdami savas nolaupītās cilvēka tiesības. Kā granītā cirsti paceļas Latgales atmodas darbinieki — Miglinīks, Jurdžs, Francis Trasūns un vesela virkne citu bezbailīgu un varoņīgu gara cilvēku.

Latgales jaunākās paaudzes rakstnieku biogrāfijās pārsteidz, cik daudzi no viņiem pārvalda vairākas svešvalodas un, par spīti trimdas gaitām, ieguvuši augstāko izglītību. Vai šai ziņā latgaļi nestāv pirmā vietā? Tā, piemēram, Latkovskis tulkojis latviešu tautas dziesmas latīņu un Poruka dzejoļus italiešu valodā! Trepša - Neiksānietis beidzis juridisko fakultāti Rīgā, filozofijas Luvēnā un Rom. - kat. teoloģijas fakultāti ASV! Te varētu minēt veselu virkni iespaidīgu piemēru, kas liecina par latgaļu ārkārtīgo garīgo vitalitāti.

No dzejoļiem dveš pretim spirgts, vijīgs un pazemīgs gars. Skaista ir Augusta Eglāja „Dziesma par dzērvēm", „Ziemas māte". Neaizmirstami atmiņā paliek Marijas Andžānes smalkas liriskās iejūtas dzejas, kā arī viņas traģiskie motīvi. Viņa ierindojama mūsu labāko patriotisko dzejnieku un dzejnieču vidū. Viņa vārdos ir taupīga un izteiksmē rūpīga. Ka Nobertam Neikšānietim ir daudz vairāk kā teikt, nekā viņš teicis līdz šim, par to nav šaubu. Katrā viņa dezjoli doma cieši sakļāvusies ar tīrigi izkalto formu: „Tikai retam lemts: kaut indi dzert — Mūžam nenomirt." Pirmo reizi apzinīgi lasīju Madsalu Jāņa dzejoļus, un jāsaka — ar prieku. Izcili apdāvināts un īsts dabas un mīlestības liriķis. Juris Soikāns kā savās gleznās un linoleuma griezumos, tā arī savā baladē „Kapu zalktis" rod spēcīgu, spriegu un ļoti uzskatāmu izteiksmi. Nav šaubu, ka šim apdāvinātajam mākslinieka arī vārds nav tukša skaņa, viņa dzejoļi liecina par bagātu iekšēju dispoziciju, par svaigu pārdzīvojumu un tīrskanīgu ritmu. Robērta Mūka „Mana ēna" ir viens no visīpatnējākiem pēdējā laikā lasītiem mīlas dzejoļiem. Mūks vispār latviešu literatūrā nāk ar ievērojamu izteiksmes gatavību un oriģinālu izjūtu. Arī Spoģa dzejās izmanām labu kalumu un svaigu uztveri. Interesanti lasīt ievērojamo latgaļu prozaiķu J. Klīdzēja un Sprūdža dzejas. Viņi ir savas remes ista sāls, un viņu dzejoļi ir vairāk dziedami nekā skandināmi, tie prasīt prasās pēc meldijām. Murāna un Rupaiņa panti ir konvencionālāki, prozaiskāki ,taču abiem netrūkst sirsnības un savas dzimtenes patiesa pārdzīvojuma. Dažos dzejoļos vēl atrodami nodrāzti izteiksmes līdzekļi, piemēram, pārāk bieži tiek lietāta „sirds mirdz" atskaņa, saduramies ar aklo fantaziju. Tā piem., „Aglona stalta" un jau kādu rindu tālāk tā tiek salīdzināta ar „baltu nopūtu". Pirmkārt, tā ir pretruna. Ja Aglona ir stalta, proti, lepna un skaista, tad tā nevar būt kā nopūta, proti — žēla, gaudena. Un vispār pagrūti iedomāties baltu nopūtu. Rupainis pazīstams kā nopietns prozaiķis un šai virzienā viņam daudz kas sakāms un veicams. Viņa triloģija „Māra mostas" ir darbs, kas pavēr skatu nepazīstamos Latgales likteņos un liecina par svaigu tēlošanas spēju. Nav iespējams īsajā apskatā raksturot visus 23 autorus. Sveicināsim viņus ar Eglāja vārdiem: „Lai slava visiem, kas ir meklētāji!"

Šķiet, episks talants Latgales autoriem spēcīgāks, savdabīgāks, vienreizīgāks par lirisko. Katrā ziņā ne Sprūdžam, ne Raudivem, ne Klīdzējam, ne arī Rupainim neatradīsim tā paša formāta liriskus pretmetus. Ja lirika vietumis liekas „vecmodīga", tad par epiku to nekādā gadījumā nevar teikt. Tā ir bagāta ar savām domām, tēliem, vēstījumu un formālu briedumu.

Aizverot Latgaļu dziesminieku antoloģiju, atkal reiz likās, ka lielākā mūsu sadzīves aplamība ir par Latgales rakstniekiem runāt tai tonī, kādā pieaugušie runā ar bērniem vai kapitālisti ar plikadīdām. Ja arī ne tieši šai antoloģijā, tad vesela rinda Latgales rakstnieku un kultūras darbinieku ir uzrādījuši veikumus, kas pārsniedz Kurzemes un Vidzemes brāļus. Sen jau laiks atmest guvernantes toni, runājot par latgaļu literatūru.

Mūsu nav daudz. Ja mēs arī vēl trimdā dzīvosim kā aizmiegā, turēsimies pie praulainiem aizspriedumiem un aizmilsušām acīm apgalvosim, ka viens Latvijas novads pāraks pār citu, tad esam arī pelnījuši, ka pasaules lielās tautas uz mums skatās kā uz atbirām.

Alekša Rubuļa sastādītā antoloģija man lika domāt par sirmveco dainu viedumu: „Labāk dziedu labu dziesmu nekā otru aprunāju."

KULTŪRAS APSKATS

Holandes kultūras ministrija pieņēma lēmumu holandiešu nacionālās baleta trupas dibināšanai. Šis pasākums ar nosaukumu „Holandiešu balets" dos brīvas izrādes un piedalīsies Holandes operas izrādēs.

Apbrīnojamu mūzikālu apdāvinātību uzrādījis desmitgadīgais brīnumbērns Rodžers Pulī no Parīzes savā pirmajā koncertā Štutgartē ar Bacha, Šopēna, Šūmaņa, Debisī un Brāmsa darbiem. Pulī dzimis franču mūziķu ģimenē, trīs gadu vecumā sācis spēlēt klavieres, un tagad jau ar labiem panākumiem koncertējis Francijā, Dānijā un Šveicē.

Frankfurtē pie Mainas satikās 20 vadošie vācu mākslas kritiķi, lai pārrunātu kritikas uzdevumus un atbildību. Publicisti, internacionālās Mākslas kritikas savienības vācu sekcijas locekļi, nodarbojas galvenokārt ar problēmu par mākslas kritikas iespaidu uz publisko domu.

Vācijā kādas draudzes baznīcas bēniņos atrasti divu mesu manuskripti, ar atzīmi, ka to autors ir Mocarts. Abas mesas tomēr nav ievēstas ne vienā no mūzikas darbu katalogiem. Zalcburgas Mocarteums noskaidros, vai atradums tiešām nav divi vēl nepazīstami Mocarta darbi.

Māstrichtas mūzejā, Holandē, atklāta izstāde ar tēmu Franču plakāti. Izstāde aptver 160 darbus, kas ir veco meistaru reprodukcijas un Legera, Matisa, Pikaso u. c. uzmetumi.

T. S. Eliots ievietots kādā Londonas klīnikā vispārēja paguruma pārvarēšanai. Eliots sasniedzis 65. gadu vecumu. Viņa jaunākā luga Privātsekretārs kopš pagājušā gada septembra mēneša tiek uzvesta kādā no Londonas teātriem. Eliots ir arī slavenā Londonas apgāda Faber un Faber vadītājs.

Š. g. Nobeļa prēmijas ar 181.-646 zviedru kronām (tieši 145.000 vācu markas) katrā būs augstākās šīs prēmijas pastāvēšanas vēsturē.

Vēsturiskais Almagro teātris Spānijā, ar vairāk kā 400 gadu vēsturi, drīzumā būs atjaunots un kalpos spāņu klasiķu darbu uzvedumiem. Šo teātri savā laikā bieži apmeklējis arī Don-Kichota autors Servantess. Teātris atrodas Mančas vidienā, Kastilijas stepju apgabalā. Pēdējos 150 gadus teātra ēka tika izlietota kā vecmateriālu noliktava.

Lielo eiropiešu tulkojumu izstāde Kembridžā, Anglijā, pašreiz izstādīti arī Baltijā dzimušā rakstnieka un dramatiķa Jāņa Gintera tulkotie darbi. 50 gadu laikā Ginters paspējis pārtulkot gandrīz visu krievu klasisko literatūru vācu valodā.

Madridē iesācies ceturtais internacionālais pirmsvēsturisko laiku pētnieku kongress, un tajā piedalās gandrīz 500 zinātnieki no 29 rācijām. Rietumvācijas un Anglijas delegācijas katra pārstāvēta ar 40 pārstāvjiem.

Romā notika divu nedēļu ilga mūsdienu mūzikas komponistu sanāksme. Igors Stravinskis izdalīja godalgas. Pirmo godalgu un 12.000 Šveices frankus saņēma 44 gadus vecais italietis Mario Peragallo par vijoles koncertu; prēmija 8000 franku vērtībā par īsu simfonisku darbu tika sadalīta berlīnietim (28 g. v.) Gizelherram Klebei un 58 g. vecajam vācu krievam Vladimiram Fogelim; kamermūzikas prēmija 5000 franku vērtībā tika sadalīta līdzīgās daļās 37 g. v. amerikānim Lū Herrisonam un 39 g. c. francūzim Žanam Luijam Martinē.

Hilverzumā, Holandē, no 21. jūnija līdz 21. jūlijam notiek diriģentu kursi. Līdz šim pieteikušies 49 diriģenti no 12. nācijām.

Mocarteums paveicis priekšdarbus Mocarta darbu jaunizdošanai. Par izdevuma vadītāju izraudzīja vācu Mocarta sabiedrības prezidentu Dr. Ernestu Frici Šmitu no Augsburgas. Izdevums aptvers 110 sējumus; daļa no tiem iznāks līdz 1956. gadam, kad svinīgi atzīmēs Mocarta 200. dzimšanas dienu.

Lielo franču filmu godalgu 1954. gadam saņēmusi ļoti apstrīdētā un Francijas katoļu garīdzniecības asi nosodītā Colette filma. Le ble en herbe, kuŗā apskatītas augošās jaunatnes problēmas.

Pasaules „gārgākā" dziedātāja ir Marija Kalase, dzimusi braziliete Milānas Skalas soliste. Kalase nupat noslēgusi viesizrāžu turnejas kontraktu nākošajiem 3 gadiem. Par katru viesizrādi Kalase saņems 3500 dolaru. Kalases kolorātūrtechnika pašreiz tiek uzskatīta par neaizsniedzamu.

Angļu filozofs Bertrams Rasels savā 82. dzimšanas dienā izdevis savu otro prozas darbu: „Ievērojamu personību baiļu sapņi. (Nightmares of eminent Persons). Grāmatā atstāstīti bailes izsaucēji sapņi, starp daudziem arī Sabas ķēniņienes un Staļina izbaiļu sapņi. Pirmais nefilozofiskais darbs, ko pirms pāris gadiem izdeva slavenais filozofs, Sātans priekšpilsētās, tika uzņemts jūsmīgi.

Šī gada rudenī Minchenē sāks no jauna izdot satīrisko vācu nedēļas laikrakstu Simplicissimus, kas pēc kara beigām tika slēgts. Izdevējs būs Olavs Iversons.

Parīzē no 21.—24. septembrim notiks internacionāls augustiniešu kongress. Kongresa vadmotīvs: Svētā Augustina 16. dzimšanas gadu simta atcere.

Kriksis ciemos pie bērniem

Krikša pirmās grāmatas titullapā rakstīts: Jānis Širmanis, Kriksis. Krikša piedzīvojumu virknes 1. grāmata. Ernesta Ābeles illustrācijas. Ģenerāļa K. Goppera pieminas fonda I godalga jaunatnes stāstu sacensībā.

Varam patiesi no sirds nopriecāties, ka atkal dabūjama Krikša piedzīvojumu grāmata, jo grāmata **tiešām jauka, kādēļ tā bija atradusi sev daudz lasītāju un jau ilgāku laiku nebija vairs grāmatu tirgū dabūjama.** Paldies jāsaka „Zīlemeļblāzmas" izdevniecībai Zviedrijā, kas nupat to izdevusi no jauna. Bērnu vecākiem, krusttēviem un krustmāmiņām, kas vēlētos mazos iepriecināt ar derīgu un bērniem interesantu lasāmvielu, šo grāmatu var tiešām no sirds ieteikt.

Tanī lasām, ka no Strautnieku mājām, kas atrodas liela meža malā, kādā tumšā naktī vilks Vāvulis aiznesis suni Buģi. Tā vietā saimnieks pārved ralbu kucēnu Kriksi. Tas ir ļoti labsirdīgs, bet sākumā citi māju kustoņi un putni pret viņu ļoti nelaipni. Vēlāk tie ierodas viņu apsveikt, un tad visi dzīvo pavisam draudzīgi. Autors stāsta, kā Kriksis kavējis sev laiku, kā palīdzējis kaķim tikt no darvotā jumta zemē, kā Kriksis gājis ganos un saimniekam līdz medībās. Kriksim viss labi izdodas un viņš panāk to, ka lielie laupītāji — vilks un lapsa — tiek sagūstīti un nodoti zooloģiskajam dārzam.

Grāmata iepazīstina mazos ar dzīvi Latvijas lauku mājā un mežā. Tas ļoti svarīgi. Tā labi izmantojama pat tad, kad vēl bērni neprot latviski lasīt, kādā gadījumā rādot grāmatas 36 illustrācijas, var bērniem tās saturu vai nu stāstīt vai lasīt priekšā.

Beidzot vēl jāpiezīmē, ka sagatavošanā ir arī Krikša II grāmata. — Kriksis Meža mājā, kuŗa jau ilgāku laiku grāmatu tirgū nav dabūjama Krikša III grāmata (Kriksis trimdā), kuŗas 1. izdevums iznāca pirms 1,5 gadiem, vēl ir dabūjama. Šīs trīs Krikša grāmatas var lasīt katru par sevi, neatkarīgi no citām.

J. S.

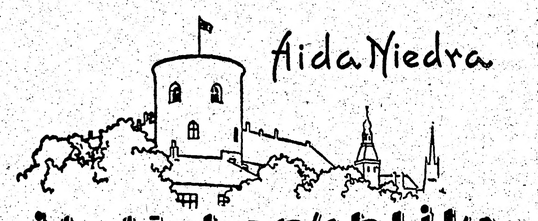

PIRMĀ REPUBLIKA

Romāns

Pirmā grāmata — ODZES ZEM PAPĒŽIEM

Visas tiesības patur autore.

(43. turpinājums)

Ādu veikalam iepretī no skaistumkopšanas piederumu pārdotavām gājējiem uzplūda stipras ceriņu un nakts vijoļu smaržas, jo te pārdeva pašu zemē ražotos smaršūdeņus, un bez sejas ziežām un lūpu krāsuļiem te varēja nopirkt arī ļoti labas ziepes lielā izvēlē. Šīs ielas apvids bija pieklājīgs un tīrs, te tirgojās gandrīz vienīgi latvieši, un no skaļās Marijas ielas to atšķīra Krišjāņa Barona iela, kas jau bija nemierīgāka un pasvešāka.

Emmas kundze iznāca un nostājās rīta saulē uz viesnīcas lievenīša blakus ilggadīgajam viesmīlim un viņi abi skatījās, kā pa Brīvības ielu zibsnīdami slīdēja automobiļi.

„Viesnīcnieks saka, ka Latvija tikai tagad sākot piederēt pašiem latviešiem," teica pasirmais viesmīlis, un varbūt, kundze, viņam ir taisnība..."

Emma Prūse sarāvās strupa un noraidīga un nicīgi iesmējās: „Tie ir nieki un māņi," viņa izgrūda, „Rīga ir Rīga un ar blēņu politiku neviens maizi nav paēdis."

Viesmīlis pašķielēja uz savu saimnieci, apgriezās un, iegājis izgleznoto logu telpā, devās pie galdiņiem, kur bija sākusies maza kustība.

*

Ādams Prūsis atgriezās tikai pēcpusdienā, un dzīvoklī atkal atjaunojās viesnīcnieces brēcieni:

„Atdod m a n Parīzi!"

„Kamdēļ lai es tev atdodu Parīzi?" valdīdamies un nepiekāpīgs prasīja Ādams Prūsis, „bez manis te nekādas Parīzes nebūtu.."

„Ak tu nelga," kliedza Emmas kundze, „es šo vietu iztaisītu vēl kuplāku par Trokadēro, vai Alhambru, te man būtu bardāmas un dejotājas..."

„Klusi," izsmējīgs sacīja Ādams Prūsis, „nevajā kārtīgas viesnīcas piemiņu un tos dzērājus, kuŗi te nemeklēja citu izpriecu, kā vien glāzīti."

„Atsauc, Ādam, atsauc," sieva sāka lūgties, „tāds notāriņš ir ap pirkstu tinams, iedod viņam kādu simtu un atsakies no visām blēņām, Ādamiņ..."

„Jā gan, atsakies," viesnīcnieks atkārtoja, „nodzeries u pazūdi, lai es reiz tieku pie valdīšanas un savas laimes. Vai ne, sieva, tā tu visu biji izdomājusi, bet es tavai aplēsei pārvelku svītru pāri, jo viesnīca un restorāns ir jau iznomāti, un jaunajā mēnesī te ievilksies nomnieks un vadīs visu tālāk manā ie! ārtā, bet zem sava vārda, Un tu nāksi man līdzi uz Brīvības iela namu, vai arī mēs izšķirsimies..."

Emmas kundze sabruka un kādu brīdi skatījās uz vīru nesamanīga un pazaudējusi visas dzīvības maņas, bet tad ievaidējusies sāka plosīties:

„Te svešais neienāks," viņa aizlūzušā balsī sauca, es neielaidīšu! Labi, Ādamiņ, es tevi vairs nelūgšos un kājas nebucošu..."

To teikusi, viņa ātri piecēlās no zviļņa, ielēja sev glāzē dzidro, izdzēra un, nepaskatījusies uz vīru, izsteidzās ārā. Ādams Prūsis palika apmācies, kā melna padebess, jo viņš pazina sievu un sāka nopietni apsvērt, kā viņu savaldīt. Pēkšņi no apakšas atskanēja negants troksnis un, atrāvis durvis, viesnīcnieks metās lejup.

Emma Prūse trakoja. Viņa jau bija iesteigusies visos kabinetos, kur viesu bija diezgan, un, kad ienāca vīrs, viņa stāvēja lielajā izgleznoto logu telpā un, rokas mētādama, pilnā kaklā apsūdzēja Ādamu Prūsi dažādās, pašas iztēlotās „nelietībās. Telpā bija iestājies pilnīgs klusums, un viesi pie galdiņiem klausījās un skatījās Emmas kundzē kā cirkus klaunā, kas ieradies viņus uzjautrināt. Bet neviens neņirgājās un neauroja, un tikai dažā stūrī pacēlās balsis, ka brašā viesnīcniece beidzot esot galīgi apdzērusies un ārdoties kā nepilnīga. Tā nekas nenotika, un, kad Ādams Prūsis ar viesmīļa palīdzību Emmas kundzi atkal uzveda augšā un ieslēdza guļamistabā, viņa tur ilgi mētājās ar spilveniem un bradāja pa zīda segām, tomēr ar gudru ziņu nesasita ne spoguli, ne citu dārgu mantu un, izbrēkusies un aizsmakusi, pēdīgi vakarā iekrita savandītajā laulības gultā un aizmiga trauklīgā miegā. Viņa pamodās ap jaunās gaismas svīdu vientule, un pirmās domas kā nazis iešķēlās prātā, ka laimīgā dzīve Parīzē izbeigusies un vairs nav atgūstama. Viņa arī ieraudzīja sajaukto un piemētāto telpu un piecēlusies mudīgi piekopa visu glīti un pienācīgi un pie sevis murmināja:

„Nē, ar dauzīšanos es viņu nepievārēšu, jo krogos neviens nopietnus vārdus neuzklausās... Man jāiet citur un jāmeklē citi cilvēki, kuŗi Ādamam apgriezīs spārnus."

Uzposusi telpu, Emma Prūse nomazgājās, sakopa un iecirtoja matus dziļi uz pieres, ielējās dārgas ārzemju smaržas savā viegļajā zīda ielas tērpā un vēl reizi pārbaudīja savā piezīmju grāmatiņā to banku adreses, kuŗās darbojās arī viesnīcnieks Ādams Prūsis, kā ievēlēts valžu loceklis. Tad viņa devās lejup un ieradās restorānā vīzīga un lepna un, neievērodama kalpotāju ziņkāri, pārliecinājās, ka visus dienas rīkojumus vīrs jau bija izkārtojis un pats aizgājis. Bija devītā stunda, kad Emma Prūse izgāja uz ielas, lai dotos uz iekšpilsētu pie tā paša bankiera Kosas, ar kuŗu nesen bija sastapusies un iepazinusies savā Ķemeŗu izbraucienā. Viņa gāja pa Brīvības bulvāri nogrimusi domās un neievēroja un neredzēja nevienu paziņu un neatņēma sveicienus. Banka atradās iekšpilsētas sirdī un šīnī priekšpusdienas laikā bija cilvēku pilna, bet Emma Prūse ar lielu uzstājību un ar savu dzeŗamnaudu, lepno ārieni, vēdeklaino cepuri un dārgo tērpu ātri ietekmēja durvjzini, un viņš viņu nekavēdamies ieveda pie bankas direktora. No rakstāmgalda apmeklētājai pretī piecēlās tukls, jauns cilvēks ar ļoti gludeni piesukātiem matiem, gludiem vaigiem, šaurām saspiestām lūpām un acīm, kuŗas bija pilnīgi bez izteiksmes, jo tanīs nekas nebija ņe noredzams, ne nojaušams.

„Lūdzu, kundze," viņš laipns teica, „mans kollēģis direktors Kosas kungs ir mazliet aizkavēts un lūdz jūs pagaidīt..."

Viņš piedāvāja Emmai Prūsei sēdekli un aplūkoja šo bagāto viesnīcnieci, kuŗas restorānā gan nekad nebija ciemojies, jo stingri apmeklēja vienīgi Mazo Vērmani un Romu. Emmas kundze apsēdās un tūliņ izvilka no savas somiņas Kabineti un pavīpsnādama atvainojās:

„Tagad gan sievietei vairs neklājas smēķēt, jo visi dara tikai labu un nemaz negrēko..."

Jaunais direktors piesarcis izbrīnā savilka pieri, bet nepaspēja atbildēt, jo kabinetā ienāca pats Kosa, un jaunais steigā pazuda.

No sākuma risinājās pierastā un vieglā valoda, bet darbīgais un nevaļīgais direktors drīz kļuva nepacietīgs un teica:

„Priecājos par jūsu apmeklējumu, kundze, bet es vēlētos zināt šī apmeklējuma iemeslus?"

Emmas kundze jau tvēra pēc otrās Kabinetes, jo bija satraukta un nesaprata, kā izskaidroties ar tik vēsu un nepieejamu cilvēku, un savās domās viņa nožēloja, ka nebija tūliņ ar sarunu pieķēruse tuklajam jauneklim.

Vilcinādamās viņa tomēr iesāka un teica:

„Godātais direktora kungs, es nācu lūgt jūsu palīdzību un atbalstu ļoti svarīgā dzīves lietā, jo ir noticis neiespējamais: mans vīrs mani ir pievīlis un piesavinājies manu mantu..."

(Turpinājums sekos)

IEGUVIS INŽENIERA DIPLOMU

Fricis Ginters

Pitsburgas universitāti kā stipendiāts beidzis Fricis Ginters, iegūstot elektroinženiera grādu. F. Ginters studijas sācis Latvijas universitātes mēchanikas fakultātē un turpinājis Baltijas universitātē Vācijā. Par izcilām sekmēm studijās F. Ginters uzņemts Eta Kappa Nu, National Hohorary Electrical Engineering Fraternity un Sigma Tau National Honorary Engineering Fraternity. F. Ginters ir korporācijas Fraternitas Cursica loceklis, American Institute of Electrical Engineers un Institute of Radio Engineers biedrs. Savā studiju laikā aktīvi darbojies Latviešu studentu centrālā savienībā kā kultūras daļas referents, gan LSCS Stipendiju fonda valdē kā sekretārs. Pēdējā laikā bijis Pitsburgas latviešu studentu kopas priekšsēdis un Pitsburgas latviešu biedrības sekretārs. F. Ginters nodomājis studijas turpināt mastera grāda iegūšanai.

J. Sk.

VECIE LATVIEŠU IECEĻOTĀJI KANADĀ.

Aleksandrs Treimanis rūpējies par latviešu bēgļu ielaišanu Kanadā

Šodien latviešiem Kanadā ir daudz organizāciju, daudz labu sabiedriskā darba darītāju plaša cilvēku baze, uz ko dibināt palīdzības darbu un latviskā prese, bez kuras, šķiet, nemaz nevaram iztikt. Bargie DP „skrīningi" liekas jau tālā pagātnē un nometņu likstas aizmirstas. Aizmirstībā grimst arī to latviešu — veckanadiešu vārdi, kas organizēja pirmo palīdzības darbu latviešu bēgļiem un atbildēja uz tūkstošiem vēstuļu. Par to latviešu prese nav rakstījusi, jo tādas toreiz šeit nebija. Vēl jaunāk, daži no šiem veclatviešiem jau ierindoti „neuzticamo skaitā" un apstākļu nepazinēji baidās viņu vārdus minēt labā nozīmē, lai paši nenokļūtu aizdomās. Lielākai sabiedrības daļai nepavisam nav zināms tas darbs, ko bēgļu labā darījuši veclatvieši. Tāpēc paklausīsimies, ko stāsta Aleksandrs Treimanis, ko kanadieši parasti sauc par „Trūmani."

A. Treimaņa dzimtā pilsēta ir Liepāja. Latvijas tapšanas laikā laikam nebūs liepājnieka, kas viņu toreiz nepazina. Pēc Pirmā pasaules kara, beidzoties atbrīvošanas cīņām, kurās kā brīvprātīgais piedalījās arī jaunais A. Treimanis, viņš sāka darboties piensaimniecībā, un vecie liepājnieki labi atminēsies piena veikalu Graudu ielas un Kūrmājas prospekta stūrī. Aktīvi viņš darbojās arī Liepājas baptistu draudzē.

1928. g. baptistu vispasaules konference notika Toronto un A. Treimanim radās iespēja kopā ar Ciānas draudzes mācītāju P. Laubertu apmeklēt Kanadu kā delegātam. Kanada viņam iepatikās, sevišķi svētdienas klusums Toronto. Galvojot vairākiem parlamenta deputātiem, kaut ar grūtībām, tomēr izdevās dabūt atļauju palikt Kanadā un saņemt arī atļauju iecelot sievai, 6 gadus vecajam dēlam Aleksim un 4 gadus vecajai meitai Naemijai. A. Treimanis sāka strādāt pienrūpniecības nozarē, un, pateicoties savām zināšanām, 1937. gadā iesāka pats savu uzņēmumu, bet 1940. gadā to pārdodot kļūst par Danforth Dairy Ltd. vadītāju. Otrs pasaules karš stimulēja rūpniecību un likvidēja pēdējās bezdarba paliekas Kanadā. Šis bija labākais laiks latviešiem Kanadā un pirmoreiz deva tiem iespēju saimnieciski nostiprināties un iegūt īpašumā ģimenes mājiņas. Lielie uzņēmumi pēc kara centās iegūt savu nozaru monopolus un mēģināja mazākos uzņēmumus pakļaut sev. Tas bija arī viens no iemesliem, kas lika A. Treimanim atstāt pienrūpniecības nozari. Pa daļai arī tā laika 18 stundu darba dienā sabeigtā veselība. Tādēļ A. Treimanis pievērsās savam kādreizējam hobijam — pulksteņtaisīšanai, ieguva šinī nozarē profesionālas zināšanas un sāka strādāt lielajā Henry Birks veikalā.

No latviešiem Toronto A. Treimanis vispirms sastapis Arnolda, Putrusa, Ķēkabsona, Ellera, Blumberga, Karlsona un vēl pāris citas ģimenes. Toreiz latvieši priecājušies sastapties, un nevar iedomāties gadījumu, ka dzirdot uz ielas latviešu valodu, varētu runātājiem paiet garām. Ap 1930. gadu nodibinājies pat latviešu koris, 20 personu liels, kas pulcējies pie Treimaņiem. Kori diriģēja T. Putruss, un tanī dziedāja visi latvieši bez izņēmuma. Sākoties saimnieciskai depresijai koris izjuka, jo daudzi devās citur meklēt darbu. Bija arī tādi, kas iekļāvās angļu sabiedrībā, bet to bij maz. Palikušie latvieši turpināja satikties. 1934. gadā Toronto latvieši ar milzīgu sajūsmu gatavojās pilsētas 100 gadu jubilejas svinībām. Katram bija savs darbs. A. Karlsons gādāja par vīriešu tautiskiem tērpiem un Latvijas karogu, kurus pagatavoja Čikāgā. Sievietes savus tautiskos tērpus gatavoja uz vietas. Tā lielajā parādē plīvoja mūsu nacionālais karogs un jauki bija reprezentēts Latvijas vārds. 1939. g. latvieši organizēja savu stendu Kanadas Nacionālā izstādē. Toreizējais Latvijas konsuls R. N. Braisons pats no savas naudas samaksāja stenda vietu 500 dolaru. Stendu apkalpoja Karlsona, Arnolda un Garneja kundzes. Šinī izstādē notika arī tautisko tērpu godalgošana. Otro godalgu piešķīra latvietei Elzai Garnejai un, klātesot konsulam R. N. Braisonam, pilsētas galva pasniedza godalgu — kausu.

Latvieši bija bieži viesi R. N. Braisona mājās, it īpaši valsts svētkos, kad tur plīvoja valsts prezidenta Kārļa Ulmaņa dāvātais Latvijas karogs.

Ar kara sākšanos pārtrūkuši visi sakari ar dzimteni. Drīzi Latvijas sūtniecības un Kanadas prese sniedza pirmo deportāciju aprakstus. Pirmās ziņas par latviešu bēgļiem latvieši Kanadā saņēmuši 1945. gadā. Sanākušās kopā dažas latviešu ģimenes: Putrusi, Sarapi, Ķēkabsoni, Špīlbergs, Gailītis, Vītiņš, Treimaņi un R. N. Braisons, nodibinot Christian Relief Society for Latvian Refugees. Goda priekšsēža pienākumus uzņēmās R. N. Braisons, priekšsēža A. Treimanis, sekretāra Saraps, bet kasiera T. Putruss. Nelielais latviešu pulciņš veica milzīgu darbu, atbildēja tūkstošiem vēstuļu un nemitīgi sūtīja pārtikas un apģērba saiņus. Tie sastādīja bēgļu sarakstus, lai mēģinātu tiem dabūt immigrācijas iespējas. Ikvienā sarakstā bijis pāri par 1000 vārdu. Rakstīja un brauca uz Otavu, lai sniegtu paskaidrojumus ministriem un parlamenta locekļiem un panāktu viņu labvēlīgu nostāju latviešu ielaišanai Kanadā.

Grūti būs atstāstīt un saprast, ko paveica neliela latviešu sauja, jo ikvienam bija jāstrādā arī ikdienas darbā. Vēl tagad pie Treimaņiem ikviens var iepazīties ar vēstulēm, kuras piepilda vairākas lielas kastes. Visas tās ir izlasītas un visām sniegtas atbildes. Tāpēc nav ko brīnīties, ka daži no šī darba darītājiem zaudējuši veselību. Tā citkārt veselais un enerģiskais Saraps iekļuva sanatorijā un pēc apārstēšanās, visu piemirsts, atradis turpat sev darbu.

A. Treimanis ar kundzi un mājas sargu. J. Kreiļa uzņ.

Šai laikā Toronto bija nodibinājies arī Latviešu Klubs, kuram zināmu toni mēģināja piešķirt pāris īstie latviešu komūnisti. Bet tas ir stāsts par sevi un par to vislabāk var pastāstīt tie, kas no kluba aizgājuši. Vēlāk, iebraucot pirmajiem latviešu bēgļiem, daļa šī kluba biedru no tā izstājās un nodibināja nacionāla rakstura Latviešu Klubu (tagadējais TLB sākums). Jaunais klubs ar lielu enerģiju sāka organizēt palīdzības darbu, iesaistot šajā darbā arī pirmos iebraucējus. Drīz sāka iznākt Toronto arī pirmais nacionālais laikraksts Atbalss ar J. Miglenieki kā izdevēju. Atbalsam drīz iznāca saraušanās ar tiem latviešiem, kas grupējās ap Maskavas atbalstīto Amerikas Latvieti. Atbalsa valoda bija tik iespaidīga, ka Amerikas Latvietim nebija ko atbildēt un bija jāapklust.

„Bija pienācis laiks, kad mēs varējām savu darbu atstāt jaunu, enerģisku cilvēku ziņā," saka A. Treimanis.

A. Treimaņa darbu novērtējuši arī Latvijas oficiālie pārstāvji, sūtnis K. Zariņš un Alfr. Bīlmanis, ar kuriem A. Treimanis bija nepārtrauktā saskarē. Sūtnis Alfrēds Bīlmanis savā laikā A. Treimanim piesūtījis īpašu pateicības rakstu ar savu pašrocīgi parakstītu fotogrāfiju.

A. Treimaņa dēls un meita ir jau pieauguši un precējušies. Dēls strādā kā mēchaniķis Imperial Oil Co, bet meita, kura dzīvo Bērijā, divas reizes mēnesī kā soliste dzirdama Bērija raidītājā un baznīcā.

Tagad A. Treimanis atpūšas no sabiedriskā darba, bet ja kāds vēlas viņu sastapt, tad var atrast viņu Toronto Latviešu baptistu draudzes dievkalpojumos, kur viņš nekad neiztrūkst.

Ž. Z.

AR LATVIJAS KAROGU SVEŠUMĀ

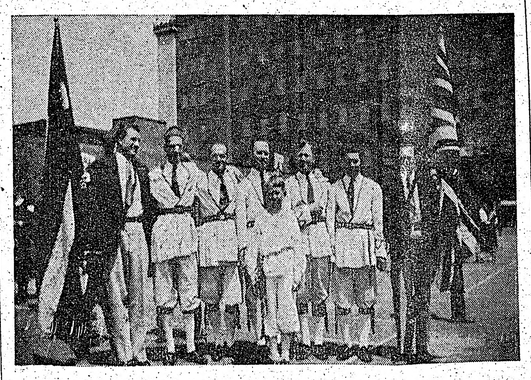

Vecie latviešu iecelotāji Toronto 100 g. jubilejā 1934. gadā. No kr.: J. Ķēkabsons, A. Karlsons, A. Gerneļs, T. Rovers, A. Treimanis, J. Arnolds, J. Goba. Priekšā E. Robers.

SABOJĀTIE ATPŪTAS BRĪŽI

Jaukā svētdienā, pēc labām pusdienām pilnīgi bez lielības uzrakstījis Jānis Traips

FEĻETONS

Brīvās nedēļas nogales cilvēka dzīvē ir tas pats, kas oazes smilšu tuksnesī, kurās ceļotājs pēc veiktām grūtībām var gūt atpūtu, prieku un izklaidēšanos. Bezgala apbēdināts un vīlies jūtas tas ceļotājs, kuram priekšā stāvošā oaze izrādās tikai fata morgana. Tāpat sarūgtināts ir cilvēks, kuŗa brīvā sestdiena vai svētdiena tiek sabojāta. Tā reiz bija piedzīvojis mans darba biedrs Krišs Cukurbiete, kad viņa sieva kādā nedēļas nogalē bija aizbraukusi apciemot radus. Vēlēdamies izjust sevišķās svētdienas omulību, Krišs bija nolēmis visupirms pagatavot sev īsti karaliskas pusdienas. Jau savlaicīgi viņš bija nopircis pat Old Mull, lai varētu reizē paārstēt arī dūrēju kreisajā pusē un citas nelabas kaites. Kā kuģa kapteinis uz komandtilta, pēc kartes un kompasa vada savu kuģi, tā Krišs Cukurbiete savas pusdienas gatavoja pēc atzītām pavāru grāmatas receptēm un precīzi norādīta pulksteņa. Lai omulība un labsajūta būtu iespējami lielāka, Krišs nežēloja nedz pūļu, nedz izejvielu. Kad visas pipardozes un lozberlapu tūtes bija jau parcilātas, Krišam atlika vēl tikai piebērt saldēdienam cukuru un nedaudz kreicnagliņu. Ar patīkamu smaidu un labsajūtu Krišs atsēdās pie skaisti klāta galda un piepildīja sev šķīvi ar kūpošu cāla viru. Bet jau pēc pirmā malka no viņa mutes, gluži kā vulkāna izverdumā, izšāvās makaronu, lozberlapu un cāļu taukumu šalts. Krišam seja izskatījās ciešanu pilna kā pēc smagas operācijas. „Sasodīts, sāls vietā esmu piebēris cukuru, lozberlapes salicis par daudz. Vēl sliktāka nekā Slēzvigas kolrabju zupa" — iesaucās Krišs. Lai uzlabotu sajūtu un nezaudētu garastāvokli viņš pārgāja pie saldā ēdiena, ko zinātnieki varētu nosaukt par „peldošo jeb nabaga bruņinieku." Lai arī cik nepatikami, tomēr arī šoreiz notika kaut kas līdzīgs. „Kā tevi jupis parautu", iekļāvās Krišs, „te cukura vietā esmu piebēris sāli."

Šo pārdzīvojumu Krišs Cukurbiete mums atstāstīja darbā, kādā pusdienas pārtraukmā. Savu stāstu nobeidzot viņš atzinās, ka nedēļas nogalēs omulība bijusi sabojāta uz ilgiem laikiem.

„Kad tu, Krišs, stāsti par savu sabojāto svētdienu, tad arī man nāk prātā kaut kas līdzīgs, ko pārdzīvoju nesen" — teica Kristaps Teļavilna.

„Nu tad pastāsti, pastāsti," mēs pārējie gandrīz vienbalsīgi iesaucamies.

„Kādā sestdienas pēcpusdienā aizgāju, tā sakot, izklaidēties un patērzēt pie Jāņa Puķpodiņa. Tur priekšā sastapu jau vairākus citus paziņas kavējamies pie kāršu partijas. Dāmas blakus istabā kaut ko skaļi tērzēja. Pašreiz bija dzirdama Augstprātiņa kundzes balss.

„Patiešām, mums labākai sabiedrībai un īstajai intelligencei šeit ir grūti dzīvot. Jāstrādā smags un nepiemērots darbs, jādzīvo sliktos apstākļos. Kas nekaitēja Latvijā. Mans vīrs strādāja ministrijā, patiesībā viņš bija tik pat kā ministrs. Mans vīrs pelnīja tik daudz naudas, ka es nespēju notērēt. Pie manis strādāja trīs kalpones un arī veļu un istabas es pati nemazgāju. Toreiz mēs grozījāmies tikai visaugstākā sabiedrībā. Pats prezidents man bieži piezvanīja un aprunājās, sak, kā jums Augstprātiņa kundze labi ēdiens garšo šodien, un tā tālāk. Bet tagad šeit visi tik no zemākās šķiras. Te jau neviens pat lāga pasveicināt neprot, kur nu vēl citādi pagodināt," grūtsirdīgi nopūtās Augstprātiņa kundze.

Es gribēju izteikt dziļu līdzjūtību Augstprātiņa kundzei, bet manu nodomu nekavējoties izjauca Puķpodiņa kundze.

„Man gan strādāja tikai divas kalpones, bet šoferus gan mēs algojām trīs, jo bieži ceļojām. Mums bija vairāki nami ne tik vien Rīgā, bet arī Kuldīgā un Piltenē. Bez tam lielas lauku mājas Vecaucē, kur neviens mūs netraucēja. Vasarnīcas mums bija Bulļos, Kolkasragā un Strenčos. Mans vīrs faktiski bija tā kā prezidenta padomnieks un vietnieks, jo viņš bija, un arī vēl šodien ir, ārkārtīgi gudrs un spējīgs. Jā, toreiz tik bija dzīvīte. Es atceros, kad kādreiz sīkumtirgū, piedošanu, es domāju Armijas Ekonomiskā veikalā, kāds tirgotājs man iesmērēja, tas ir, gribēja iesmērēt neīstu kažoku, tad pats prezidents noliedza šim blēdim tirgoties," — mazliet stomīdamās nobeidza Puķpodiņa kundze.

Aiz dusmām par tik negodīgu tirgotāju rīcību biju pārskatīdamies izspēlējis nepareizu karti. Bet tas man tūdaļ izgāja no prāta, jo nupat dzīviem žestiem runu iesāka Čaukstītes kundze.

„Mans vīriņš toreiz bija vēl ļoti jauniņš un neko lielu nevarēja pastrādāt, tikai pieci gadiņi trūka, un viņš būtu beidzis augstskolu. Toties mans papiņš pārzināja visas Latvijas stērķelētās rūpniecību. Tādēļ pie mums viesībās visi ieradās tikai strērķelētām apkaklītēm un krūtīm. Īpašumu mums bija trīs reiz tik daudz kā Puķpodiņa kundzei. Kas tās bija par būvēm, visas no tīra māla kiegeļiem, nevis kaut kādiem koka dēļiem. Es savām vajadzībām izmantoju mammas kalpones elektrisko kartupeļu mizotāju. Kā jau es teicu, pie mums apgrozījās tikai stērķelēta sabiedrība. Kad es precējos, tad pats prezidents teica: „Kad jums, čaukstītes kundze, sāks nākt bērniņi, tad gan tos labi uzpasējiet. Galvenais — tiras lupatiņas. Iedomājieties, tā man teica pats prezidents, man, jaunai kundzītei. Bet tagad nekā," gandrīz raudādama nobeidz Čaukstītes kundze.

Es jutu, ka man pakrūtē iemetās tā kā žņaudzējs, bet vēl tā kā sapnī dzirdēju Doršiņas kundzes balsi.

„Mums piederēja tikpat kā visas Latvijas zivju rūpniecība un tirdzniecība. Es centrāltirgū ar savas zivtiņas pārdevu tik pašam prezidentam, pa reizei gan iedevu arī kādam nabaga ministriņam. Prezidents mani jau pa gabalu sveicināja: „Labrītiņ, labrītiņ Doršiņas kundze, jums tās labākās reņģītes visā tirgū . . ."

Tālāk es vairs nespēju klausīties, jo žņaudzējs pieņēmās un man kļuva ārkārtīgi slikta dūša. Nudien, daudz sliktāka nekā Krišam Cukurbietei pēc pārsālītām pusdienām." Tā savu stāstu nobeidza Kristaps Teļavina.

Liekas, vēl arī citi būtu kaut ko stāstījuši, bet atskanēja pusdienas pārtraukuma zvans, un mēs bijām spiesti izklīst.

Līgo svētki Šillera parkā Čikāgā

Ko teica pats dieva dēls Jānis?

No daudzo jāņuguņu dūmiem Šillera parkā, tumsai iestājoties, aizbēga visi odi, par prieku un patikšanu jāņubērniem, kas tur bija pulcējušies skaitā ap 2000. Ēriks Pētersons, kādreiz populārais Rīgas kājbumbnieks, bet tagad Čikāgas latviešu biedrības prks, atklājot Līgo svētkus, aicināja tautiešus atcerēties dzimteni un neko nemest zemē, jo līdz ar rīta gaismu svētku laukumam esot jābūt tīram. Viss parks laistījās vienās ugunīs: uz svētku galdiem dega sveces un lāpas, bet starp tām zēni skraidīja apkārt ar kvēlojošām, no ugunskuriem izrautām pagalēm. Šo illumināciju papildināja lidojošie jāņtārpiņi, kas spītēja dūmiem, lai tikai jāņubērnu acu priekšā paspīguļotu. Tāpat arī viss parks skanēja no līgo dziesmām un deju orķestra, kas bez pārtraukuma rāva vaļā vienu izlaidienu pēc otra. Grīda nebija paredzēta tik lielam laužu pulkam, kādu diez vai kādreiz šis parks bija pieredzējis, un apkārtstāvētāju bija tik biezs kā mūris, kas gaidīja izdevību izlocīt kājas un, pēc vismodernākajiem deju principiem locīt ķermeni uz vienu un otru pusi kā pātagas kātu, tā demonstrējot slaidās līnijas lielo priekšrocību.

Pastaigājoties starp pilnajiem svētku galdiem, varēja satikt sabiedrībā ievērojamas personas. Tur ar ozola vainagu galvā pazībēja Zentas Mauriņas fonda prece Austra Ozoliņa, koncertdziedātāja Lidija Venta, pianists Valdis Treimanis, bij. Nac. operas baritons Maksis Ozers, par kuŗu Mariss Vētra savā atmiņu grāmatā nav pateicis nevienu vārdu, prof. Vladislavs Vištelis, kuŗam mājā ir klavieres un ērģeles un kurš diriģē vīru kori Daugavieši, Ed. Ramats, mūzikas paidagogs, recenzents, bass-baritons, pirmā Čikāgas latviešu kora diriģents un koris nosaukts viņa vārdā, Pirmo latviešu dziesmu svētku ASV virsdiriģents. Tur bija redzams arī Ciānas draudzes kora diriģents E. Strautmanis, toposā sieviešu dubultkvārteta dir. E. Kupcis un arī viņu koŗi, kas pie diženāko galdiem noskandināja pa līgo dziesmai. Tur bija ap 200 jauniešu un ap 100 bērnu. Un kad pienāca pusnakts stunda, tad tie visi devās krūmos meklēt papardes ziedu. Pie lielā ozola stāvēja kāds jauneklis senlatviešu tērpā. Es sāku ar to aprunāties, un izrādījās, ka tas ir pats dieva dēls Jānis. — Vai tu neko šovakar neiebaudi kopā ar saviem jāņubērniem pie bagātīgi klātiem galdiem, ne no jāņusiera, ne no miestiņa? — es jautāju.

— Nē, ne kripatiņas un ne pilītes — viņš atbildēja.

— Kā tā? Vai tev pašā Jāņu vakarā noteikts gavēšanas laiks?

— Nē, manā ticībā nekādi gavēņi nav paredzēti. Bet kamēr man jādzīvo svešumā — izdzītam no savas zemes — tikmēr es sevi mērdēju badā.

— Vai arī mums, taviem bērniem, nebūtu jādara tāpat? Kā tu uz šo lietu raugies no konfesionālā viedokļa?

— Jums ir atļauts ēst, dzert un priecāties, jo ar jāņusieru un miestiņu jūs uzņemat tautas vienības garu, kas jūs stiprina cerībā uz atgriešanos Latvijā. Un es, kā tautas vienības simbols, esmu nomodā par jums un ciešu par jums. Kur jūs sapulcējaties un mani piesaucat, tur es esmu ar jums, kur jūs no manis novēršaties un kalpojat svešiem dieviem, tur es savu kāju nespeŗu, lai man nebūtu divkārt jācieš, redzot un dzirdot, kā mana tauta sagandē savus augstos tikumus un samin zem kājām savu varoņu slavu.

— Tu jau zini pats: daudzi jau ir atkritušī asimilējušies. Vai tu tos vēl uzskati par saviem bērniem?

— Tie nav vairs mani bērni.

*

Pār Šillera parku uzausa saulains rīts. Es arvien vēl kā apstulbis stāvēju pie lielā ozola, kur manu acu priekšā izgaisa dieva dēls Jānis. Ugunskuri bija izdzisuši, līgošana izbeigusies un odi atgriezušies. Zālē gulēja pagurušie līgotāji. Citi vēl sēdēja pie galdiem un tukšoja pēdējos kausus. Kāds biedrības pārstāvis tiem lasīja morāli.

„Mēs avizēs gan protam rakstīt, ka jātūŗas kopā," viņš svinīgā tonī runāja, „bet vai paši kopā turamies? Vai rakstītāji stājas iekšā mūsu biedrībā un palīdz mums darboties? Vai tas nav kauns, ka patriotiskajos sarīkojumos atnāk tikai pāris simtu tautiešu un tie paši nezina, kur jāaplaudē, kur jāuzdzied augstas laimes tautas darbiniekiem, kur jāparāda gods priekšniecībai . . ."

Viņš ieraudzīja mani un nāca klāt, bet es ātri uzrāpos ozolā.

Spiritus Prometheus

BEIDZIS TORONTO UNIVERSITĀTI

Arturs Zutis

Toronto universitātes politisko zinātņu un tautsaimniecības kursu ar Barchelor of Arts grādu šopavasar beidzis Arturs Zutis. 31 gadu vecais bakalaurs nāk no Mazzalves pagasta Zemgalē, kur vecākiem — Kārlim un Emīlijai - Matildei — piederēja vecsaimniecība, Kanadā uzturas kopā ar savu krustmāti V. Rīlu. Tuvākie nodomi — jurisprudences studijas Toronto universitātes tieslietu skolā.

NO STRASBURGAS LĪDZ LIJONAI

(Pārnesums no 5. lpp.)

Melnbaltas govis uz lauka. Kaimiņš žāvājas. Montbēliard ar lielu viduslaiku pilsmāju. Tunelis. Pirmais: laikam būs pulka! Upe — Doubs tā saucas. Savādi. Kas pasaulē nav savāds? Jaunkundze, kas sēd man priekšā. lasa žurnālu „Sieviete", kur liels puskaila vīrieša uzņēmums. Atkal tunelis. Vēlreiz upe. Kaimiņš arī sāk rakstīt ar zīmuli uz veikalnieciskas dabas sarakstes aktu vākos. Tās viņa zīmulis man derētu: būs jāpalūdz, ja beigs rakstīt. Tunelis. Kaimiņš sāk rīkoties ap logaritmu līnijālu. Viņš pasauss, pavecs, pakalsens cilvēks, brūnganu sejas krāsu, iesirmiem matiem, pelēkās angļu drēbēs, viņam gaišbrūni ielogotas acenes. Tinte pildāmspalvā saplok. Kaimiņš skaitļo. Cik skaists zils zīmulis! Ar tādu varētu rakstīt vairākas stundas. Zemnieks ārda mēslus uz lauka: cik sentimentāli! Augsts kalns, sānos liela melna izmūrēta ala. Technikas progress: agrāk alas raka, tagad izoderē ieejas kaltiem akmeņiem. Divi kanāli parallēli viens otram blakus, ganības — tālāk kalni. Kaimiņš skaitļo. Motors dun. Saules pusē kalni pieņemas augstumā. Vai nu drīz nebūs Alpi? Mājas šķiet rūsganpelēkā krāsā kā skābaržu zari rudenī — tas rada dienvidnieciski koloritu. Man priekšā sēdošā jaunkundze nonākusi pie krustvārdu mīklas, uzsāk sarunas ar sev blakus sēdošo apakšvirsnieku. Kaimiņš skaitļo. Tunelis. Uzbraucam kalnā, upe paliek lejā. Tās ūdens izskatās tumši zilganzaļš un skaisti kontrastē ar balti rožainiem pavasara ziediem. Kalni aiz upes paaugstinās. Jaunkundze atslīgusī mīkstajā sēdeklī, pieliekusi galvu apakšvirsnieka plecam, un laiku pa laikam ko pasaka. (Kurā piestātnē viņa iekāpa, neatceros. bet labu laiku pēc apakšvirsnieka). O! Upe izmet elegantu līkumu, iegriežas stāvā lejā. Tunelis. Laissey. Upe saucas Dubs, tā pati Dubs! Pirmais ūdenskritums. Pamazs. Kalni metās tādi kā piramīdas, noauguši kokkrūmiem. Jaunkundze kļūst aizvien runīgāka. Pāri pretim plikgalvains kungs maigi aplicis roku blakus sēdētāja polstēta krēsla atzveltnei. Romantiski. Apakšvirsnieks arī laiku pa laikam jaunkundzei pasaka kādus uzmundrinošus vārdus. Viņam uz kreisā uzpleča, taisni pie jaunkundzes degungala tāds skaists zils un sudrabots bleķis. Uz labā pleca nekā nav, bet to jaunkundze nevar redzēt. Motors šņāc. Tā kā lidlauks ar diviem aprūsējušiem šķūņiem, bet nevienas lidmašīnas. Laikam gul. Pulksten vienpadsmit priekšpusdienā. Tunelis. Varbūt. Lijonā pārsēžoties, varēsu nopirkt staciją zīmuli. Kaimiņš pieceļas: viņam svārku atlokā pogcaurumā ievērta kāda ordeņa lentīte. Kaimiņš izkāpj. — Izlecu, nopērku Besanson zīmuli — urrā! —

Besancon - Viotte saucas šī jaukā vieta,kur stacijas laikrakstu bodītē pārdod zīmuļus! Sāk gribēties ēst. Bet ēdīšu pēc stundas — divpadsmitos — tagad vēl nav pusdienas laiks. Apakšvirsniekam acenes — zelta kātiņš apausīm. Jaunkundze pieliekusi galvu tik tuvu uzpleča bleķim. Ka nesaskrāpē pieri! Kalnu nekādu vairāk nav. Upe ir. Kā šo vietu sauc? — Alpu līdzenums. Upē atkal ūdens kritums, šoreiz lielāks par iepriekšējo sliežu ceļa otrā pusē. Kas nu par ūdenskritumu. Un to līdzenumu, to līdzenumu, pēc kartes iznāk greizi iepretim Lozannai, Šveicē, no Alpiem ne vēsts! Jaunkundze pacej balsi. Apakšvirsnieks ko paskaidro. Neauglīgi, smilšaini, akmeņaini, rūsganpelēcīgi gaiši pāuguri. Zaļa pļava, dzeltenas pienenes, bet sliežuauto nepietur, lai braucēji varētu izkāpt, apmest kūleni, palēkāt. Mašīnisms, nav vecie laiki, kad dziedāja par zilu debesi un zaļu zāli. Tagad dārd motori; tas tepat arī aiz sienas rūcina, ducina. Iebraucam mežā, ti kai lapu koki, lapu pamaz — pumpuri vien ir. Apakšvirsnieks, papēmis jaunkundzes žurnālu „Sieviete", skatās sieviešu modes. Ko gan tās meitenes sev netin apkārt, un kā! Mouchard. Pusdivpadsmit. Viena savāda dzeltena māja — tā kā liels bišu strops ar raibu jumtu. Sliežu auto sašķiebjas, ka nenokrīt no sliedēm. Pagrieziens, bet uz kuŗu pusi — nezinu. Jaunkundze un apakšvirsnieks kļuvuši nerunīgi. Savā ziņā tāda sliežu auto iekšpuse tikpat kā lidmašīnas kabīne, tik mēs skatāmies pretēji braucienа virzienam. Uzceļas kāda dāma un izved vidusejā suni — seteri. Jaunkundze noskatās uz suni — no matiem nevar nosacīt, cik ļoti tas suns viņai patīk, un seju neredzu. Jaunkundzei tumši zila kleitā ar sīkiem maziem ugunskrustiņiem nosēta. Bet apakšvirsniekam sārtas ausis: māla sārtumā. Divpadsmit. Tā tās stundas paiet, ne Alpu, nekā! Tādi pliki kalneļi, vienam galā papele. Ko tā papele tur viena pati?

(Nobeigums sekos).

KANADAS BĒKONS

Kanadas terminoloģijā vārds bēkons mulsina daudzas Kanadas namamātes.

Kanadas lauksaimniecības ministrija pasvītro, ka pastāv tikai divi bēkona pamattipi: sānu bēkons un muguras bēkons. Tos var sagatavot visdažādākos veidos, un sakarā ar to tie arī nāk pārdošanā ar dažādiem nosaukumiem.

Muguras bēkonu ņem no cūkas liesajiem mīkstumiem (filejas), un, kad to sagriež, tas ir mazāks un apaļāks, nekā sānu bekons. To sāla, žāvē un beidzot kvēpina, lai uzlabotu uzglabāšanas spējas un garšu.

Zirņu miltu bēkons ir muguras bēkons, kas ir gan sālīts, bet nav kvēpināts. Kad tas ir iesālīts, to apvel zirņu miltos. Tie bekonam piešķir visai pievilcīgu izskatu un īpašu piegaršu. Zirņu miltu procesu lieto arī lauku šķiņķa rulādes pagatavošanai un citiem cūkgaļas produktiem.

Sānu bēkons ir garš, šaurs un parasti treknāks nekā muguras bēkons.To sauc par „brokastu bēkonu". Pērkot sānu bēkonu, lūkojieties, lai tas būtu labi cauraudzis, mainoties liesumam ar taukumu; zemākā labuma bēkons parasti ir pārāk trekns un tas izčurkst taukos, kad to cep uz pannas. Sānu bekonu mēdz pārdot trijos veidos — nesagrieztu (t. i. gabalos, kas jāsagriež mājās), sagrieztu kopā ar ādu un sagrieztu bez ādas. Sagrieztais bēkons bez ādas ir visdārgākais, bet daži ir pārliecināti, ka tas ir vissaimnieciskāks, jo nav nekādu atkritumu. Pašreiz sānu bēkons ir „sālīts ar cukuru", kas tam piešķir pievilcīgu garšu.

Kad jūs pērkat bēkonu, nepērciet vairāk par vienas nedēļas patēriņa daudzumu uz reiz. Uzglabājiet to labi iesaiņotu ledus skapī, un atlieciet to atkal atpakaļ ledus skapī, kad dalu esat izlietojuši. Tas izžūst un bojājas, ja to uzglabā brīvā gaisā.

Bēkons ir labāks, ja to cep uz mēreni karstas pannas, palielinot karstumu, kad tas sāk švirkstēt. To var arī cept krāsnī ar stipru karstumu.

C. S.

Ar šo paziņoju saviem godātiem klientiem, ka esmu mainījis darba vietu un esmu sastopams

O. E. CARSON LIMITED REALTORS

1318 DANFORTH AVE, TORONTO

Tel. RI 7541, mājās HA 7881

OSVALDS INDZERS

JAUNĀKĀS GRĀMATAS VASARAS BRĪVLAIKAM

O. Freivalds, KURZEMES CIETOKSNIS, ies.	3.80
G. Virg. Georgiu, 25. STUNDA, ies.	3.80
W. Mobergs, EMIGRANTI	3.40
V. Kārkliņš, DIEVA ZEME	4.00
V. Janums, MANA PULKA KAUJU GAITAS	4.00
M. Vētra, MANS BALTAIS NAMS	3.40
A. Gailits, PĒDĒJAIS ROMANTIĶIS	2.80
A. Siņķis, KURZEMES CIETOKSNIS, ies.	3.50
Dr. med. H. Budulis, CILVĒKS DZIVES SPOGULĪ, ies.	2.75
Dr. med. H. Budulis, VESELIGA DZIVE, ies.	2.10
K. Hamsuna, MISTĒRIJAS, romāns, ies.	3.30
I. Grebzde, PELĒKĀ MĀJA, ies.	2.80
K. Raudive, NEREDZAMA GAISMA, ies.	3.90
LATVIAN LITERATURE, broš.	5.50
" ies.	6.70

123 HURON ST. TORONTO **DV** Tel. EM 8-0792 NO PLKST. 9—18

GRĀMATNĪCA

PUĶU VEIKALS

802 BATHURST IELĀ
(Pie Bloor ielas stūŗa)
Tel. KE. 3884, Toronto

Lotus

Krāšņi ziedu sakārtojumi līgavām eiropiešu un kanadiešu stilā

Bagātīgā izvēlē griezti ziedi un istabas puķes. ● Latviešu daiļamatniecības izstrādājumi: keramika, sudraba rotas lietas, kokgriezumi, audumi utt.

JĀNĪTIS FOTO STUDIJA

181 Carlton St. (vienu bloku uz austrumiem no sv. Andreja baznīcas) Tel. WA 1-4055

iesvētību, kāzu, bērnu, pasu un c. uzņēmumi.

Reprodukcijas. Arī krāsu foto uzņēmumi, sākot ar $3.00

Garantēts darbs — Mērenas cenas

BALTIC GARAGE

445 KING ST. E. Tel. EM 8-8153, Toronto

Motoru, karoserijas labošana un krāsošana, lēts un garantēts darbs

AUTO TRANSPORTS

A. PUHJE — P. KURRE

Metro THEATRE

344 COLLEGE ST., TORONTO TEL.: WA 2-6319

RĀDA

HEIDELBERGER ROMANZE

(ANGLU TEKSTS)

Skaists mīlas stāsts pilns prieka un humora par amerikāņu miljonāra meitu, kas pazaudē savu sirdi vācu studentu pilsētā Heidelbergā. Krāsu filma, kuŗa paliks neaizmirstama jaunam un vecam.

Galvenās lomās: GARDY GRANASS, LIESELOTTE PULVER, OM. FISCHER, GUNAR MOELLER

No ceturtdienas, 1954. g. 1. jūlija ik dienas plkst. 6.30 un 8.30 pp. Sestdienās plkst. 2.15, 4.30, 6.45, 9.

DUBULTPROGRAMMA

ARMOR BOSWELL CRONYN LTD.

Real Estate & Insurance Broker

116 AVENUE RD. TORONTO. Tel. WA 4-4497

TORONTO ZIEMEĻOS, tuvu Yonge ielai 1.5 stāva, 5 istabu atsevišķa mūŗa māja, ūdens-eļļas apkure, liels dārzs. Garāža ar privātu iebraucamo ceļu. Prasītā cena $14.500. Iemaksa apm. $4.000.

TORONTO AUSTRUMOS 1,5 stāva 7 istabu atsevišķa mūŗa māja, ūdens-eļļas apkure, ļoti liels dārzs. Garāža ar privātu iebraucamo ceļu. Prasītā cena $16.300.

Piedāvā mājas visos pilsētas rajonos. Pērkot vai pārdodot lūdz zvanīt ALDONAI SPROGIS HU 9-4325

20% LĒTĀK — 20% LĒTĀK

S & G RIEPAS

459 Roncesvalles Ave., Toronto, tel. LA 2550

- 20% atlaide uz jaunām riepām 20%
- Pārdod Firestone, Dunlop un Goodrich augstākās kvalitātes riepas.
- Mēs vulkanizējam un atjaunojam jūsu vecās.

Zemas cenas. Stūres ass regulēšana Garantēts darbs

Runājam zviedriski un krieviski. Atvērts no pirmdienas līdz piektdienai līdz pl. 8 vak., sestdienās līdz pl. 6 vakarā.

4. vispārējā LATVJU GRĀMATAS nedēļa

visu jūlija mēnesi saskaņā ar mūsu speciāli izdoto cenrādi

Palētinājums līdz 50%, kāds nekad nav bijis

Grāmatām, ādas un kokizstrādājumiem, Telles darinātām latviskām rotām, rakstāmmašīnām utt., utt.

Pirms izšķiraties, ko iegādāties, aplūkojiet mūsu katalogu un cenrādi, jūs ietaupīsit desmitiem lieki izdotus dolarus.

Katalogu un cenrādi izsūtām par brīvu visiem

LATVJU GRĀMATA,

P.O. Box 332, Waverly Iowa, U.S.A.

Meklēju

ALBRECHTSONU ALFREDU,

dzim. 1925. gadā, agrāk dzīvojis Liepājā.

Lūdz rakstīt LA kantorī RADINIEKAM — 780

Meklēju

Stanislavu Stepuli —

ziņas no Latvijas. Rakstīt — Lettisches Kommittee, Hbg. — Altona, Daimlerstr. 44, Germany

IZĪRĒJAMS trīs istabu dzīvoklis ar atsevišķu virtuvi un vannas istabu 2. stāvā Coxwell — Gerrard rajonā. Zvanīt GE 5515, Toronto. (765)

2 NEMĒBELĒTAS istabas, silts ūdens, uz vēlēšanos garāža. Broadview — Danforth rajonā. — HA 8026. Toronto, zvanīt katrā laikā. (778)

IZĪRĒJAMAS mēbelētas vai nemēbelētas istabas pārim, kā arī vieniniekiem. Labs satiksmes rajons, pilsētas rietumos. Vārīšanas un auto parkošanas iespējas. Zvanīt Toronto ME 5193, pēc pl. 6 v

IZĪRĒJAMAS bez mēbelēm 2 istabas ar virtuvi, kā arī garāža Yonge — Eglinton rajonā 10 min. no apakšzemes dzelzceļa. Zvanīt pēc pl. 7 vakarā HU 8-9846, Toronto. (774)

IZĪRĒJAMA liela, skaista, labi mēbelēta istaba ar virtuves lietošanu High Park rajonā. Vēlams sievietes. Zvanīt tel. LA 0000, Toronto. (779)

IZĪRĒJAMA liela, gaiša nemēbelēta vai pa daļai mēbelēta istaba ar vārīšanas iespējām divām klusi dzīvojošām personām. Zvanīt pēc pl. 6 vakarā LA 4310, Toronto. (767)

IZĪRĒJAMA 1 nemēbelēta istaba ar atsevišķu virtuvi labā rajonā. Zvanīt pēc plkst. 7 vakarā, Toronto RE 7106. (768)

IZĪRĒJAMA mēbelēta istaba ar atsevišķu vārīšanas telpu, gāzes plīts, silts ūdens. Par $6.50 nedēļā. OL 7056, Toronto. (781)

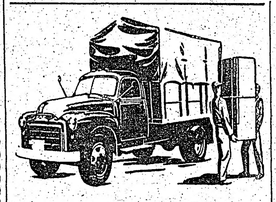

S. VASARĀJA

TRANSPORTA UZŅĒMUMS

izdara pakalpojumus katrā laikā

ZVANĪT OL 1403, Toronto

VAJADZĪGI

MŪRNIEKI UN STRĀDNIEKI.

Zvanīt N. Dzedziedim no plkst. 7 — 9 vakarā

RO 2584, Toronto.

SPORTS

TRIMDAS SPORTAM 2 GADI

Pirms divi gadiem 4. jūlijā dienas gaismu ieraudzīja Latviešu sporta apvienības Kanadā laikraksts Trimdas Sports. Jaunās avīzes redaktora pienākumus toreiz uzņēmās Pauls Plīsis, veicot toreiz arī citus visdažādākos pienākumus, saistītus ar laikrakstu, sākot ar korrektora pienākumiem un beidzot pat ar laikraksta salocīšanu un aizgādāšanu uz pastu. Pateicoties redaktora nesavtīgam darbam, Trimdas Sports nostabilizējās un ieguva draugus visā trimdas sporta saimē ne tikai Kanadā, bet sevišķi tālās zemēs kā Austrālijā, Zviedrijā, Anglijā un arī kaimiņos — ASV. Labs palīgs P. Plīsim jau no 1952. gada rudens radās Gunara Gubiņa personā. 1953. gada septembrī P. Plīsim aizejot, redaktora pienākumus uzņēmās viņa labā roka G. Gubiņš, un godam veic šo pienākumu arī tagad. Interesanti atzīmēt, ka arī igauņi mēģināja pirms gada izdot Toronto sporta laikrakstu, bet tas bija spiests likvidēties, un entuziastam — rekadtoram, kurš bija arī izdevējs, bija jācieš lieli materiāli zaudējumi un vēl šodien jāmaksā parādi.

Protams, Trimdas Sports ir pateicību parādā visiem tiem krietnajiem latviešu sporta žurnālistiem, kas ar savu informāciju un rakstiem sekmē sporta laikraksta satura izveidošanu, kā A. Šmits, V. Čika, A. Vinčelis, A. Aizstrauts, A. Pukinskis, K. Šleicers, A. Mauriņš, A. Graudiņš, J. Riņģis, K. Videnieks, A. Mauriņš u. c. Tāpat labs palīgs Trimdas Sportam ir rekordists V. Teteris, kas ar savu darbu nāk talkā redakcijai. Nevar neatzīmēt, ka visi šī lielā darba darītāji strādā bez atalgojuma. Pagaidām laikraksts iznāk divi reizes mēnesī, bet kā redaktors izsakās, tad sākot ar jūlija mēnesi tas iznāks atkal reizi nedēļā. Trimdas sporta redakcijai ir padomā arī citi sporta izdevumi, un rudenī kā pirmais parādīsies apskats par Latvijas vieglatlētiem.

Trimdas Sporta adrese ir 384 King St., W., Toronto, Ont.. Canada. Ž. Z.

ASV VIDĒJO VALSŠU VIEGLATLĒTIKAS MEISTARSACĪKŠU PROGRAMMA

Kā jau iepriekš ziņots, ASV vidējo valšķu šī gada (2.) vieglatlētikas meistarsacīkstes vīriešiem un sievietēm notiks Indiānapolē, Indiānā, sestdien un svētdien, 17. un 18. jūlijā, pietējā Indiānas latviešu biedrības sporta kluba un vieglatlētikas sekcijas sarīkojumā.

Sacīkstes notiks vietējās Butlera universitātes vieglatlētikas laukumā, W. 52nd St., starp N. Boulevard Pl. un N. Sunset Ave., apm. 7 1/2 blokus uz rietumiem no galvenās ziemeļu - dienvidu virziena ielas — N. Meridian St., resp., U. S. 31. ceļa.

Sacensību sākums sestdien, 17. jūlijā, plkst. 13.00; svētdien, 18. jūlijā — plkst. 10.00.

Sacīkšu pirmās dienas programmā paredzēts — sacensību atklāšana, 100 m vīriešiem, 60 m sievietēm. diska mešana vīriešiem, tālēkšana vīriešiem un sievietēm, šķēpa mešana vīriešiem, lodes grūšana sievietēm un 400 m vīriešiem; sacīkšu otrā dienā paredzēts — 200 m vīriešiem, 100 m sievietēm, lodes grūšana vīriešiem, augstlēkšana vīriešiem un sievietēm, 4 x 100 m stafete vīriešiem, trīssoļlēkšana vīriešiem, 1500 m vīriešiem un sacensību nobeigums un diplomu pasniegšana.

Par apmešanos un naktsmājām iebraucējiem sportistiem gādās rīkotāji — ILB sporta klubs un vieglatlētikas sekcija.

Tuvāka informācija pēc iebraukšanas saņemama pie ILB sporta kluba vieglatlētikas sekcijas vadītāja Gundāra Grīslīša — 716 E. E. 25th St., Apt. 2.

Gundārs Grīslītis.

SACENSĪBAS FUTBOLĀ

Gatavojieties futbola zibenturnīram 18. jūlijā Saulainē.

Nākošā līgas spēle futbolā ar spēcīgo „Toronto Dutchmen" notiks 3. jūlijā, plkst. 2.00 Greenwood laukumā, Toronto.

TORONTO FUTBOLISTI CĪNĀS NEIZŠĶIRTI

Sestdien, 26. jūnijā, Toronto DV futbolisti sacentās ar Arsenālu. Kārtējā Senioru līgas meistarības spēle beidzās 4:4 neizšķirti.

Kanadieši, kas neg arī slavenās Londonas vienības formas tērpus, guva pirmos vārtus. Līdz puslaika beigām latvieši panāca 3:1 vadību. Divus vārtus pēc kārtas guva centrs Bušs, pēc kam vienu iegūvumu pievienoja Sprogis. Kad otrā puslaikā ar Muskata raidījumu latvieši nonāca 4:1 vadībā, neviens vairs nešaubījās par mūsējo uzvaru. Tas ir, izņemot pretiniekus. 10 minūšu laikā arsenālieši guva pēc kārtas 3 vārtus.

Atkal reiz pierādījās, ka spēle beidzas tikai tad, kad tiesnesis devis beigu signālu. Būtu vēlams, lai mūsu sportisti cīnītos vienādi enerģiski, lai kāds arī būtu rezultāts. Nevajadzīga ir arī bieža grūstīšana no muguras, ko ieraudzīs jebkuŗš tiesnesis. Vēl vienam Toronto futbolistam jāpārmet liekā runāšana un blakus spēlētāja lamāšana. Katrā ziņā tas mazāk piedzīvojušo sportistu tikai vēl vairāk sanervozē.

PASAULES FUTBOLA LAUKUMOS

Sporta pasaules uzmanība vērsta uz Šveici, kur futbolisti cīnās, lai noskaidrotu, kas šogad ir spēcīgākā futbola nācija. No 16 vienībām ierindā palikušas 4: Vācija, Austrija, Ungārija un Urugvaja. Ceturtdaļfināla spēlēs pārsteidza vācieši ar 2:0 uzvaru pret Dienvidslaviju. Ungārijas un Brazilijas spēkošanās beidzās ar pirmās 4:2 uzvaru un — lielu izkaušanos. 3 spēlētāji tika noraidīti no laukuma. Pēc sacīkstes spēlētāju ģērbtuvēs policija cīnījās 25 min., lai nodibinātu kārtību.

Pati aizrautīgākā bijusi Šveices - Austrijas sacensība. Spēles 7. minūtē šveicieši jau atradās 3:0 vadībā, taču austriešiem vajadzējis tikai 9 min., lai gūtu 5 vārtus. Spēle beidzās 7:5 Austrijas labā. Urugvaja pārspēja Angliju 2:0. Šeit vienīgi pārsteidza rezultāta mazā starpība. Izloze pusfināla spēlēm rezultēja: Austrija - Vācija un Urugvaja - Ungārija. Pēdējo sacensība, šķiet, arī dos jauno pasaules meistaru, jo ne Vācijai, nedz Austrijai nav lielu izredžu finālspēlē uzvarēt.

BAZNICAS ZIŅAS

Nujorkas latviešu ev.-lut. draudze, 564 Second St., Brooklyn 15., N. Y.

Pārmaiņas vasarā: Dievkalpojumi jūlijā un augustā Betlemes baznīcā turpināsies katru svētdienu, bet sākšies jau pl. 11.15 rītā. Pirmais šāds dievkalpojums būs 4. jūlijā; Sv. Toma baznīcā Bronksā vasaras dievkalpojumi būs tikai 11. jūlijā un 8. augustā, pl. 9 rītā; Port Vašingtonā parastā laikā; Hempstedtē 18. jūlijā un 15. augustā.

DIEVKALPOJUMI KANADĀ

Arcnib. pārstāvis A. Skrodelis (99 Herkimer St., Hamilton, Ont tel. 7-0136)

Prāv. A. Mitulis 331 Argyle St. Port Arthur, Ont.).

Māc. V. Sēfers (659 Piccadilly Str., London, Ont.).

Niagārā, 3. jūlijā, plkst. 6 vak., anglikāņu St. John's baznīcā, 580 Portage Rd., N., svētvakara dievk. (šai baznīcā pirmoreiz).

Londonā, 4. jūlijā, plkst. 9 no rīta Trīsvienības baznīcā dievkalpojums.

Velandā, 18. jūlijā, plkst. 1 p. p. Ungāru baznīcā dievkalpojums.

St. Katarīnēs, 18. jūlijā, plkst. 3 p.p. Kristus baznīcā dievkalpojums.

Londonā, 25. jūlijā, plkst. 9 no rīta Trīsvienības baznīcā dievkalpojums.

Māc. E. Pavasars, 1139 Cannon St. E, Hamilton, Ont., tel. 9-3410.

Hamiltonā, Latviešu draudzē sv. Trīsvienības baznīcā (18 Victoria Ave. So), svētdien, š. g. 4. jūlijā, plkst. 7 vakarā dievkalpojums.

Māc. A. Cops (118 Isabella St., Toronto, Ont. tel. WA 4-1873, Toronto, Sv. Andreja bazn., Carlton un Jarvis ielu st., tel. WA 4-1563.).

Svētdien, 4. jūlijā, plkst. 7 vakarā bērnu vasaras nometnes atklāšanas dievkalpojums **Sidrabenē.**

Svētdien, 11. jūlijā, plkst. 11.00 jaunatnes iesvētīšanas dievkalpojums ar dievgaldu. Elza Sedliņa piedalīsies ar solo dziesmām.

Svētdien, 25. jūlijā, plkst. 11.00 dievkalpojums.

Māc. A. Lūsis (50 Dewson St., Toronto, Ont., tel. LO 2510)

Māc. A. Briedis (413 Dovercourt Rd., Toronto tel.: OL 8171.

4. jūlijā, plkst. 4 pp. dievkalpojums sv. Trīsvienības baznīcā (māc. A. Briedis).

4. jūlijā skautu — gaidu dievkalpojums plkst. 11 skautu un gaidu nometnē — Feodorova farmā, Latviešu pagastā. (Māc. A. Lūsis).

11. jūlijā, plkst. 2 pp. Jaunatnes iesvētes dievkalpojums ar dievgaldu sv. Jāņa baznīcā. (Māc. A. Lūsis un māc. A. Briedis).

18. jūlijā, plkst. 9.15 rītā dievkalpojums sv. Jāņa baznīcā (māc. A. Briedis).

18. jūlijā, plkst. 11 svētbrīdis draudzes lauku īpašumā Saulainē. (Māc. A. Lūsis).

25. jūlijā, plkst. 9.15 no rīta dievkalpojums sv. Jāņa baznīcā. (Māc. A. Briedis).

25. jūlijā, plkst. 11 svētbrīdis Saulainē — māc. A. Lūsis.

Piezīmējam, ka jūlija un augusta mēnešos dievkalpojumi Trīsvienības baznīcā būs tikai reizi mēnesī parastā laikā plkst. 4 pp., bet visās pārējās svētdienās, izņemot 11. jūliju, dievkalpojumi notiks plkst. 9.15 no rīta sv. Jāņa baznīcā.

Māc. H. Kušils (4571 Coolbrook Ave, Montreal, P. Q., tālr.: DE 6394).

Montreālā, Debesbraukšanas bcā — Outremont un Blair Ave stūrī:

11. jūlijā, plkst. 10 no rīta dievkalpojums.

1. augustā, plkst. 11.15 no rīta kapu svētku dievkalpojums ar dievgaldu.

15. augustā, plkst. 11.15 no rīta dievkalpojums.

29. augustā, plkst. 11,15 no rīta dievkalpojums.

St. Sauverā, Kveb.), vietējā anglikāņu baznīcā.

11. jūlijā, plkst. 3 p.p. Montreālas latviešu bērnu vasaras nometnes atklāšanas dievkalpojums.

Otavā, Sv. Pāvila ev. - lut. latviešu draudzei — 210 Wilbrod St.

4. jūlijā, plkst. 2 p.p., dievkalpojums.

8. augustā, plkst. 2 p. p. kapu svētku dievkalpojums ar dievgaldu.

Kornvalē, M. Dārznieks kunga namā, 1326 Aubin Ave.

22. augustā, plkst. 11 no rīta dievkalpojums.

Māc. Edg. Lange, 73 Putman Ave, Apt. 3, Ottāwa, Ont.

Māc. K. Avotiņš, 1174 West 13 Ave., Vancouver, B. C., Vankuverā.

Vankuverā, Redeemer luterāņu baznīcā, 8. avenijas un Prince Edward ielas krustojumā: dievkalpojums 11. jūlijā, **pl. 3 p.p.**

Māc. E. Caune, 10166 - 107 Str, Edmonton, Alta, tel. 41890.

Kalgarija: Sv. Pāvila latviešu draudzē dievkalpojums svētdien, 4. jūlijā, plkst. 3-os p.p.

Māc. E. Bērziņš, 5833 - 45 Ave. Red Deer, Alberta. Tel.: 2918; 248 Selkirk Ave. Winnipeg, Manitoba. Tel. 527108.

Māc. Ed. Ķerģis, 153 Bancroft Dr., Sudbury, Ont., tel.: OS 3-3284.

Kirklandleikā, svētdien, 4. jūlijā, plkst. 8,45 lut. baznīcā dievkalpojums. Bērniem mācības sestdien, plkst. 14.

Virdžinijtaunā, svētdien, 4. jūlijā, plkst. 13, anglikāņu baznīcā jaunatnes iesvētīšanas dievkalpojums ar Sv. vakarēdienu.

Norandā, svētdien, 4. jūlijā, pl. 17. United baznīcā dievkalpojums.

Norsbejā, svētdien, 11. jūlijā, pl. 14, lut. baznīcā jaunatnes iesvētīšanas dievkalpojums ar Sv. vakarēdienu.

Māc. Fr. Ruperts, 159 Maryland St., Winnipeg, Man. Dievkalpojumi notiek Sv. Pētera baznīcā, Ellice un Sherbroke ielu krustojumā.

Dievkalpojums svētdien, 4. jūlijā, plkst. 14.00 (ar paredzētu jaunatnes iesvētīšanu). Jūlijā notiks tikai viens dievkalpojums.

Vinipegas latviešu ev. - lut. draudzes 4 gadu pastāvēšanas atceres dievkalpojums svētdien, 8. augustā, plkst. 14.00. Pēc dievkalpojuma draudzes vakars baznīcas zālē ar atspirdzinājumiem un priekšnesumiem.

22. augustā dievkalpojums pl. 2 pp.

JĀNIS ŪIBO

Dzimis 1892. g. 30. martā, negaidot miris 16. jūnijā un apbedīts 1954. g. 19. jūnijā Glendale kapos, Bloomfield (Blūmfildā), ASV

Pēc viņa sēro piederīgie un draugi

ASV, Austrālijā, Anglijā Kanadā un dzimtenē

Pēc ilgām un grūtām ciešanām no mums šķīrās, mūsu mīļais tēvs

JĒKABS BĪVIŅŠ

dzimis 1890. gada 10. augustā,

miris, 1954. gada 24. jūnijā Villimantikā (Conn.)

Sēro sieva, dēls, meitas un mazbērni

PIEŅEM PASŪTINĀJUMUS KUNGU UN DĀMU APĢĒRBIEM

V. KUČĀNS

387 Milverton Blvd.

Tel. GE 6813, Toronto

Bagātīga angļu drānu izvēle vasarai. Rūpīgs darbs, ātrs pasūtinājuma izpildījums, labākie piederumi. Pazeminātas cenas: uzvalks $65.50, kostīms $55.50, sporta žakete $39.50, atsevišķas bikses. $18.00. Pieņem ikdienas no plk. 9—21, sestdienās 9—16.00

JA JUMS IR VIENALGA,

kādas bildes grezno jūsu albumu vai dzīvokļa sienas, tad šim nolūkam var izmantot lētas Ziemassvētku pastkartes vai no avīzēm izgrieztas „preses fotogrāfijas." Turpretim, ja jūsu gaume prasa, lai uzņēmumam būtu arī zināma mākslinieciska vērtība, tad jums jāfotografējas tikai

LUNA STUDIJĀ

984 DUNDAS ST. W. TORONTO

Tel. ME 8967

Reklāmas nolūkos iepriekš pieteiktus kāzu un iesvētību uzņēmumus izdara bez maksas.

Kungu un dāmu drēbnieks

A. SILAVS

634 Ontario St., Toronto

Tel. WA 4-8855

Uzvalki un kostīmi, sākot ar $55

LĒTI UN LABI

izdaru mājas iekšējos un ārējos

REMONTA DARBUS,

kā arī pagatavoju un izlaboju

MĒBELES

Zvanīt katrā laikā HU 1-3720, Toronto

Pieņemu labošanā visāda veida

PULKSTEŅUS

Garantēts darbs

O. BARONIŅŠ

553 Concord Ave, Toronto

Tel. LA-6139

LATVIEŠU MAKŠĶERNIEKIEM!

Nupat saņemtas īstas

DAMYL makšķeru auklas

Nepārspējamas lietošanā, mīkstas un stipras. Izsūtām arī pa pastu.

ATLANTIC JEWELRY & WATCH Co

170 James St., N., Hamilton, Ont.

Tel. JA-9-1487

J. KREIĻA

FOTO STUDIJA

izdara uzņēmumus iekš- un ārpus studijas, izgatavo bildes pasēm, apliecībām, kā arī pārfotografē un palielina dokumentus un bildes. Amatieŗu filmas attīsta un kopē

Uzņēmumus lūdzu iepriekš pieteikt

HA 3800. 445 Pape Ave

FRANK VASS, B.A.

ADVOKATS — NOTARS

455 Spadina Ave, Apt., 403

COLLEGE un Spadina ielu stūrī

Tel. birojā — WA 2-4989

Dzīvoklī — WA 3-9352

Laikrakstam LATVIJA AMERIKĀ

123 HURON ST., TORONTO, ONT., CANADA

Lūdzu izsūtiet man laikrakstu LATVIJA AMERIKĀ .....

līdz ..... uz ..... mēnešiem ar šādu adresi:

Mr., Mrs., Miss .....

.....

Pievienoju money orderi, čeku vai skaidrā naudā $.....

..... abonementa uzsākšanai — pagarināšanai.

(Nevajadzīgo svītrot)

Paraksts .....

ABONĒŠANAS MAKSA: $1.50 par 1 mēn.; $4.50 par 3 mēn.; $8.50 par 6 mēn.; $16.00 par 1 gadu.

Visi mūsu laikraksta abonenti un pārstāvji lūgti kārtot savus maksājumus tieši ar apgādu Daugavas Vanags, 123 Huron St., Toronto, Ont., Canada, vai ar galveno pārstāvi ASV — A. Lāci, 101 Brightwater Court, Brooklyn 35, N.Y., U.S.A. Tel. NI 8-9363

Bērziņ Šurins

REAL ESTATE BROKER

Active Member of Toronto Real Estate Board

PIRMAIS LATVIEŠU NEKUSTAMO ĪPAŠUMU BIROJS KANADĀ

PĒRKOT: PIEDĀVĀJAM PLAŠĀ IZVĒLĒ MĀJAS, VEIKALUS, FARMAS UTT.

PĀRDODOT: 20 LABĀKIE AĢENTI JŪSU RĪCĪBĀ

FARMAS: ORANGEVILLĒ, SHELLBOURNĀ UN DUNDALKAS APKĀRTNĒ.

AIZDEVUMU SAGĀDE LĪDZ $2.500 PAR 3% GADĀ

SPECIĀLS PĀRSTĀVIS FARMU LIETĀS

VALTERS GOBA. Tel. 94J13 Dundalk

GALVENAIS BIROJS **OL 7561**

1318 BLOOR St. W. Toronto. Birojs atvērts no pl. 10-10

Pārbaudiet mūsu pārdodamo namu sarakstu

BLOOR — RUNNYMEDE liela 7 istabu dubultķieģeļu savrupmāja, privāts iebraucamais ceļš un garāža. Jauna ūdens-eļļas apkure. Moderna virtuve un vannas istaba ar dušu. Atsevišķa tualete pagrabā. Dzelzs siju konstrukcija. Trešajā stāvā liela istaba ar izlietni. Iemaksa apm. $5.000

MT. PLEASANT — DAVISVILLE liela, skaista 6 istabu savrupstāvoša dubultķieģeļu māja, lieli logi, garāža un dārziņš. Ūdens-eļļas apkure. 3 minūtes no satiksmes un veikaliem. Iemaksa apm. $5.000. Lūdz zvanīt OSKARAM PERRO OL 7561

YONGE—DAVISVILLE. Jauna 5 istabu, 2 stāvu vienas ģimenes māja no labākiem dubultķieģeļiem. Garāža, privāts iebraucamais ceļš. Viena obligāc. uz 10 g., mēneša maksājumi $46. Pilna cena $10.000. Lūdz zvanīt OSKARAM PERRO, OL 7561.

LIELĀ IZVĒLĒ 1954. GADĀ

METEOR, MERCURY un LINCOLN

vieglo un vairāk kā 125 jaunu modeļu — katram darbam piemērotu — MERCURY smago automašīnu. Tāpat vairāk kā 100 visu firmu lietotu mašīnu izvēle

PUDDICOMBE MOTORS LIMITED

1543 BLOOR ST. WEST, TORONTO

Pārstāvis P. BERNĀTS

Tel.: darbā OL 7531, mājā LL 1470

O.E.CARSON

LTD.

REALTOR

MEMBER OF TORONTO REAL ESTATE BOARD

490 College St., Toronto WA 4-7121

LATVIEŠU AĢENTS

K. KAMPE

Viena no lielākām un aktīvākām firmām Toronto piedāvā nekustamus īpašumus visos pilsētas rajonos par dažādām cenām un iemaksām.

MĀJAS PĒRKOT — sagādā aizdevumus par zemiem proc. līdz 2 gadiem

Visāda veida

RAKSTĀMMAŠĪNAS

ar un bez latviešu taustiņu iekārtām, uz visizdevīgākiem maksāšanas noteikumiem no krājuma piesūta bez kavēšanās

ALEKSANDRS KANBERGS

596 Sherbourne St., Toronto, Ont. (pie Bloor St.), tel. WA 1-7149

DAINA PRESS LTD.

LATVIEŠU SPIESTUVE UN IZDEVNIECĪBA

- GLĪTI UN LĒTI
- IZPILDĀM VISĀDA VEIDA
- IESPIEDDARBUS

384 KING STREET WEST. TORONTO, ONT. CANADA

Tālrunis EM 4 - 7957

Iris PUĶU VEIKALS

588 BLOOR ST. W. TORONTO. Tel. ME 5665

Gaumīgi ziedu sakārtojumi līgavām un citiem gadījumiem

Griezti ziedi, podu puķes, palmas, zaļumu stādi. Līdzīpašniece latviete — sējēja ar ilggadīgu praksi. Organizācijām rabats

Pērkot vai pārdodot mājas, veikalus vai lauksaimniecības Hamiltonā un apkārtnē, sazinieties ar latviešu pārstāvi

MĀRTIŅU JAKOVIČU

R. TESLIA REAL ESTATE

1294 King St., E., tel. LI 9-3558, mājās LI 9-9448,

HAMILTONĀ

Paula Strazdiņa FRIZĒTAVA

Paziņoju saviem latviešu klientiem, ka esmu paplašinājis savu frizētavu

1320 BLOOR ST. W.

pie Lansdowne, Toronto, ar labākiem 4 Eiropas frizieriem

MĒRENAS CENAS

Atvērta no plkst. 9 līdz 19. Trešdienās slēgta. Laipni lūdz apmeklēt

PAULS STRAZDIŅŠ

AUSTRAS ŠMITS

DĀMU FRIZIERSALONS

737 Bloor St. W. Toronto, tel. LL 6792 (pie Grace)

ARNOLDS BĒRZIŅŠ

GENERAL INSURANCE AGENCY

Automobiļu — mājas pret ugunī — slimības un nelaimes gadījumu — zādzību — mēbeļu, kažoku apdrošināšana u. c.

227 Lauder Ave, Toronto. Tel. LA 6569

ARNOLDS BĒRZIŅŠ

Birojā tel. WA 4-5761 1172 Bay St., TORONTO

Tel. mājās LA 6569

E. BĀLIŅŠ

LIberty 9-4121 913 Main St., E., Hamilton

RIDOUT REAL ESTATE LIMITED

MĀJAS, VEIKALI, UZŅĒMUMI FARMAS,

APBŪVES GABALI PĀRDOŠANĀ TORONTO, HAMILTONA UN ĀRPUSĒ. AIZDEVUMI IEMAKSĀM, OBLIGĀCIJĀM U.C. OBLIGĀCIJU ATJAUNOŠANA. JAUNU OBLIGĀCIJU PIRKŠANA UN PĀRDOŠANA

RIDOUT

REAL ESTATE, LTD., REALTORS

Lielākais nekustamo īpašumu birojs Toronto un visā Kanadā.

Katra māja fotografēta. — Ērta māju apskate un informācija bez laika zaudējumiem. — Izmantojiet Ridout foto reģistrāciju

Birojs atvērts ik dienas līdz plkst. 10 vakarā

VISU NEDĒĻU

Sokojiet ik dienas RIDOUTA sludinājumiem vietējos laikrakstos un pēc tuvākas informācijas par sludinājumos minētām mājām zvaniet jūsu latviešu pārstāvim

RADIO UN TELEVĪZIJAS TECHNIKIS A. EGLĪTIS

pieņem labošanā visāda veida radio un televīzijas aparātus. Pārbūvē Eiropas aparātus. Izbrauc arī mājās. Garantēts darbs.

62 LANGLEY Ave Toronto. Tel. RI 6477

ELZA PĒRKONE runājama ik dienas

AMARYLLIS COSMETOLOGICAL INSTITUTE

61 Charles St., West., Toronto, tel. WA 1-9011

Sejas, galvas ādas, matu kopšana. Kalna saule, diatermija, galvanizācija. Ilgviļņi, matu krāsošana. Amaryllis preparāti.

S. HEIFETZ, NOTARY PUBLIC

68 WELLINGTON W. (tuvu Bay St.) Toronto, Ont., tel. EM 6-6451

Vecākais cejojumu un notāriāta birojs Kanadā — 35 gadu pieredze. Pieredze immigrantu lietu kārtošanā, notāriālu dokumentu, Kanadas pavlastniecības, vīzu un dokumentu tulkojumu lietas. Runā krieviski, vāciski, latviski (234)

DR. P. BĀRDIŅŠ

740 Spadina Ave (pie Bloor), Toronto

no plkst. 5—7 vak. Tel. kabinetā WA 1-7203, mājās MU 6324

KANADĀ LICENCĒTS

ZOBU TECHNIKIS

ELMĀRS ŠKOBE

51 Laws St., Toronto, tel. MU 9117

(3. iela no High Park Ave, braucot pa Annettes vai Dundas ielu)

Dr. JĀNIS KAROLS

LATVIETIS

Toronto, 404 Delaware Ave (pie Hallam St.)

no pl. 9—11 un no 5—7, izņemot trešdienas. Tel OL 1681

Ar Harbord tramvaju vai Ossington autobusu

Dr. A. RATINOV

Bijušais slimn. ārsts Eiropā un Kanadā. Speciālists iekšķīgās slimībās, sevišķi sirds, kuņģa, astmas, reumatisma u. c.

Runā arī vāciski un krieviski

479 1/2 EUCLID Ave, WA 1-6709

TORONTO (552)

Dr. S. F. TOMANEK

ZOBĀRSTS - CHIRURGS

paziņo, ka ir atvēris vispārējo zobārstniecības kabinetu

PHYSICIANS' AND SURGEONS' BUILDING,

2. stāvā,

86 BLOOR ST. W.,

Toronto, Ont.

Pēc iepr. norunas — no pirmdienas līdz sestdienai.

Birojā WA 2-5366

Mājās WA 4-7824

(715)

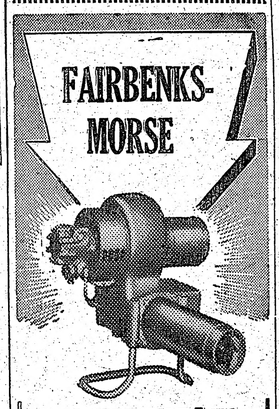

FAIRBENKS-MORSE

UN CITU LABĀKO FIRMU EĻĻAS APKURES

Par jūsu apkures problēmu

sniedzam paskaidrojumus latviešu valodā. Labojam un iekārtojam visu veidu ūdens, gaisa un tvaika apsildīšanas sistēmas, kā jaunbūvēs, tā arī vecajās mājās

GARNEY & Co

15 BARTON AVE

Toronto, ME 2554

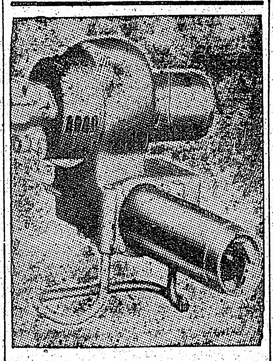

NAMSAIMNIEKU IEVĒRĪBAI!

Neatlieciet uz vēlāku laiku, bet zvaniet tūlīt!

Krāsns, dūmvada un eļļas apkures ierīces iztīrīšana un savešana kārtībā nākošai sezonai jāizdara laikus, jo vēlāk parasti apkure ļoti svīst — nav iespējams tīrīt.

Garantēts darbs par $6.00

A. LAGUNS

964 Bathurst St.

ME 6583, Toronto

SEZONAS LIELĀKĀ IZPĀRDOŠANA

Addison NORGE

REFRIGERATOR

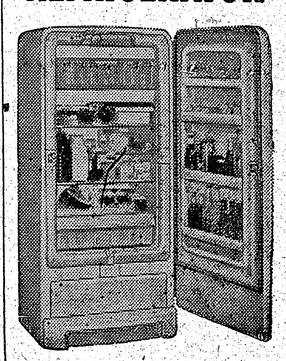

PLAŠĀ IZVĒLĒ

- māju un biroju mēbeles,
- veļas mazgājamās mašīnas,
- ledus skapji

PAR PAZEMINĀTĀM CENĀM

Nāciet un apskatiet

Burlacoff's Furnitur

Tel. EM 8-6812

619, QUEEN ST. W. TORONTO

Dr. S. UŽANS

Bērnu, iekšķīgās un ādas slimībās. No plkst. 5—7, sestdienās no plkst. 12—1.

52 LINSMORE CRES. (Bloor-Danforth tr. piestātne).

Tel. GL 2892, Toronto

Dr. S. V. FEINMAN

Vīnes universitātes ārsts-chirurgs

Tel. LL 5739.

Pieņem 1.30 — 3 pp. un 6—8 vak.

251 CRAWFORD St.

(Dundas stūrī) Toronto.

Runā vāciski un krieviski

Dr. T. L. GRANOVSKY

ZOBĀRSTS-CHIRURGS

runā krieviski un vāciski

514 DUNDAS St., W.

Spadīna stūrī.

Zvanīt EM 8-9038, Toronto

(163)

Dr. ROMAN PNIEWSKY

Ar ilggadīgu praksi slimnīcās Vācijā, Polijā un Šveicē

SPECIĀLISTS IEKŠĶĪGĀS, SIEVIEŠU UN VENERISKĀS SLIMĪBĀS (158)

2337 PARK AVE, MONTREAL, P.Q., tel. HA 7623, Montreal

Runā vāciski un krieviski Pieņem no 3—9 vakarā

Dr. MICHAEL BALKANI

spec. sieviešu slimībās un dzemd. palīdzībā.

202 St. CLAIR AVE pie Avenue Rd. Toronto, pieņem slimniekus.

Tel. WA 1-9632 un HU 8-7841

ZOBĀRSTE

NINA ČERNAVSKIS, Dr. med. dent. D.D.S.

pieņem pirmdien un trešdien no 2—9 vakarā, otrdien un piektdien no 9—5 vakarā.

660 Broadview Ave, Toronto, tel. RI 4643

Dr. JĀNIS REKAI

chirurgs un dzemdību palīdzība

Dr. PAULS REKAI

iekšķīgās slimībās un Rentgena uzņēmumi

219 St. Clair Ave, W.

Toronto, Ont.

Iepr. telef. pieteikšanās

WA 3-2395

Dr. med.

K. ŽYMANTIENE

Ārste chirurģe sniedz dzemdību palīdzību 1189 Bloor St. W. Toronto (ieeja no 613 Brock Ave) Pieņem katru dienu no 1—4 un 5—8 vai pēc vienošanās. OL 6851

Runā latviski un vāciski

Dr. Alexander Szatmari

nervu un noguruma slimībās

260 St. Clair Ave, W.

Toronto

Runas stundas no 2—7 pp vai uz iepriekšēju vorunu pa tel.

WA1-0556 vai MA 5243

ŠUVĒJA

diplomēta Parīzē

Pieņem no 5.00—8.30

209 JOHN St., tel. TR 1595

(Dundas tramv. Beverley piet. v. Toronto

J. Blumbergs

Zobu ārsts Dr. N. NOVOŠICKIS

(LIETUVIETIS)

Diplomēts Vācijā un Kanadā

345 Bloor St. W. (tuvu Spadina Ave)

Zvanīt WA 3-2003 pēc norunas 9—5 pp. katru dienu

Runā vācu un slavu valodas